

Raport ESG za rok 2022

Grupy Elemental

Spis treści

CZĘŚĆ I ZAGADNIENIA WSTĘPNE	4
rozdział 1. Informacje o raporcie	6
rozdział 2. Opis modelu biznesowego i strategii biznesowej grupy	10
rozdział 3. Cele i wskaźniki związane ze zrównoważonym rozwojem	22
rozdział 4. Organy administrujące, zarządzające i nadzorujące w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem	44
rozdział 5. Opis polityk grupy w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem	48
rozdział 6. System oceny ryzyka w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem	52
CZĘŚĆ II CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE	56
rozdział 1. Łagodzenie zmiany klimatu, w tym w odniesieniu do zakresu 1 i zakresu 2	58
rozdział 2. Przystosowania się do zmiany klimatu	62
rozdział 3. Gospodarka obiegu zamkniętego	66
rozdział 4. Zużycie wody i zasobów morskich	68
rozdział 5. Zanieczyszczenia	70
Podrozdział 1. Ścieki	70
Podrozdział 2. Gospodarka odpadami	71
Podrozdział 3. Emisje	78
rozdział 6. Różnorodność biologiczna i ekosystemy	80
CZĘŚĆ III CZYNNIKI SPOŁECZNE I PRAWA CZŁOWIEKA	82
rozdział 1. Wstęp	84
rozdział 2. Pracownicy i warunki pracy	88
podrozdział 1. Zatrudnienie	88
podrozdział 2. Zasady komunikacji z pracownikami na temat zmian w organizacji ich dotyczących	92
podrozdział 3. Szkolenia i edukacja	94
podrozdział 4. Różnorodność w Organizacji	95
podrozdział 5. Polityka przeciwdyskryminacyjna	98
rozdział 3. Bezpieczeństwo i higiena pracy	102
podrozdział 1. System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	102
podrozdział 2. Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i badanie incydentów	104
podrozdział 3. Ochrona przeciwpożarowa i ratownictwo medyczne	112
podrozdział 4. Przygotowanie na sytuacje awaryjne	113
podrozdział 5. Komunikacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz szkolenia pracowników	114
podrozdział 6. Zapobieganie i łagodzenie skutków dla bezpieczeństwa i higieny pracy bezpośrednio związanych z relacjami biznesowymi	116
podrozdział 7. Wypadki i urazy związane z pracą	117
podrozdział 8. Choroby zawodowe	119
rozdział 4. Działania społeczne w grupie	120
CZĘŚĆ IV CZYNNIKI ZWIĄZANE Z ZARZĄDZANIEM	124

Zagadnienia

wstępne

1.

Informacje o raporcie

Raport ESG zawiera informacje i wskaźniki dotyczące zrównoważonego rozwoju Grupy Kapitałowej Elemental (dalej „Grupa” lub „Organizacja”) oraz jej spółek zależnych za okres 1.01.2022–31.12.2022 roku. Grupa raportuje dane w cyklu rocznym.

W stosunku do roku poprzedniego, w niniejszym raporcie (dalej „Raport”) zostały uwzględnione dane ze wszystkich spółek z Grupy, także tych o zatrudnieniu poniżej 20 osób. W raporcie za rok 2021 nie znalazły się pełne dane, ze względu na fakt, że małe spółki nie były przygotowane

organizacyjnie do głębszej analizy danych i przygotowania pełnych informacji. Przygotowanie nowego systemu zbierania danych było celem Organizacji na 2023 rok. W konsekwencji, w stosunku do roku poprzedniego nie wszystkie dane mogą zostać w pełni porównane. W Raporcie nie dokonano korekt względem zawartości poprzedniego raportu.

Raport został sporządzony w zgodzie z normami i standardami raportowania zagadnień związanych ze zrównoważonym rozwojem stosowanych w Unii Europejskiej. W analizach zakresu raportu zostały uwzględnione:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, która weszła w życie 5 stycznia 2023 roku;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349 EWG
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwe-

stycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088;

- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie);
- Komunikat Komisji, Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych: Suplement dotyczący zgłaszania informacji związanych z klimatem (2019/C 209/01);
- Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej, pierwotnie opublikowane przez OECD w języku angielskim pod tytułem: OECD (2018), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct;
- Polityka Środowiskowa i Społeczna Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR), 2019;
- Komunikat Komisji, Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji, (metodyka sprawozdawczości niefinansowej), (2017/C 215/01).

Podobnie jak w roku poprzednim, w konstrukcji raportu użyto także Wytycznych dotyczących społecznej odpowiedzialności ISO26000, oraz uwzględniono wytyczne Globalnej Inicjatywy Sprawozdawczej (GRI – Global Reporting Initiative) w oparciu o wybrane wskaźniki metodyki GRI Standards.

W procesie tworzenia raportu przeanalizowane zostały polityki obowiązujące w Grupie, procedury zachowania należytej staranności, zasady zarządzania ryzykiem, raporty wewnętrzne opracowane przez Grupę oraz inne materiały informacyjne związane z działalnością Grupy i jej poszczególnych spółek zależnych, a także z branżą recyklingową, ze szczególnym uwzględnieniem odzysku metali szlachetnych. Wyliczono także przy zachowaniu należytej staranności, a także zasad kompleksowości, wartości wskaźników jakościowych i ilościowych, opisujących Grupę. Proces tworzenia raportu przebiegał następująco:

1. zidentyfikowano obszary objęte raportowaniem z uwzględnieniem kryterium istotności z wykorzystaniem Global Reporting Initiative (GRI) Standards. Na tym etapie Grupa kierowała się również wymaganiami interesariuszy, w tym przede wszystkim wytycznymi akcjonariuszy oraz wytycznymi regulacji unijnych;
2. potwierdzono istotne kwestie biznesowe oraz obszary z zakresu zrównoważonego rozwoju, przypisując im wagę w świetle działalności Grupy, w celu przygotowania opisu modelu biznesowego;
3. zebrano dane dotyczące zrównoważonego rozwoju Grupy za rok 2022;
4. spisano raport w oparciu o zebrane dane.

Za poprawne sporządzenie Raportu odpowiada Zarząd Grupy Kapitałowej Elemental (dalej „Zarząd”). W ramy po-

wyższej odpowiedzialności wchodzi wybór, wdrożenie i opisanie stosowania: modelu biznesowego Grupy odpowiedzialnej społecznie, wskaźników efektywności związanych z działalnością Grupy i spółek, polityk stosowanych przez Grupę i spółki w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego i klimatu, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji, procedur należytej staranności w ramach powyższych polityk, a także ryzyk i zarządzania nimi w aspekcie tychże polityk. Walidacją poziomu powyższej odpowiedzialności jest przestrzeganie realizowanych na świecie zasad i celów zrównoważonego rozwoju, w tym obowiązujących zapisów i aktów legislacyjnych Unii Europejskiej, a także metodyki GRI Standards oraz wskazań normy ISO 26000.

W 2022 został wdrożony system raportowania danych ze spółek zależnych w zakresie zagadnień społecznych i kwestii środowiskowych. Dane za rok 2022 gromadzone są i weryfikowane przez zespół współpracujący w ramach Departamentu Zrównoważonego Rozwoju złożony ze specjalistów posiadających wiedzę z zakresu ochrony środowiska, łańcucha dostaw i bezpieczeństwa i higieny pracy. W procesie wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w Organizacji oraz polityk i procedur zmierzających do zapewnienia ładu korporacyjnego Departament Zrównoważonego Rozwoju współpracuje ściśle z Departamentem Compliance, Departamentem Komunikacji i Departamentem Zarządzania Zasobami Ludzkimi.

Jak wspomniano powyżej, za rok 2022 analiza danych objęła wszystkie spółki zależne. Pierwszy raz Grupa przygotowała pełny raport na temat śladu węglowego w Organizacji, który stanowi załącznik do niniejszego raportu. Zebrane informacje zostaną wykorzystane jako podstawa do wyznaczenia dla Organizacji celów krótko- i długoterminowych w ramach strategii ESG, której wdrożenie Grupa zaplanowała w roku 2023.

Kontakt w sprawie ewentualnych pytań dotyczących raportu prowadzi Departament Zrównoważonego Rozwoju Grupy Elemental sustainability@elemental.biz, Elemental Holding SA, 20, rue Eugène Ruppert, L-2453 Luxembourg, Luxembourg.

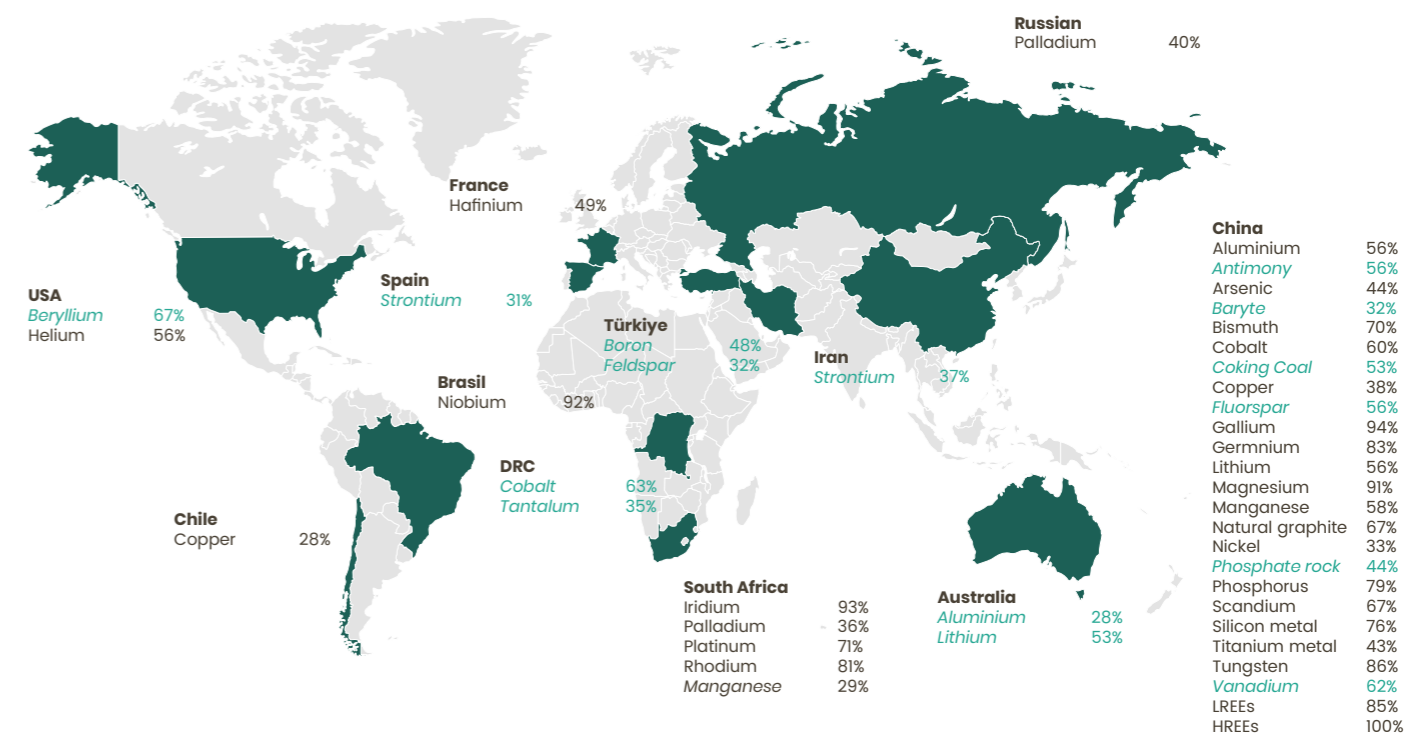

2. Opis modelu biznesowego i strategii biznesowej grupy

Niezawodny i nieograniczony dostęp do surowców, takich jak metale ziem rzadkich, jest globalnym wyzwaniem. Komisja Europejska stworzyła listę surowców krytycznych (dalej „CRM”) dla Unii Europejskiej (dalej „UE”) wskazując surowce, które mają duże znaczenie dla gospodarki UE, a jednocześnie wysokie ryzyko związane z ich dostawami.

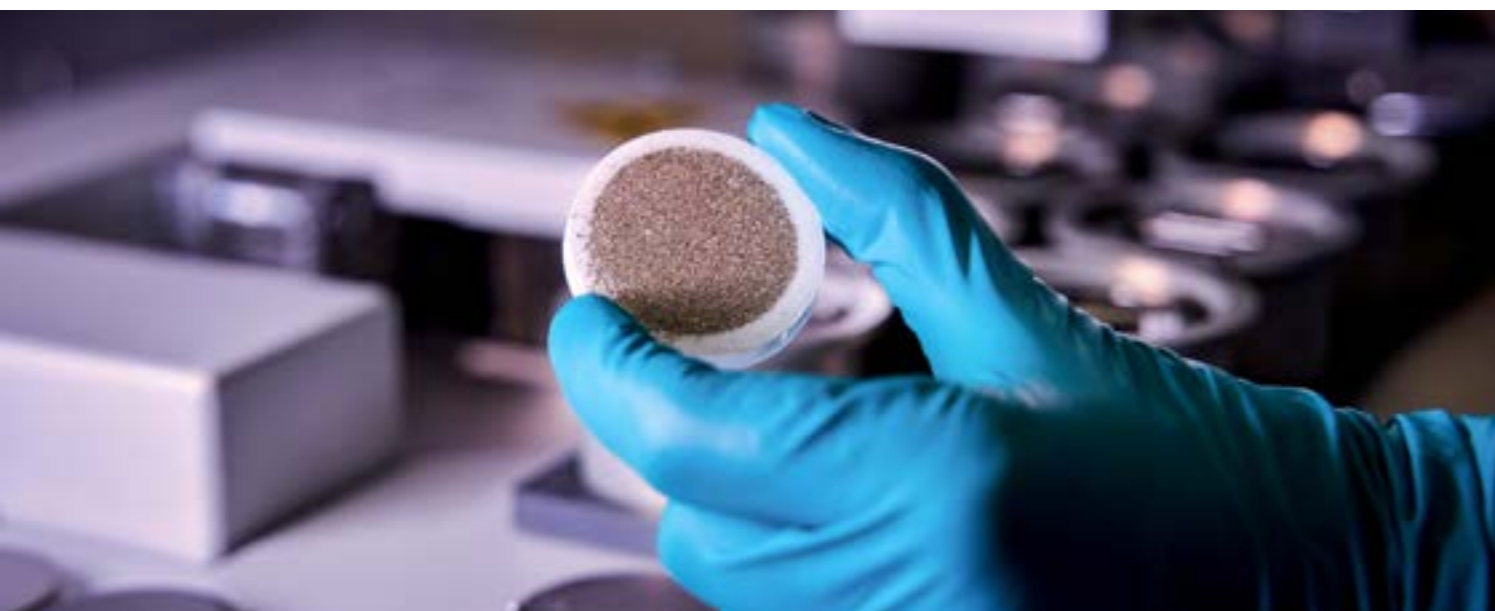
CRM są kluczowe, gdyż są ściśle związane ze wszystkimi gałęziami przemysłu na wszystkich etapach łańcucha dostaw, a postęp technologiczny zależy od dostępu do coraz większej ilości takich surowców. Ponadto surowce są ściśle powiązane z czystymi technologiami. Są niezastąpione w panelach fotowoltaicznych, turbinach wiatrowych, pojazdach elektrycznych, energooszczędnym oświetleniu, w technologiach cyfrowych, lotniczych i obronnych.

Źródła dostawy wielu krytycznych surowców są wysoce skoncentrowane. Przykładowo Chiny zapewniają 100% unijnych dostaw metali ciężkich ziem rzadkich (REE), Turcja zapewnia 99% unijnych dostaw boru, a Republika

Italic=extraction stage Regular=processing stage

Źródło: Study on the critical raw materials for the EU 2023, ISBN 978-92-68-00414-2

Południowej Afryki zaspokaja 71% unijnego zapotrzebowania na platynę, a także ma duży udział w dostawach metali z grupy platynowców (iryd, rod i ruten)¹.

Jednocześnie rośnie presja na zasoby, co jest spowodowane wzrostem globalnej populacji, uprzemysłowieniem, cyfryzacją, rosnącym popytem ze strony krajów rozwijających się oraz przejściem do neutralności klimatycznej dzięki metalom, minerałom i materiałom biotycznym stosowanym w technologiach i produktach niskoemisyjnych. OECD prognozuje, że światowy popyt na materiały wzrośnie ponad dwukrotnie z obecnych 79 miliardów ton do 167 miliardów ton w 2060 r.² Uzależ-

nienie od krytycznych surowców może wkrótce zastąpić dzisiejszą zależność od ropy. Surowce są niezbędne dla globalnego przemysłu i stanowią początek każdego łańcucha wartości. UE przoduje w gospodarce obiegu zamkniętego i systematycznie zwiększa wykorzystanie surowców wtórnych. Ponad 50% niektórych metali takich jak żelazo, cynk czy platyna są poddawane recyklingowi i stanowią ponad 25% konsumpcji UE. W innych jednak, takich jak pierwiastki ziem rzadkich, gal lub ind, produkcja wtórna stanowi jedynie marginalny udział.

OECD prognozuje³, że zużycie materiałów w gospodarce światowej będzie spadać szybciej niż w ostat-

¹ źródło opracowanie https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials_pl

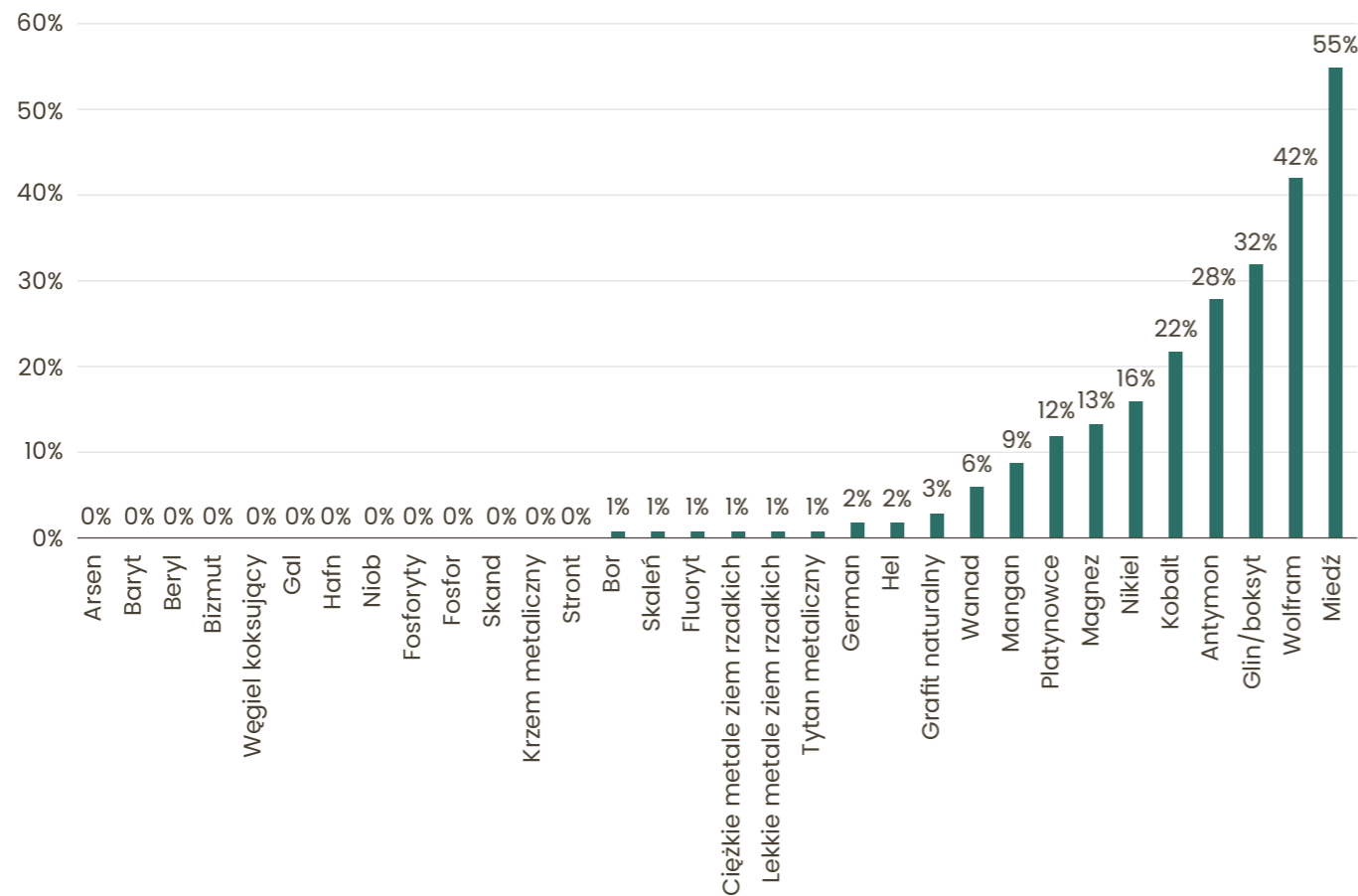
² źródło <https://www.oecd.org/environment/waste/highlights-global-material-resources-outlook-to-2060.pdf>

³ Źródło <https://www.oecd.org/environment/waste/highlights-global-material-resources-outlook-to-2060.pdf> str. 3

nich dziesięcioleciach, średnio o 1,3% średniorocznie, gdyż mimo że globalne zużycie materiałów wzrasta, to nie tak szybko jak PKB. Podkreśla się, że recykling stanie się bardziej konkurencyjny w porównaniu z wydobyciem pierwotnym. Silny wzrost popytu na materiały oznacza, że zarówno pierwotne wydobycie, jak i zużycie materiałów wtórnych wzrasta z mniej więcej taką samą prędkością. W tym kontekście na szczególną uwagę zasługują aspekty środowiskowe. Ponad połowa

wa wszystkich emisji gazów cieplarnianych (GHG) jest związana zarządzaniem surowcami. W efekcie wzrostu zapotrzebowania na surowce wzrośnie emisja gazów cieplarnianych związana z gospodarką materiałową do około 50 Gt CO2 do 2060 r. Szczególne konsekwencje dla klimatu ma pierwotne wydobycie metali, które powoduje znacznie większe zanieczyszczenia niż surowce wtórne (z recyklingu).

Tempo wzrostu odpadów z recyklingu [proc.]

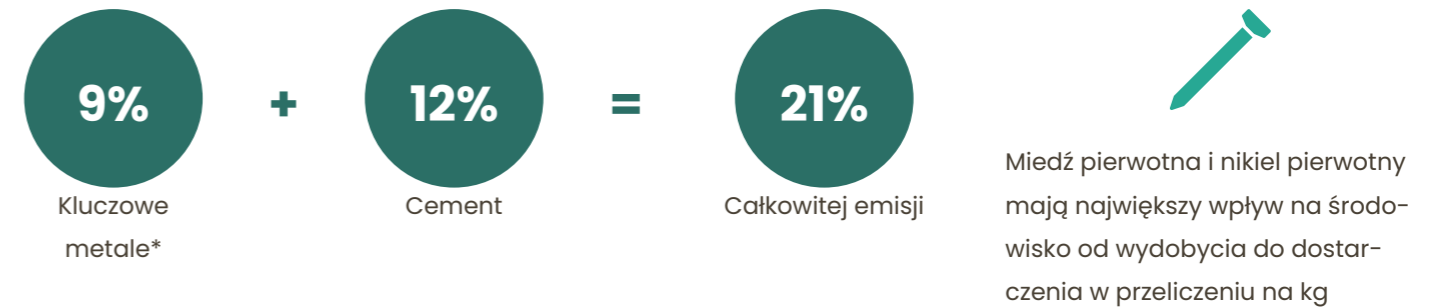

Źródło: Study on the critical raw materials for the EU 2023, ISBN 978-92-68-00414-2

Globalny wzrost gospodarczy, 2011 - 2060

Emisja gazów cieplarnianych w 2060 r. z wydobywania i przetwarzania surowców

*Kluczowymi metalami są Al, Cu, Fe, Mn, Ni, Pb, Zn

<https://www.oecd.org/environment/waste/highlights-global-material-resources-outlook-to-2060.pdf>

Globalne dążenie do zapewnienia gospodarki obiegu zamkniętego przekłada się również na przyjęcie w poszczególnych krajach, szczególnie UE nowych rozwiązań w zakresie gospodarowania odpadami. Pomimo wysiłków podejmowanych na szczeblu unijnym i krajowym ilość wytwarzanych odpadów nie spada. Masa wytwarzanych odpadów z całej działalności gospodarczej w UE wynosi 2,5 miliarda ton, czyli 5 ton na mieszkańca rocznie, a każdy obywatel produkuje średnio blisko pół tony odpadów komunalnych⁴. Stąd determinacja UE do wdrożenia polityki dotyczącej zrównoważonych produk-

tów i przełożenie jej na konkretne przepisy dla osiągnięcia postępu w zapobieganiu powstawaniu odpadów. Wprowadzane są zmiany w prawodawstwie UE regulującym baterie, opakowania, pojazdy wycofane z eksploatacji i niebezpieczne substancje w sprzęcie elektronicznym, których celem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, zwiększanie zawartości materiałów pochodzących z recyklingu, promowanie bezpieczniejszego i czystszej strumienia odpadów oraz zapewnienie wysokiej jakości recyklingu.

⁴ Str. 16 file:///C:/Users/Agata/OneDrive%20-%20Elemental%20Holding%20S.A./Pulpit/dyskd/sustainability/new_circular_economy_action_plan_UA.pdf

Spółki z Grupy Elemental są zlokalizowane w Europie, Stanach Zjednoczonych, na Bliskim Wschodzie i w Azji, a swoją działalnością obejmują również Australię i Afrykę. Spółką dominującą, konsolidującą sprawozdania z działań podjętych na rzecz zrównoważonego rozwoju jest Elemental Holding SA z siedzibą w Luksemburgu.

W wyniku porozumienia zawartego w grudniu 2022 roku przez International Financial Corporation (IFC), Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR), PFR Fundusz Inwestycyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty aktywów Niepublicznych oraz dotychczasowego głównego akcjonariusza spółki dominującej – EFF B.V., w okresie grudzień 2022 – styczeń 2023 ukształtował się akcjonariat spółki Elemental Holding SA z siedzibą w Luksemburgu, który do dnia sporządzenia niniejszego raportu nie uległ zmianie i przedstawia się następująco:

AKCJONARIUSZ	UDZIAŁ W KAPITALE ZAKŁADOWYM
EFF B.V.	74,26%
PFR Fundusz Inwestycyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty aktywów Niepublicznych	11,09%
International Financial Corporation	7,99%
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	6,66%
Total	100%

Grupa Elemental wychodzi naprzeciw tym współczesnym wyzwaniom dostarczając metale szlachetne z grupy platynowców (PGM; m.in. platyny, palladu, rodu, a także złota, srebra) pozyskane w procesie recyklingu odpadów w ramach różnych segmentów biznesowych:

- recykling zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE)
- recykling płytek drukowanych (PCB)
- recykling zużytych katalizatorów samochodowych (SAC)
- recykling baterii litowo-jonowych (segment rozwijający się w Grupie)

Dodatkowo działalność Grupy obejmuje recykling metali nieżelaznych („urban mining”).

uzyskanie surowca końcowego w postaci metali szlachetnych do niskoemisyjnych i innowacyjnych gałęzi przemysłu

przekazanie materiałów zawierających metale szlachetne do rafinerów i smelterów

przetwarzanie odpadów w celu poddania recyklingowi, zbieranie minimum logistycznego

zbiórka odpadów WEEE/PCB/SAC/baterii od dostawców w lokalnych punktach skupu

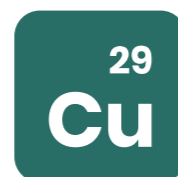
Elemental pozyskuje odpady zawierające metale nieżelazne i metale szlachetne od podmiotów prowadzących zbiórkę w krajach, w których spółki z grupy prowadzą

działalność gospodarczą, lub krajach ościennych zgodnie z zasadą bliskości, dbając równocześnie o efektywność ekonomiczną.

Lit

Akumulatory litowo-jonowe, przemysł szklarski i ceramiczny, produkcja stali i aluminium

Miedź

Elektryka, budownictwo, przewody, medycyna, motoryzacja, ogólne przewodnictwo

Srebro

Elektronika, przemysł kosmiczny, medycyna, zabezpieczenie majątku i obrót finansowy, przemysł szklarski i wiele innych...

Kobalt

Akumulatory, galwanizacja, stale szybko tnące, onkologia, szkło i ceramika

Rod

Motoryzacja, przemysł szklarski, katalizatory, elektrody, sprzęt laboratoryjny

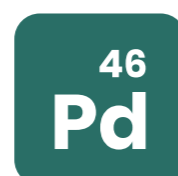
Platyna

Katalizatory, przemysł petrochemiczny, urządzenia przemysłowe, produkty inwestycyjne, medycyna, ogniwa paliwowe, motoryzacja

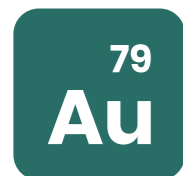
Nikiel

Przemysł stalowy (stopy, powłoki), baterie, elektronika, sprzęt medyczny, wytwarzanie energii

Pallad

Katalizatory, elektronika, produkty inwestycyjne, ogniwa paliwowe, motoryzacja, uzdatnianie wód

Złoto

Elektronika i elektryka, najlepsza przewodność cieplna i elektryczna ze wszystkich metali, medycyna, energia słoneczna

Proces recyklingu sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE + PCB)

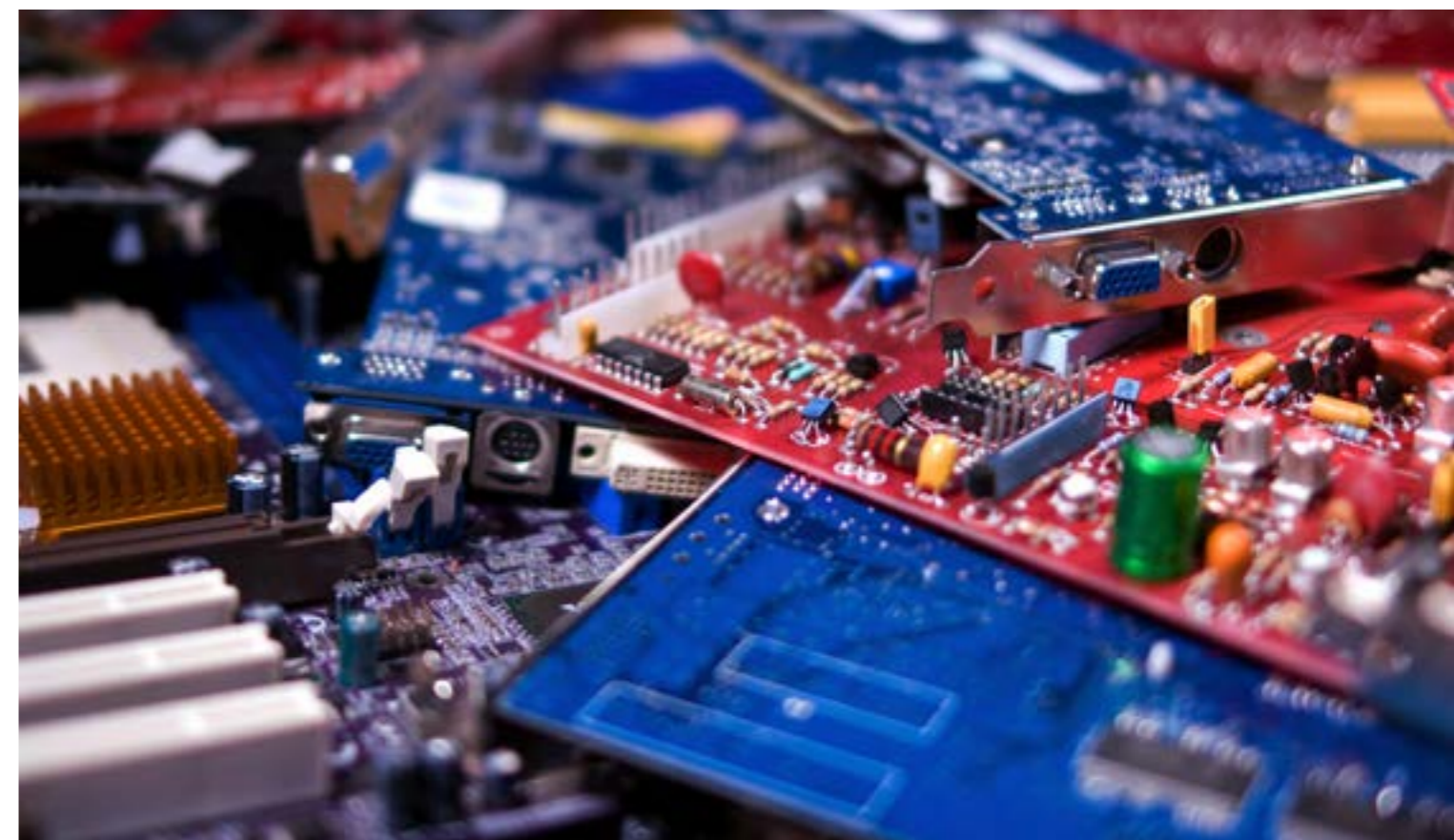
Recykling WEEE i PCB przebiega w spółkach prowadzących zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w Polsce, Estonii, na Litwie i w Turcji. Odpady zużytego sprzętu i jego elementów dostarczane są do zakładów:

- własnym transportem spółek (samochody dostawcze oraz samochody ciężarowe) z punktów zbierania prowadzonych przez sieci sklepów, producentów, serwisantów (najczęściej stosowana metoda odbioru),
- odbiory własnym transportem przez pracowników spółek (samochody dostawcze) bezpośrednio od osób fizycznych w ramach współpracy z organizacjami odzysku (np. Electro-Eco) oraz gminami,
- transportem zewnętrznym organizowanym przez własną logistykę (spedycja),

- z lokalnych punktów zbiórki – ludność sama dostarcza do zakładów Grupy.

Przyjmowany sprzęt jest ważony i rozdzielany wg kodów odpadu i rodzaju. W zależności od rodzaju odpadu:

- wielkogabarytowy: niebezpieczny – zawierający freon – urządzenia chłodnicze,
- wielkogabarytowy inny niż niebezpieczny np. pralki, kuchenki,
- sprzęt oświetleniowy – odpad niebezpieczny,
- pozostałe rodzaje sprzętu wyszczególnione w przepisach, co do zasady inne niż niebezpieczne, drobne AGD, komputery, itp.

Sprzęt poddawany jest różnym procesom odzysku, w tym recyklingu. Wstępne przetwarzanie polega na obróbce przyjętego sprzętu w celu oddzielenia frakcji nadających się do recyklingu.

- a. urządzenia zawierające freon – po usunięciu agregatów zawierających oleje oraz kabli, trafiają do szczelnej instalacji zamkniętej, w której freon jest odzyskiwany. W procesie tym wykorzystywany jest azot. Pozyskany freon oddawany jest do specjalistycznej firmy zewnętrznej zajmującej się jego zagospodarowaniem. Następnie z urządzeń, w procesie automatycznym, pozyskiwane są metale i tworzywa sztuczne,
- b. pozostałe urządzenia – ze wszystkich urządzeń wyodrębnia się kable, obudowy plastikowe,
- c. baterie i akumulatory – wyodrębnia się z pozostałych urządzeń.

Segregowane są one następnie w aspekcie rodzajów poszczególnych tworzyw sztucznych, płytek elektronicznych zawierających metale szlachetne, metali żelaznych i nieżelaznych, szkła i makulatury.

Poszczególne frakcje pozyskanych materiałów pochodzących ze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego podlegają:

- a. recyklingowi w firmach zewnętrznych (np. makulatura),
- b. recyklingowi w ramach danej spółki lub spółek z Grupy prowadzących działalność w zakresie recyklingu:
 - Syntom Metal Recycling – stosuje certyfikowany system zarządzania w zakresie recyklingu złomu żelaza, stali, aluminium i stopów aluminium oraz miedzi i stopów miedzi, prowadzący do utraty statusu odpadów;

- Tesla Recycling – stosuje certyfikowany system zarządzania w zakresie recyklingu złomu żelaza, stali, aluminium i stopów aluminium oraz miedzi i stopów miedzi, prowadzący do utraty statusu odpadów;
- Terra Recycling – stosuje certyfikowany system zarządzania w zakresie odzysku odpadów ZSEiE, w tym złomu żelaza, stali, aluminium i stopów aluminium oraz miedzi oraz stłuczki szklanej, prowadzący do utraty statusu odpadów;
- Tesla Electrorecycling – stosuje certyfikowany system zarządzania w zakresie odzysku odpadów ZSEiE, w tym złomu żelaza, stali, aluminium i stopów aluminium oraz miedzi oraz stłuczki szklanej, prowadzący do utraty statusu odpadów.

Powyższe procesy prowadzone przez spółki z Grupy są certyfikowane w zakresie spełniania wymogów z Rozporządzenia Rady UE 333/2011 z 31.03.2011 ustanawiającego

kryteria określające, kiedy pewne rodzaje złomu przestają być odpadami na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE i Rozporządzenia Komisji (UE) 715/2013 z 25.07.2013 ustanawiające kryteria określające kiedy złom miedzi przestaje być odpadem na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/UE.

Tworzywa sztuczne oraz metale sprzedawane są do podmiotów zewnętrznych. Odpad nie nadający się do odzysku, w tym recyklingu, poddawany jest unieszkodliwieniu. Należy także dodać, że odpady magazynowane są w spółkach Grupy wyłącznie w okresie potrzebnym do osiągnięcia minimum logistycznego wymaganego do transportu, tak aby maksymalnie zoptymalizować wykorzystywane środki transportu i pozostawić jak najmniejszy ślad węglowy. W logistyce poszczególnych frakcji z zakładu wykorzystywany jest transport lądowy (samochody ciężarowe) oraz transport morski.

Proces recyklingu metali z katalizatorów samochodowych

Proces ten przebiega dwuetapowo. W pierwszej kolejności następuje zbiórka katalizatorów. Są one odbierane samochodami dostawczymi od dostawców lub są dostarczane bezpośrednio do zakładów przez podmioty zewnętrzne. W zakładach Grupy katalizatory poddawane są obróbce (krojenie w celu pozyskania wkładu ceramicznego zawierającego metale szlachetne) oraz mielenie wkładu ceramicznego w młynach zasilanych energią elektryczną. Spółki przyjmują również monolit powstały ze zmielonego wkładu ceramicznego bezpośrednio od dostawców. Zmielone wkłady ceramiczne są transportowane po uzyskaniu minimum logistycznego transportem lądowym (samochody ciężarowe) lub morskim do rafinerii oraz hut znajdujących się w Azji i Stanach Zjednoczonych oraz Europie. Metale pozostałe po mechanicznej obróbce katalizatorów, nie zawierające metali szlachetnych (obudowa katalizatora) sprzedawane są do recyklingu podmiotom zewnętrznym.

Gospodarowanie odpadami metali nieżelaznych (non-ferrous)

Gospodarowanie odbywa się w dwóch krajach: Polsce i Słowacji, a największą spółką w Grupie zajmującą się tego rodzaju działalnością jest Syntom Metal Recycling. Odpady zbierane są w niewielkich punktach zbierania zlokalizowanych w wielu regionach kraju, gdzie są segregowane na poszczególne frakcje materiałowe. Odpady podlegają segregacji głównie w celu uzyskania jednolitych frakcji metali. W zdecydowanej większości nie stosuje się tu dodatkowych procesów, z wyjątkiem rozdrabniania i separacji magnetycznej oraz separacji prądowo-wirowej. Odpady są przywożone do punktów przez dostawców. Jedynie w przypadku, gdy obsługiwane są większe zakłady produkcyjne, odpady odbierane są transportem własnym spółki (samochody ciężarowe). Po uzyskaniu minimum logistycznego transportem własnym spółki lub wynajętym transportem zewnętrznym (w każdym przypadku jest to transport ciężki) metale transportowane są do odbiorców (hut) w celu ich przetopienia. Ze względów ekonomicznych odpad dostarczany jest wyłącznie transportem lądowym w ramach danego kraju (nie jest wysyłany za granicę). Jak wskazano powyżej, polskie spółki z Grupy wdrożyły i certyfikowały proces utraty statusu odpadu dla metali nieżelaznych: aluminium, miedzi i złomu żelaza.

Światowy rynek odpadów przechodzi istotne zmiany. W ostatniej dekadzie miliony ton europejskich odpadów zostało wywiezionych do krajów spoza UE, często bez zapewnienia właściwego ich zagospodarowania, co negatywnie wpływało na środowisko i zdrowie w krajach docelowych oraz oznaczało utratę zasobów i możliwości gospodarczych dla unijnej branży recyklingu. Ostatnie ograniczenia importowe wprowadzone przez niektóre państwa trzecie ujawniły nadmierną zależność UE od zagranicy w zakresie unieszkodliwiania odpadów oraz zmobilizowały przemysł recyklingowy do zwiększenia jego wydajności i zwiększenia wartości dodanej odpadów w UE. Podejmowane są działania mające zapewnić ograniczenie eksportu, szczególnie nielegalnego, odpadów do krajów trzecich.

Mając na uwadze wdrażaną politykę UE w zakresie obiegu zamkniętego Grupa Elemental inwestuje w kolejny segment recyklingu baterii litowo-jonowych. W 2022 roku rozpoczęta została inwestycja budowlana w Zawierciu, na południu Polski, której celem jest stworzenie pierwszego w UE kompleksowego zakładu recyklingu baterii samochodowych (LIB) do pojazdów elektrycznych. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że zakład w Zawierciu zasilany będzie w znaczącej większości zieloną energią pochodzącą z paneli fotowoltaicznych. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach programu IPCEI oraz jest realizowany we współpracy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju. Inwestycja w Zawierciu dopełnia dotychczasową

strategię biznesową Grupy i jednocześnie zapewnia, że jej model biznesowy w praktyce realizuje przejście na zrównoważoną gospodarkę i ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z Porozumieniem paryskim oraz z celem, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., jak określono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119.

Działalność Grupy jest wpisana w globalne działania na rzecz ochrony klimatu oraz zrównoważonego rozwoju. Poprzez szeroki i rozbudowany zakres działań w aspekcie odzyskiwania odpadów, Grupa aktywnie wdraża i rozwija koncepcję gospodarki obiegu zamkniętego (circular economy), wpływając tym samym na rozwój racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi, w szczególności metalami, ale także zasobami paliw i energii, które intensywnie wykorzystuje się w procesach pozyskiwania metali w górnictwie.

3.

Cele i wskaźniki związane ze zrównoważonym rozwojem

Grupa Elemental podjęła wyzwanie i bierze aktywny udział w ratowaniu planety i poprawy życia społeczeństw poprzez realizację celów wyznaczonych przez Organizację Narodów Zjednoczonych w zakresie ochrony środowiska.

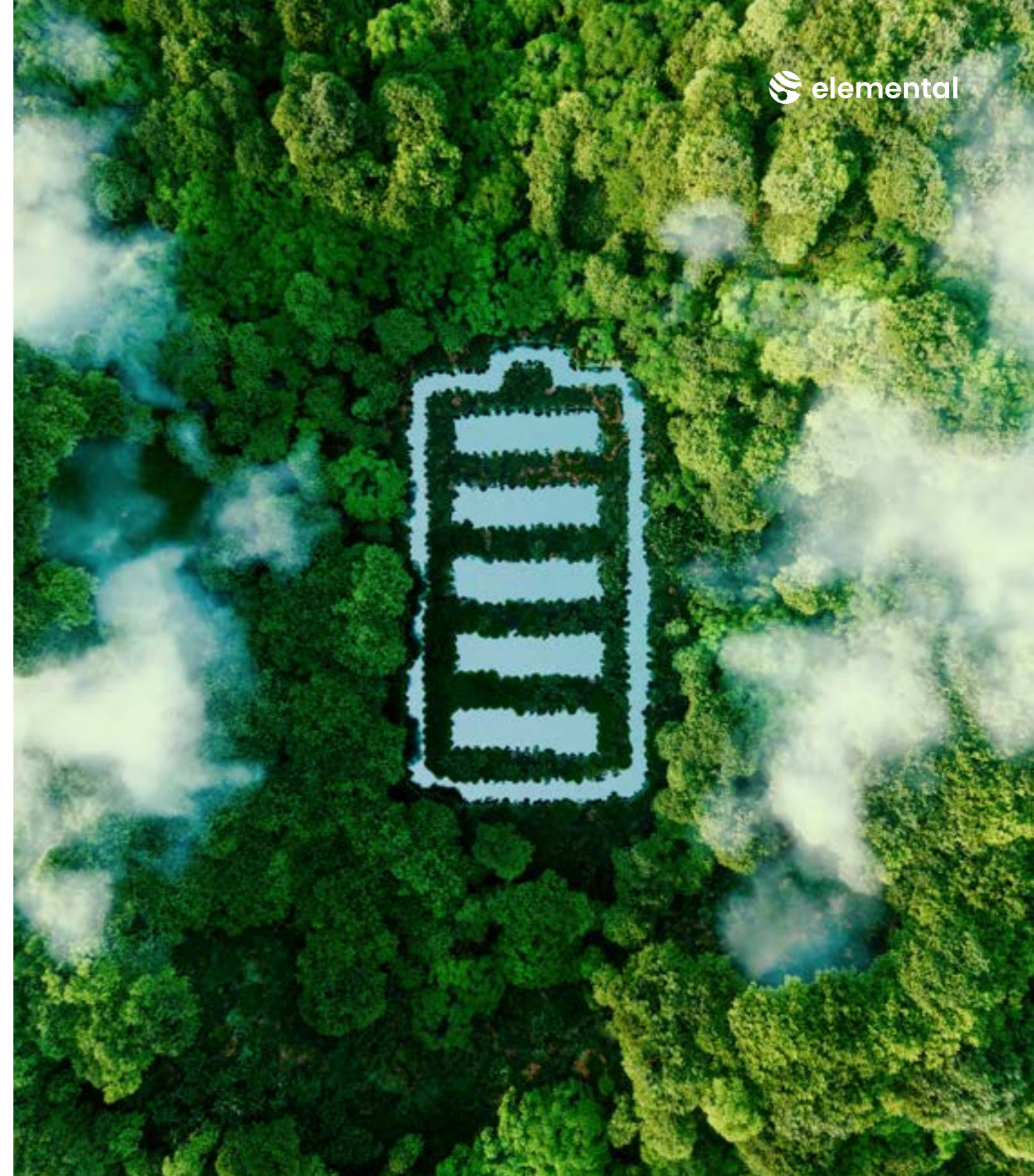
Mając na względzie jak najbardziej efektywne działania zmierzające do realizacji celów związanych ze zrównoważonym rozwojem, we wrześniu 2022 roku Grupa wdrożyła Strategię Zarządzania Środowiskowego. Zarząd spółki dominującej zidentyfikował kluczowe obszary, w których działalność gospodarcza Grupy jest kwalifikowana jako zrównoważona środowiskowo⁵ ze względu na:

- wniesienie istotnego wkładu w realizację co najmniej jednego celu środowiskowego poprzez spełnienie technicznych kryteriów kwalifikacji;
- niewyrządzanie znaczącej szkody jakimkolwiek innym celowi środowiskowemu;
- przestrzeganie minimalnych zabezpieczeń społecznych.

Zdaniem Zarządu wybrane obszary działalności gospodarczej Grupy realizują następujące cele środowiskowe:

- łagodzenie zmian klimatu;
- przystosowanie się do zmian klimatu;
- przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola.

⁵ Działalność opisana w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (dalej „Akt Delegowany w sprawie klimatu (2021/2139)”) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R2139> oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&qid=1661868314295&from=EN>

Poniżej przedstawiono prowadzoną działalność gospodarczą Grupy, objętą kryteriami kwalifikacyjnymi wskazanymi w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE)

2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji

służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do

zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów.

LP	RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	RODZAJ DZIAŁANIA
1	zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła	<p>Selektywna zbiórka i transport odpadów innych niż niebezpieczne w pojedynczych lub przyszłych frakcjach w celu przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu.</p> <p>Działalność gospodarcza może być powiązana z kodem NACE E38.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną w rozporządzeniach 1893/2006.</p> <p>Działalność spełnia minimalny poziom bezpieczeństwa – Grupa wdrożyła procedury w celu zapewnienia zgodności z Wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka, w tym zasady i prawa określone w ośmiu podstawowych konwencjach określonych w Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej Podstawowych Zasad i Praw w Pracy oraz Międzynarodowej Karcie Praw Człowieka. Wdrażając procedury Grupa przestrzega zasadę „nie wyrządzą znaczącej szkody”, o której mowa w art. 2 pkt 17 rozporządzenia (UE) 2019/2088.</p> <p>działanie na rzecz łagodzenia zmian klimatu</p> <p>Działalność spełnia istotne kryterium wkładu: wszystkie selektywnie zbierane i transportowane odpady inne niż niebezpieczne, które są segregowane u źródła, są przeznaczone do przygotowania do ponownego użycia lub operacji recyklingu.</p> <p>Działalność spełnia kryterium niewyrządzenia poważnej szkody (DNSH):</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptacja do zmian klimatu – działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika • zrównoważone użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich – N/A • przejście na gospodarkę obiegu zamkniętego – selektywnie zbierane frakcje odpadów nie są mieszane w obiektach składowania i przesyłu odpadów z innymi odpadami lub materiałami o innych właściwościach • zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola – N/A • ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów – N/A

LP	RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	RODZAJ DZIAŁANIA
2	odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne	<p>Budowa i eksploatacja urządzeń do sortowania i przetwarzania selektywnie zebranych strumieni odpadów innych niż niebezpieczne na surowce wtórne, obejmujących mechaniczne przetwarzanie, z wyjątkiem wypełniania wyrobisk.</p> <p>Działalność gospodarcza w tej kategorii może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności E38.32 i F42.99.</p> <p>Działalność spełnia minimalny poziom bezpieczeństwa – Grupa wdrożyła procedury w celu zapewnienia zgodności z Wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka, w tym zasady i prawa określone w ośmiu podstawowych konwencjach określonych w Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej Podstawowych Zasad i Praw w Pracy oraz Międzynarodowej Karcie Praw Człowieka. Wdrażając procedury Grupa przestrzega zasadę „nie wyrządzą znaczącej szkody”, o której mowa w art. 2 pkt 17 rozporządzenia (UE) 2019/2088.</p> <p>działanie na rzecz łagodzenia zmian klimatu</p> <p>Działalność spełnia istotne kryterium wkładu: W ramach tej działalności co najmniej 50% masy przetwarzanych selektywnie zbieranych odpadów innych niż niebezpieczne jest przetwarzane na surowce wtórne, które nadają się do zastąpienia materiałów pierwotnych w procesach produkcyjnych.</p> <p>Działalność spełnia kryterium nie wyrządzenia poważnej szkody (DNSH):</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptacja do zmian klimatu – działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika • zrównoważone użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich – N/A • przejście na gospodarkę obiegu zamkniętego – N/A • zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola – N/A • ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów – na etapie uzyskiwania pozwoleń na gospodarowanie odpadami przeprowadzone zostały oceny oddziaływania na środowisko. Żadna z lokalizacji Grupy nie znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie z obszarami Natura 2000 lub obszarami chronionymi.

Poniżej przedstawiono udział działalności zgodnych z Taksonomią UE w całkowitym obrocie, nakładach inwestycyjnych (Capex) oraz wydatkach operacyjnych (Opex).

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	UDZIAŁ PROCENTOWY DZIAŁALNOŚCI W ŁĄCZNYM OBROTCIE	UDZIAŁ PROCENTOWY DZIAŁALNOŚCI W NAKŁADACH INWESTYCYJNYCH (CAPEX)	UDZIAŁ PROCENTOWY DZIAŁALNOŚCI W WYDATKACH OPERACYJNYCH (OPEX)
zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła	18%	3%	16%
odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne	82%	97%	79%

Prowadzona działalność gospodarcza Grupy objęta projektem kryteriów kwalifikacji (jeszcze nieobowiązujących) zaproponowanych w marcu 2022 r. przez Platformę na

rzecz Zrównoważonego Finansowania dla działalności gospodarczej przyczyniającej się do realizacji pozostałych celów środowiskowych wymieniona jest w tabeli nr 2 obok:

LP	RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	PRZEJŚCIE NA GOSPODARKĘ O OBIEGU ZAMKNIĘTYM	ZAPOBIEGANIE ZANIECZYSZCZENIOM I ICH KONTROLA
1	zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne i niebezpiecznych jako środek odzysku materiałów	Działalność ta obejmuje selektywną zbiórkę i transport odpadów innych niż niebezpieczne i niebezpieczne w pojedynczych lub przyszłych frakcjach, mające na celu przygotowanie do ponownego użycia lub recyklingu, w tym budowę, eksploatację i modernizację obiektów zajmujących się zbieraniem i transportem takich odpadów (np. centra udogodnień obywatelskich i stacje transferu odpadów) jako środka odzysku materiałów. Działalność jest sklasyfikowana pod kodem NACE E38.11, E38.12 i F42.9.	
2	zbieranie i transport odpadów niebezpiecznych	Obejmuje (ale nie ogranicza się do) następujące strumienie (ilustracyjna i niewyczerpująca lista): <ul style="list-style-type: none"> • frakcje odpadów niebezpiecznych wytwarzane przez gospodarstwa domowe • oleje odpadowe • baterie • nieskażony WEEE • nieskażony pojazd wycofany z eksploatacji <p>Kompletna klasyfikacja odpadów niebezpiecznych znajduje się w Europejskim Wykazie Odpadów (2000/532/WE). Działalność jest sklasyfikowana pod kodem NACE E38.12 i F42.9.</p>	
3	przetwarzanie odpadów niebezpiecznych	Działalność obejmuje przetwarzanie odpadów niebezpiecznych jako środek zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli. Działalność jest sklasyfikowana pod kodem NACE E38.22.	
4	przetwarzanie odpadów niebezpiecznych	Działalność ta obejmuje przetwarzanie odpadów niebezpiecznych jako środek odzysku materiałów. Obejmuje to budowę, modernizację i eksploatację takich obiektów.	
5	usuwanie zanieczyszczeń i demontaż produktów wycofanych z eksploatacji	Działalność ta obejmuje budowę, eksploatację i modernizację obiektów demontażu i demontaż złożonych produktów wycofanych z eksploatacji, ruchomości i ich części składowych do odzysku materiałów i/lub przygotowania do ponownego użycia komponentów. W związku z tym, zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006, działalność tę można podzielić na podkategorie do jednego lub wielu z następujących kodów NACE: <ul style="list-style-type: none"> • E38.31 (która obejmuje demontaż wraków); • E38.32 (który obejmuje odzysk posortowanych materiałów); • E46.77 (która obejmuje sprzedaż hurtową złomu odpadów); • E42.9 (który obejmuje budowę innych projektów inżynierii lądowej i wodnej). <p>Obejmuje to demontaż produktów wycofanych z eksploatacji i ruchomości oraz ich części składowych wszelkiego rodzaju (np. samochodów, statków, komputerów, telewizorów, komponentów turbin wiatrowych i innego sprzętu) w celu odzyskania materiałów. Ponadto obejmuje ona demontaż i usuwanie zanieczyszczeń z urządzeń chłodzących i zamrażających tylko dlatego, że zawierają szkodliwe substancje (w szczególności substancje zubożające warstwę ozonową).</p>	
6	sortowanie i odzysk materiałowy odpadów innych niż niebezpieczne	Działalność ta obejmuje budowę, modernizację i eksploatację obiektów do sortowania i odzysku strumieni odpadów innych niż niebezpieczne do wysokiej jakości surowców wtórnych przy użyciu procesu transformacji mechanicznej. Działalność można podzielić na jeden lub oba z następujących kodów NACE: <ul style="list-style-type: none"> • E38.32 (która obejmuje eksploatację urządzeń do odzysku materiałów); • F42.9 (który obejmuje budowę innych projektów inżynierii lądowej i wodnej). 	

Strategiczne cele środowiskowe na lata 2022–2026

W Strategii Zarządzania Środowiskiem określono 7 kluczowych strategicznych celów środowiskowych na lata 2022–2026.

Poniższe cele są kontynuacją strategii biznesowej i środowiskowej przyjętej przez Zarząd Grupy w latach poprzednich.

Zwiększenie masy odpadów poddanych recyklingowi

Wzrost inwestycji w najnowsze technologie odzysku odpadów

Redukcja emisji gazów cieplarnianych

Zwiększenie społecznej świadomości ekologicznej

Zwiększenie udziału zielonej energii organizacji

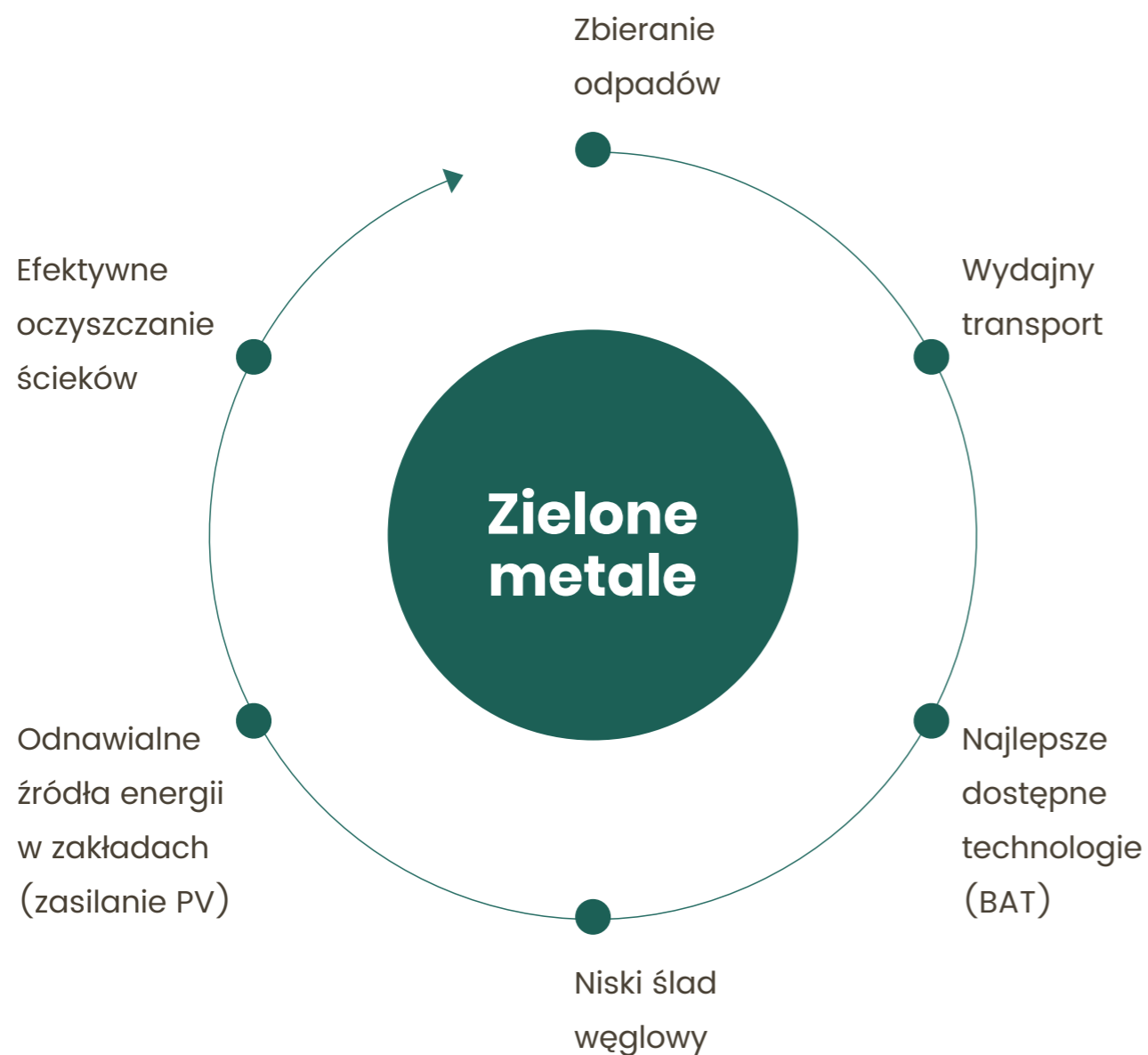
Redukcja zanieczyszczeń wody

Redukcja zużycia energii

Biorąc pod uwagę, że podstawową działalnością Grupy Elemental jest recykling, Strategia Zarządzania Środowiskiem Grupy Elemental kładzie również duży nacisk na

ograniczenie produkcji odpadów i recykling, wskazując spółkom Grupy konieczność wdrożenia działań w celu monitorowania, zarządzania i ograniczania odpadów.

CEL 01: ZWIĘKSZENIE MASY ODPADÓW PODDAWANYCH RECYKLINGOWI

Analiza wpływu działalności Organizacji na środowisko naturalne i zmiany klimatyczne wykazała, że działalność Grupy w sektorze gospodarki odpadami polegająca na zbiórce i odzysku, w tym w szczególności recyklingu odpadów zawierających metale szlachetne, w tym te

z grupy platynowców (PGM) jest znaczącym elementem zrównoważonego rozwoju i ma istotny wpływ na zmniejszenie zużycia zasobów naturalnych poprzez przejście na gospodarkę obiegu zamkniętego. Nie bez znaczenia jest również, że wraz ze zwiększeniem skali zbierania odpadów, zmniejsza się stopień zanieczyszczenia odpadami oraz zwiększa się kontrola, w szczególności nad: bateriami, użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym. Recykling prowadzony w celu pozyskania metali zapewnia duże korzyści, szczególnie w porównaniu z wydobyciem z rezerw pierwotnych (górnictwych).

Głównym sposobem osiągnięcia wskazanego celu jest zwiększenie poziomu zbierania odpadów poprzez:

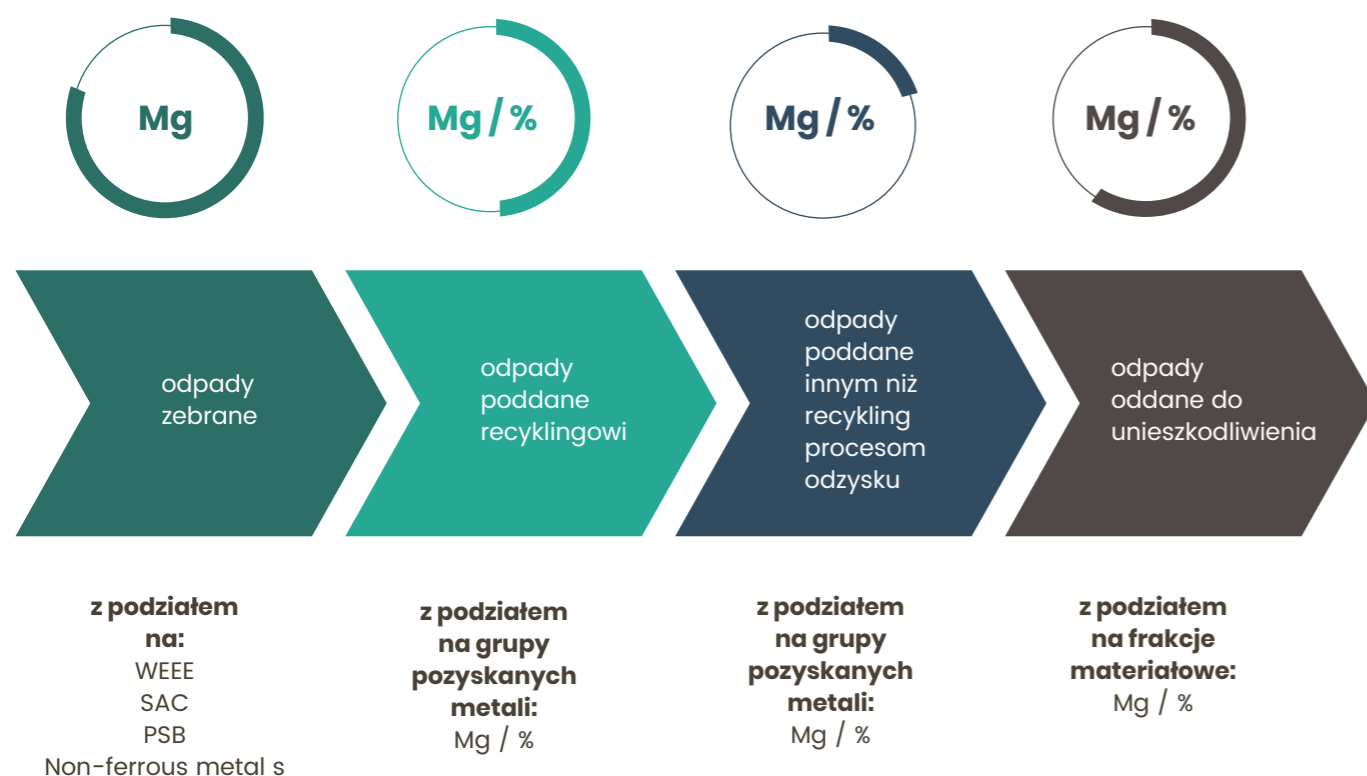
1. rozwój sieci zbierania odpadów, w szczególności zużytych katalizatorów (SAC) poprzez rozszerzanie działalności spółek z Grupy na kolejne obszary geograficzne, w tym kraje Azji, Afryki oraz kolejne kraje europejskie;
2. akwizycję podmiotów specjalizujących się w zbiórce i odzysku odpadów w rejonach, w których dotychczas Grupa nie prowadziła działalności;
3. zwiększanie świadomości społecznej poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych, udział w dzia-

łaniach podejmowanych przez organizacje odzysku promujących zbiórkę odpadów, w szczególności zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych;

4. inwestycje w nowoczesne technologie do recyklingu baterii litowo-jonowych, katalizatorów i płytek drukowanych.

W celu weryfikacji poziomu osiągnięcia celu Organizacja monitoruje dane przedstawione na rysunku poniżej zebrane ze spółek zależnych należących do Grupy:

Monitorowanie: cel 01
Analiza w ujęciu rocznym

CEL 02: REDUKCJA EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Porównując wpływ na środowisko produkcji pierwotnej i wtórnej PGM można stwierdzić, że recykling metali grupy platynowej jest uważany za ekonomicznie opłacalny, zrównoważony i bardziej ekologiczny niż wydobywanie metali z rudy.

Strategia Grupy koncentruje się nie tylko na globalnej redukcji emisji gazów cieplarnianych poprzez rozwój działalności recyklingowej, ale również na systematycznym zmniejszaniu śladu węglowego wewnątrz Organizacji. Grupa monitoruje swój ślad węglowy w zakresie celu 1 i celu 2 i na tej podstawie planuje dalsze działania, które mają w pozytywny sposób przyczynić się do osiągnięcia celów klimatycznych.

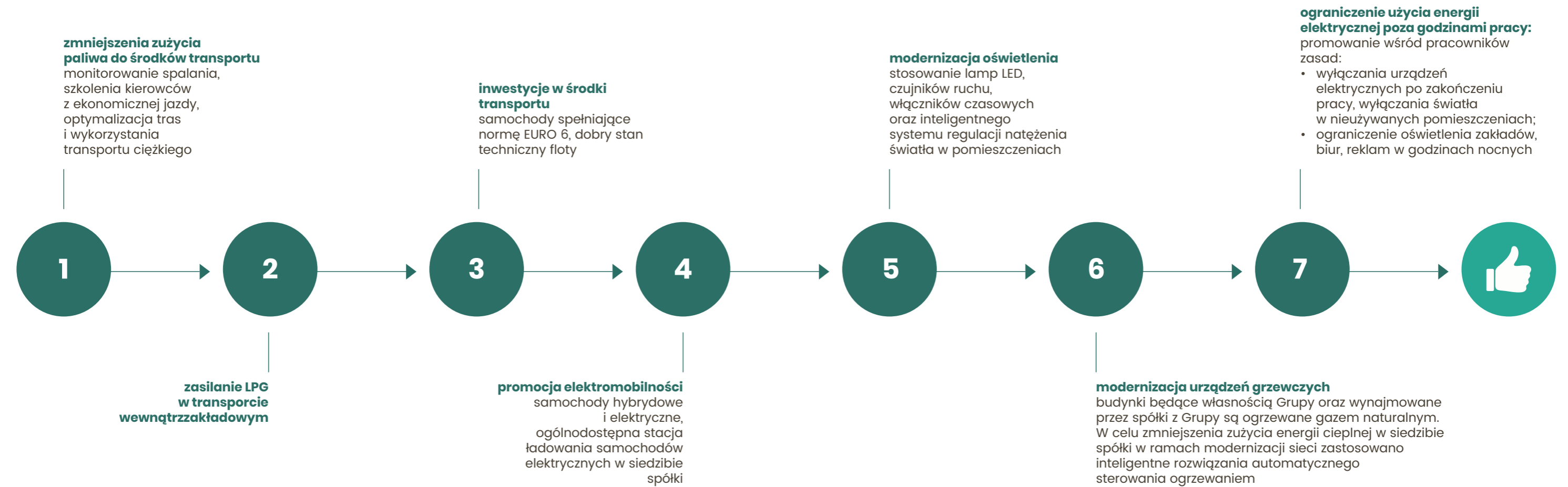
CEL 03: REDUKCJA ZUŻYCIA ENERGII

Poza działaniami związanymi z zaspokajaniem potrzeb gospodarki światowej w zakresie dostaw metali z recyklingu, Grupa Elemental dostrzega konieczność wdrożenia i utrzymania działań związanych z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych i oszczędności w zakresie

zużycia energii w bieżącej działalności spółek z Grupy. Działania podejmowane w Grupie Elemental w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych w zakresie transportu przedstawia rysunek poniżej.

Spółki z Grupy podejmują również szereg działań w celu zmniejszenia zużycia energii w bieżącej działalności:

Działania na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych w działalności Grupy – transport

W celu weryfikacji poziomu osiągnięcia celu nr 02 i 03 w zakresie bieżącej działalności Organizacja monitoru-

je dane przedstawione na rysunku poniżej zebrane ze spółek zależnych należących do Grupy:

Monitorowanie: cel 02 i 03

Analiza poziomu zużycia energii w ujęciu rocznym

Należy zauważyć, że procesy technologiczne stosowane w procesach odzysku, w tym recyklingu odpadów w zakładach produkcyjnych, a także transport odpadów, mimo, że pochłaniają w przeliczeniu na odzyskane metale mniej energii i powodują niższe emisje niż procesy wydobywcze, wymagają użycia energochłonnych instalacji. W analizach zużycia energii w Organizacji należy pamiętać, że wzrost ilości przetwarzanych odpadów powoduje proporcjonalny wzrost zużycia energii w Organizacji.

Z tego względu Zarząd wyznaczył kolejny cel środowiskowy zwiększenie wykorzystania energii w Grupie ze źródeł odnawialnych.

masa odpadów poddanych odzyskowi, w tym recyklingowi

zużycie energii

CEL 04: ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU ZIELONEJ ENERGII W ORGANIZACJI

Największym i najważniejszym projektem zmierzającym do realizacji celu 04 jest budowa pierwszego w Unii Europejskiej kompleksowego zakładu recyklingu akumulatorów litowo-jonowych (LIB) do pojazdów elektrycznych, a także innych odpadów zawierających metale szlachetne jak katalizatory samochodowe (SAC), który powstanie w Zawierciu na południu Polski i będzie zasilany całkowicie energią pochodzącą z paneli fotowoltaicznych. Zakres projektu przedstawia rysunek 10 poniżej. Powyższa inwestycja wpisuje się w realizację strategicznych celów środowiskowych:

Grupy:

- 01 – zwiększenie masy odpadów poddawanych recyklingowi
- 02 – redukcja emisji gazów cieplarnianych
- 03 – redukcja zużycia energii

Stopień, w jakim inwestycja przyczyni się do realizacji celu 02 i 03 potwierdza niezależna ekspertyza załączona poniżej, a wydana przez TÜV Rheinland Poland Sp. z o.o.:

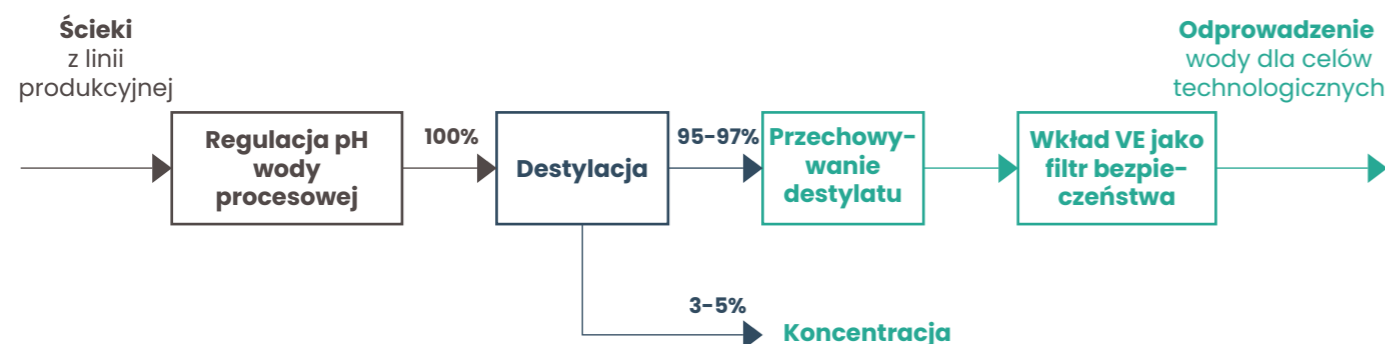
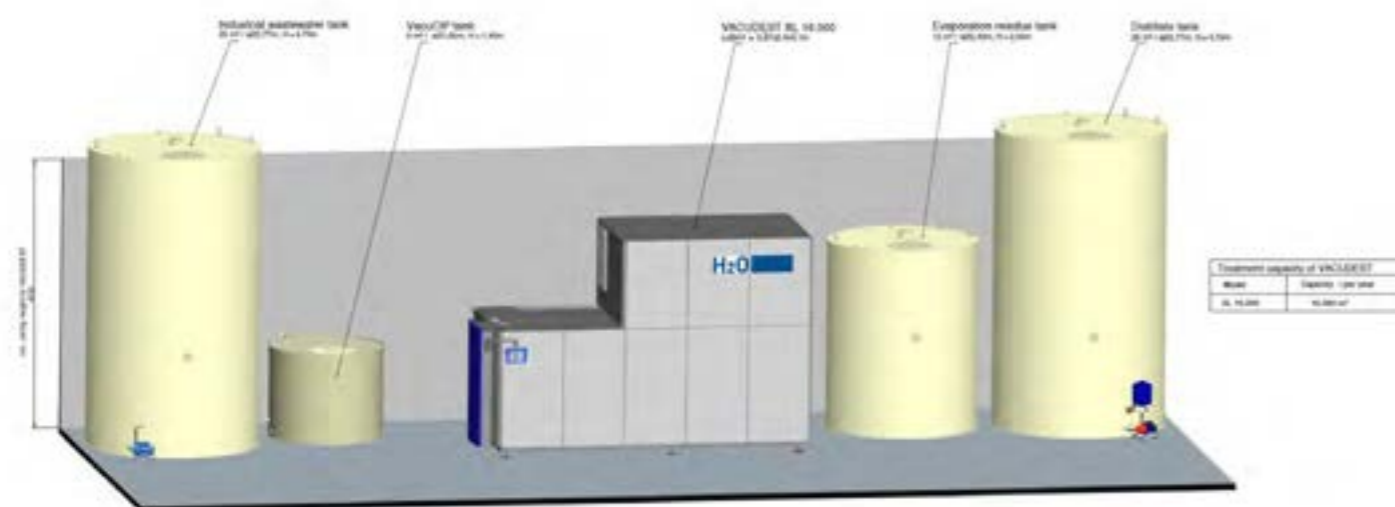
CEL 05: REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ WODY

W ramach obecnie prowadzonej działalności Grupa nie korzysta z wody do celów przemysłowych. Działania w celu ograniczenia zanieczyszczeń wody koncentrują się na zabezpieczeniu wód opadowych, które mogą gromadzić się na terenie zakładów na takich powierzchniach jak parkingi, drogi komunikacyjne wewnętrzne, czy place magazynowe, poprzez utwardzenie placów, zastosowanie systemu odwodnienia i oczyszczania wody w separatorach, a następnie odprowadzanie jej do zbiorników retencyjnych. Woda ta jest wykorzystywana do podlewania terenów zielonych lub w celach przeciwpożarowych. Ilość odprowadzanej wody opadowej nie jest monitorowana. W celu weryfikacji jakości wody opadowej odprowadzanej do środowiska, dokonywane

są okresowe pomiary czystości wody po oczyszczeniu jej w separatorach.

W pozostałym zakresie woda używana jest do potrzeb bytowych pracowników. Pobór wody i odprowadzanie ścieków jest monitorowane w Organizacji.

Mając na uwadze wymogi gospodarki obiegu zamkniętego, w zakładzie w Zawierciu, który jest jedynym podmiotem, w którym woda będzie wykorzystywana do procesów produkcyjnych, zaprojektowano nowoczesny system gospodarowania ściekami inwestycyjnymi przedstawiony poniżej.

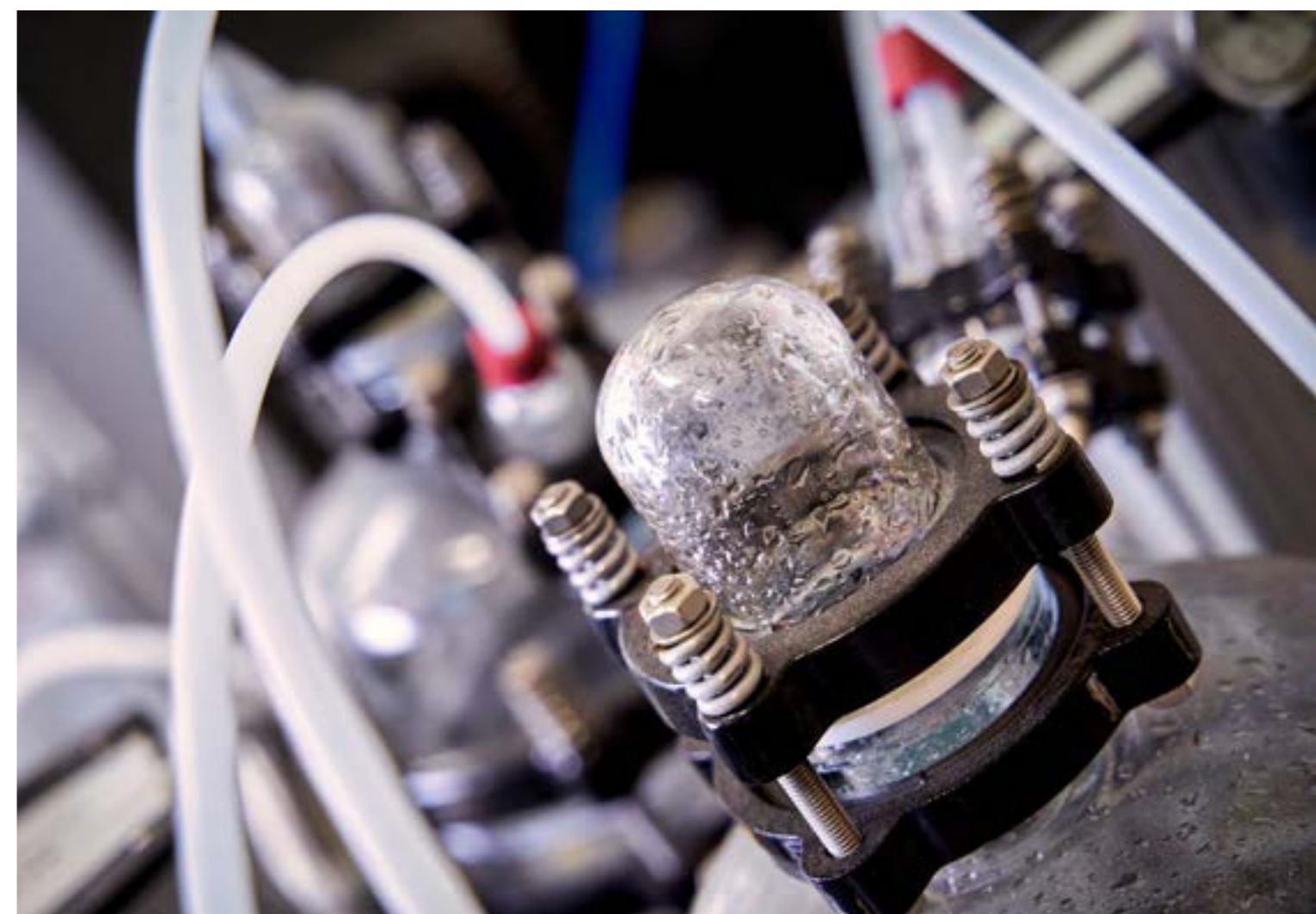
System odzysku czystej wody – VACUDEST

wszystkie strumienie ścieków pochodzące z procesów recyklingu PCB są zbierane i oczyszczane za pomocą systemu VACUDEST – najbardziej innowacyjnego rozwiązania dostępnego na rynku

pod próżnią -0,6 bara woda zawarta w odpadach paruje w temperaturze ok. 35°C. 86°C. Około 95% energii potrzebnej do odparowania jest zwracane do procesu oczyszczania ścieków

wypływająca czysta woda po skropleniu jest schładzana w dolnym wymienniku ciepła przez dopływające ścieki w przeciwnym kierunku. Destylat opuszcza instalację w temperaturze 45-55°C w zależności od czasu cyklu i zwracany jest do procesów technologicznych

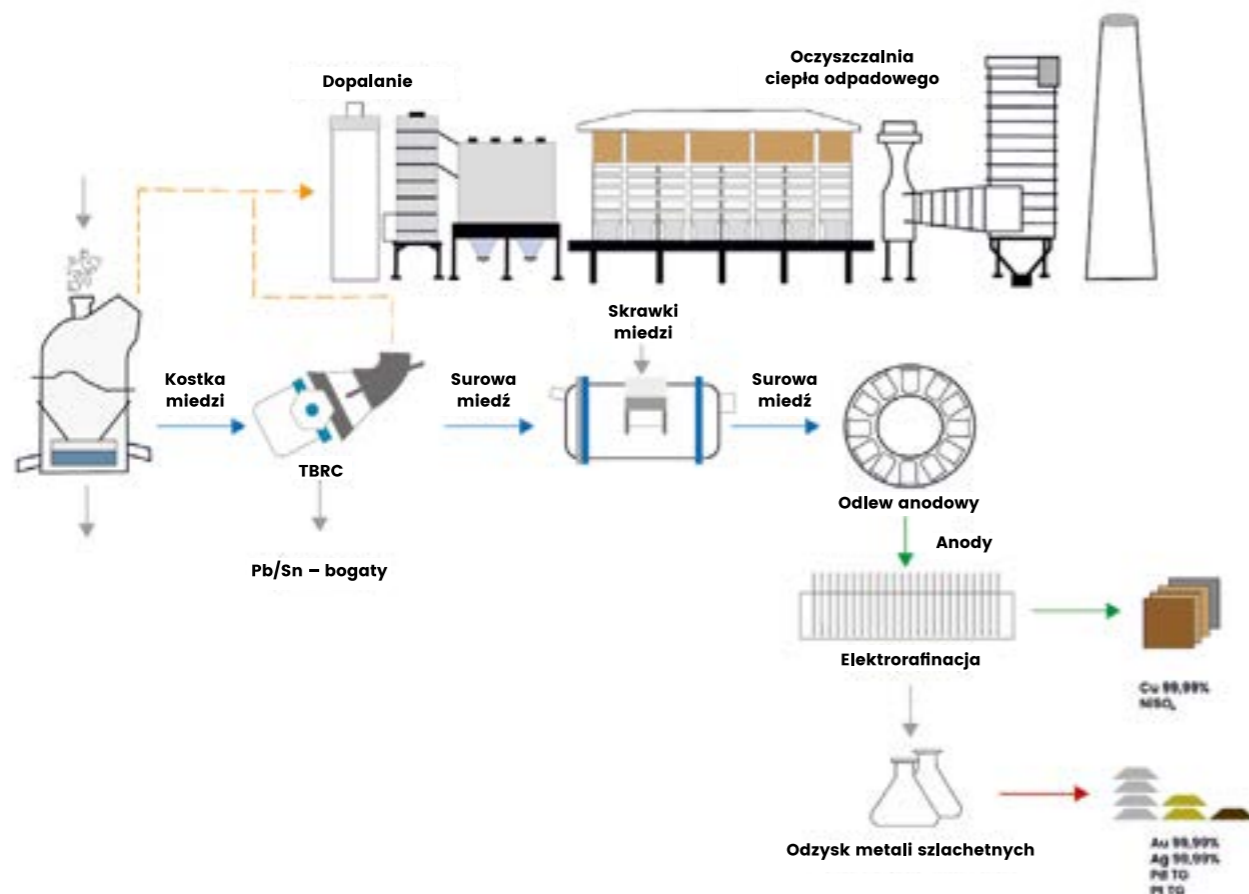

CEL 06: WZROST INWESTYCJI W NAJNOWSZE TECHNOLOGIE ODZYSKU ODPADÓW

Grupa uczestniczy aktywnie w globalnej walce o poprawę jakości klimatu. Organizacja bierze udział w projekcie „Opracowanie i pierwsze wdrożenie przemysłowe innowacyjnych technologii recyklingu baterii litowo-jonowych i katalizatorów z odzyskiem metali o strategicznym znaczeniu” zaakceptowanym przez Komisję Europejską stanowiącym część Ważnego Projektu Wspólnego Europejskiego Zastosowania – Baterie (IPCEI – Batteries). Obecnie znajduje się on w fazie B+R oraz pierwszego wdrożenia przemysłowego i budowy instalacji pilotażowej. Projekt zakłada budowę nowego zakładu produkcyjnego, w formule greenfield w Zawierciu. W zakładzie prowadzone będą procesy technologiczne recyklingu i produkcji metali w dwóch odrębnych ciągach technologicznych. Podstawowymi surowcami będą zużyte baterie litowo – jonowe oraz zużyte katalizatory samochodowe i przemysłowe. Rocznie do zakładu będzie dostarczane:

- do 4 000 ton baterii litowo – jonowych,
- do 6 000 ton katalizatorów samochodowych i przemysłowych,
- oraz inne surowce i materiały eksploatacyjne.

Wszystkie stosowane w zakładzie procesy technologiczne odpowiadać będą wymaganiom BAT („Best Available Techniques”) określonym w dokumentach referencyjnych, przygotowanych zgodnie z dyrektywą IPPC. W ramach projektu dedykowana technologia jest opracowywana we współpracy z czołowymi polskimi uczelniami technicznymi z Wrocławia i Gliwic, a także Siecią Badawczą Łukasiewicz – Instytutem Metali Nieżelaznych oraz czołowymi światowymi dostawcami zaawansowanych urządzeń produkcyjnych. Schemat produkcyjny przedstawiano poniżej.

Elemental jest jedną z 18 europejskich firm (wśród pozostałych można wymienić BASF, Solvay, Umicore, BMW, SEEL i Varta) zgłoszonych przez Komisję Europejską w ramach Europejskiej Polityki Przemysłowej, której celem jest stworzenie łańcucha wartości zrównoważonej mobilności w UE.

Od momentu zakończenia inwestycji w Zawierciu i uruchomienia zakładu Grupa będzie dodatkowo szczegółowo analizować i raportować ten obszar działalności pod kątem wpływu działalności na środowisko naturalne zgodnie z obecnie obowiązującymi kryteriami kwalifikacyjnymi⁶. Zakres monitorowanych działań wskazano w tabeli poniżej:

LP	RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	DZIAŁANIE NA RZECZ ŁAGODZENIA ZMIAN KLIMATU	DZIAŁANIE NA RZECZ PRZYSTOSOWANIA SIĘ DO ZMIAN KLIMATU
1	wytwarzanie energii elektrycznej w technologii fotowoltaicznej	Budowa lub eksploatacja zakładów wytwarzania energii elektrycznej, które wytwarzają energię elektryczną przy użyciu technologii fotowoltaicznej (PV).	Działalność gospodarcza w tej kategorii może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności D35.11 i F42.22.
2	przesył i dystrybucja energii elektrycznej	Budowa i eksploatacja systemów przesyłowych, które transportują energię elektryczną na połączonym systemie bardzo wysokiego i wysokiego napięcia. Budowa i eksploatacja systemów dystrybucyjnych transportujących energię elektryczną w systemach dystrybucyjnych wysokiego, średniego i niskiego napięcia.	Działalność gospodarcza w tej kategorii może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności D35.12 i D35.13.
3	instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła	Działalność gospodarcza w tej kategorii może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności D35.30 i F43.22.	
4	budowa i eksploatacja obiektów wytwarzających ciepło/chłód z wykorzystaniem ciepła odpadowego.	Działalność gospodarcza w tej kategorii może być powiązana z kodem NACE D35.30.	
5	magazynowanie energii elektrycznej	Budowa i eksploatacja obiektów magazynujących energię elektryczną i zwracających ją w późniejszym czasie w postaci energii elektrycznej. Działalność obejmuje elektrownie szczytowo-pompowe.	Brak dedykowanych kodów NACE.
6	konserwacja instalacji i naprawa urządzeń energooszczędnych	Indywidualne działania remontowe polegające na instalacji, konserwacji lub naprawie urządzeń zwiększających efektywność energetyczną.	Działalność gospodarcza w tej kategorii może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12.
7	instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej	Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej, na miejscu.	Działalność gospodarcza w tej kategorii może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 lub C28.

⁶ Akt Delegowany w sprawie klimatu (2021/2139)

CEL 07: ZWIĘKSZENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ

Grupa jako organizacja zajmująca się gospodarowaniem odpadami i aktywnie działająca w ramach swojej działalności gospodarczej na rzecz ochrony środowiska naturalnego jest świadoma, że indywidualne wybory pracowników, członków lokalnych społeczności, a także wszystkich podmiotów w łańcuchu dostaw mają bezpośredni wpływ na stan środowiska. Świadomy wpływ działań edukacyjnych na kształtowanie odpowiedzialnych ekologicznie zachowań Zarząd Elemental podjął decyzję o wdrożeniu następujących działań:

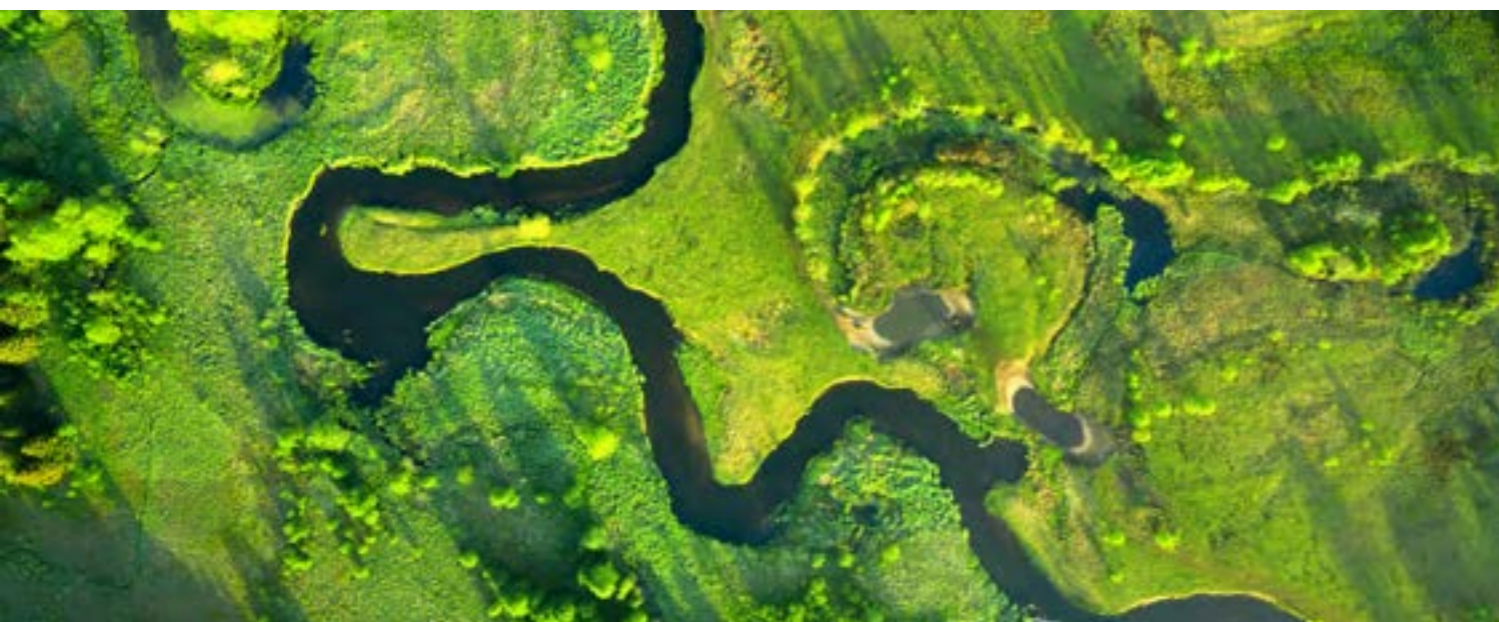
Poza powyższymi działaniami Elemental rozwija swe działania prośrodowiskowe, korzystając w tym celu z praktyk najlepszych organizacji środowiskowych, do których należy i które współtworzy. Na uwagę w aspekcie powyższego zasługuje w szczególności członkostwo spółek z Grupy w następujących organizacjach:

- BIR (The Bureau of International Recycling - www.bir.org) – w ramach której Grupa dzieli się wiedzą z innymi sektorami przemysłu i grupami politycznymi o najnowszych trendach (w tym regulacjach han-

dlowych i środowiskowych) w dziedzinie recyklingu,

- IPMI (International Precious Metals Institute, www.ipmi.org) – która stanowi platformę dzielenia się istotnymi informacjami na temat zagadnień związanych z metalami szlachetnymi. W ramach działalności tej organizacji Grupa współuczestniczy m.in. w przyznawaniu nagród dla studentów, promuje naukę i nowe technologie, a także wspiera ważne programy edukacyjne i badawcze.

Istotnym elementem działań Organizacji na rzecz propagowania zasad zrównoważonego rozwoju jest również bieżące informowanie o projektach środowiskowych wdrażanych przez spółki z Grupy, umożliwienie interesariuszom, w szczególności społecznościom lokalnym zapoznania się z tymi projektami i wyrażenia opinii. Spółka zobowiązuje się regularnie informować interesariuszy poprzez publikowanie rocznych raportów z realizacji strategii przyjętych przez Elemental oraz oceny szans i ryzyk związanych z klimatem. W 2023 Grupa planuje wdrożyć Strategię Zaangażowania Interesariuszy.

Działania na rzecz realizacji celu 05

4. Zwiększenie świadomości ekologicznej w łańcuchu dostaw

podejmowanie aktywnych działań w celu propagowania wśród dostawców i podwykonawców świadomych postaw ekologicznych

3. Stworzenie centrum informacyjnego

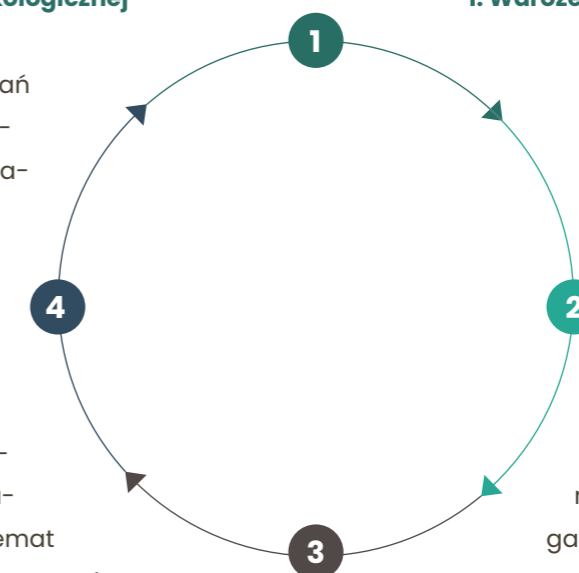
w Grodzisku Mazowieckim utworzone zostanie centrum informacyjne prezentujące wiedzę na temat metod odzysku, w tym recyklingu, zasad postępowania z odpadami, korzyści dla środowiska płynących z podejmowanych przez Elemental w tym zakresie działań

1. Wdrożenie cyklu szkoleń dla pracowników i placówek oświatowych

świadoma i odpowiedzialna konsumpcja, segregacja i recykling odpadów, ograniczenie produkcji śmieci, zmniejszenie zużycia energii i wody

2. Współpraca z organizacjami odzysku

udział w kampaniach informacyjnych na rzecz propagowania segregacji i zbiórki odpadów z grupy zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

4.

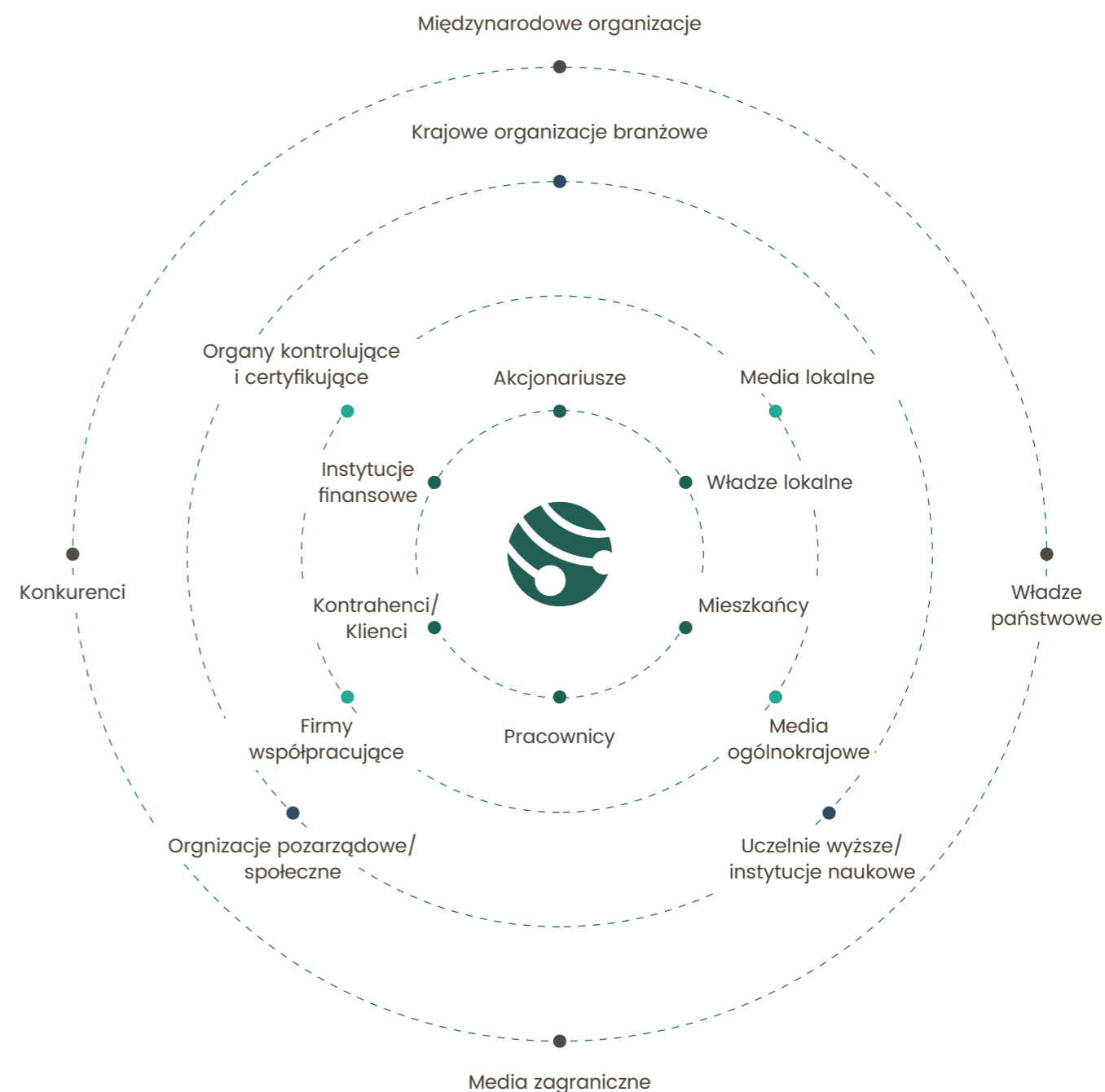
Organy administrujące, zarządzające i nadzorujące

w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem

Biorąc pod uwagę, że cała działalność Grupy polega na odzysku metali w procesie recyklingu odpadów, zagadnienia związane z wdrażaniem i rozwojem koncepcji gospodarki o obiegu zamkniętym znajdują się w centrum uwagi spółek z Grupy.

Wychodząc poza działalność stricte biznesową Organizacja dokłada również starań, aby minimalizować wpływ swojej działalności na środowisko, poprzez minimalizację zużycia energii (zastosowanie paneli fotowoltaicznych), ograniczenie emisji spalin (poprzez inwestycje w środki transportu spełniające bardziej restrykcyjne normy) i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i generowania zanieczyszczeń do środowiska, w tym wytwarzania odpadów w procesach produkcyjnych.

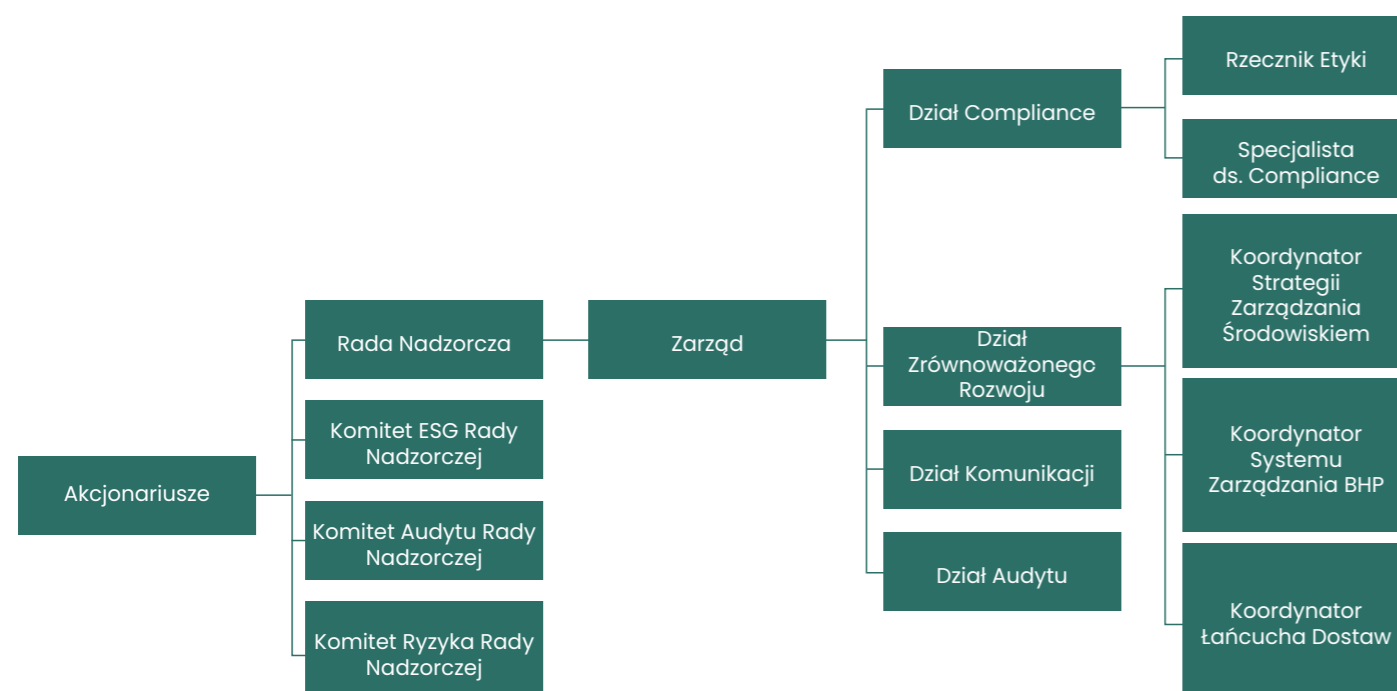
W procesach decyzyjnych dużo uwagi przywiązuje się do relacji z interesariuszami Grupy. Spółki z Grupy prowadzą działalność gospodarczą w różnych zakątkach świata, zróżnicowanych kulturowo, ekonomicznie i religijnie. Rozwijając działalność biznesową spółki dbają o to, aby podejmowane działania przyczyniały się do wzrostu gospodarczego, podnoszenia poziomu życia ludzi i jak najmniej ingerowały w środowisko naturalne. Takie podejście, oparte na dobrych praktykach międzynarodowych, jest wpisane w strategię rozwoju Grupy i misję przedstawioną w Kodeksie Etyki. Mając jednocześnie na względzie, że nie da się całkowicie wyeliminować negatywnego wpływu przedsiębiorstw na ludzi, środowisko, czy społeczeństwa lokalne duży nacisk kładzie się na skuteczną identyfikację i mitygowanie tych ryzyk, a przede wszystkim efektywną komunikację z interesariuszami i ich umiejętne angażowanie w działania spółek z Grupy, aby skutecznie wpływać na ograniczenie negatywnego oddziaływania realizowanych projektów na otoczenie. Zidentyfikowane grupy interesariuszy przedstawiono na diagramie obok:

Zaangażowanie interesariuszy jest kluczowe do stworzenia trwałych i jednocześnie elastycznych relacji, które z kolei są niezbędne dla skutecznego zarządzania zagrożeniami jakie niesie ze sobą projekt, czy dana działalność Spółki. Zaangażowanie interesariuszy jest dostosowane do rodzaju i skali projektu oraz stanowi ciągły proces zainicjowany na jak najwcześniejszym etapie przedsięwzięcia. Spółki, w ramach zaangażowania interesariuszy, udostępniają odpowiednie informacje odnośnie spraw środowiskowych i społecznych, przeprowadzają merytoryczne konsultacje, analizują informacje zwrotne oraz dokonują innych działań powodujących realne zaangażowanie interesariuszy w całym cyklu projektu. W zależności od zakresu informacji oraz grupy odbiorców dobrane są różne kanały komunikacyjne. Do interesariuszy wewnętrznych, pracowników oraz współpracowników skierowany został comiesięczny newsletter, w którym zawarte są najważniejsze wiadomości bieżące z życia Grupy, w tym informacje o wdrażanych zmianach oraz politykach i regulaminach. Prowadzone są również an-

kiety badające satysfakcje pracowników. Udostępniona została również pracownikom baza wiedzy zawierająca wzory dokumentów wykorzystywanych w sprawach pracowniczych, regulacje wewnętrzne obowiązujące w danej spółce, materiały szkoleniowe itp. Do komunikacji ze wszystkimi interesariuszami mają zastosowanie tradycyjne rozwiązania komunikacyjne takie jak strona internetowa, gdzie publikowane są informacje na temat standardów obowiązujących w spółkach z Grupy, a także media społecznościowe (LinkedIn⁷, Facebook⁸), które obok informacji bieżących stanowią również kanał edukacyjny na temat zrównoważonego rozwoju.

W celu zapewnienia kompleksowego i skutecznego zarządzania strategią Grupy w obszarze zrównoważonego rozwoju stworzono strukturę organizacyjną, w której przypisano role poszczególnym organom w spółce dominującej i spółkach serwisowych w zakresie nadzoru i zarządzania kwestiami społecznymi i zrównoważonymi, zapewniając im jednocześnie dostęp do wiedzy eksperckiej.

Celem działalności wskazanych zespołów jest identyfikacja i ocena ryzyka oraz szans związanych z klimatem i sprawami społecznymi oraz opracowanie ogólnych celów, strategii i rozważań dotyczących polityki podczas procesu oceny i wyboru projektów. Dyrektorzy działów Compliance, Zrównoważonego Rozwoju i Komunikacji odpowiadają przed Zarządkiem. Zarząd bierze pod uwagę kwestie klimatyczne i społeczne podczas przeglądu

i kierowania strategią i projektami Grupy, ustalając cele, roczny budżet Grupy i plany biznesowe. Zarząd monitoruje również wdrażanie i realizację celów klimatycznych i społecznych. Również na poziomie Rady Nadzorczej utworzono komitety zapewniające skuteczne zarządzanie kwestiami zrównoważonego rozwoju: Komitet Ryzyka, Komitet ESG oraz Komitet Audytu.

7 https://pl.linkedin.com/company/elemental-holding-sa?original_referer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

8 <https://www.facebook.com/elementalholding>

5.

Opis polityk grupy

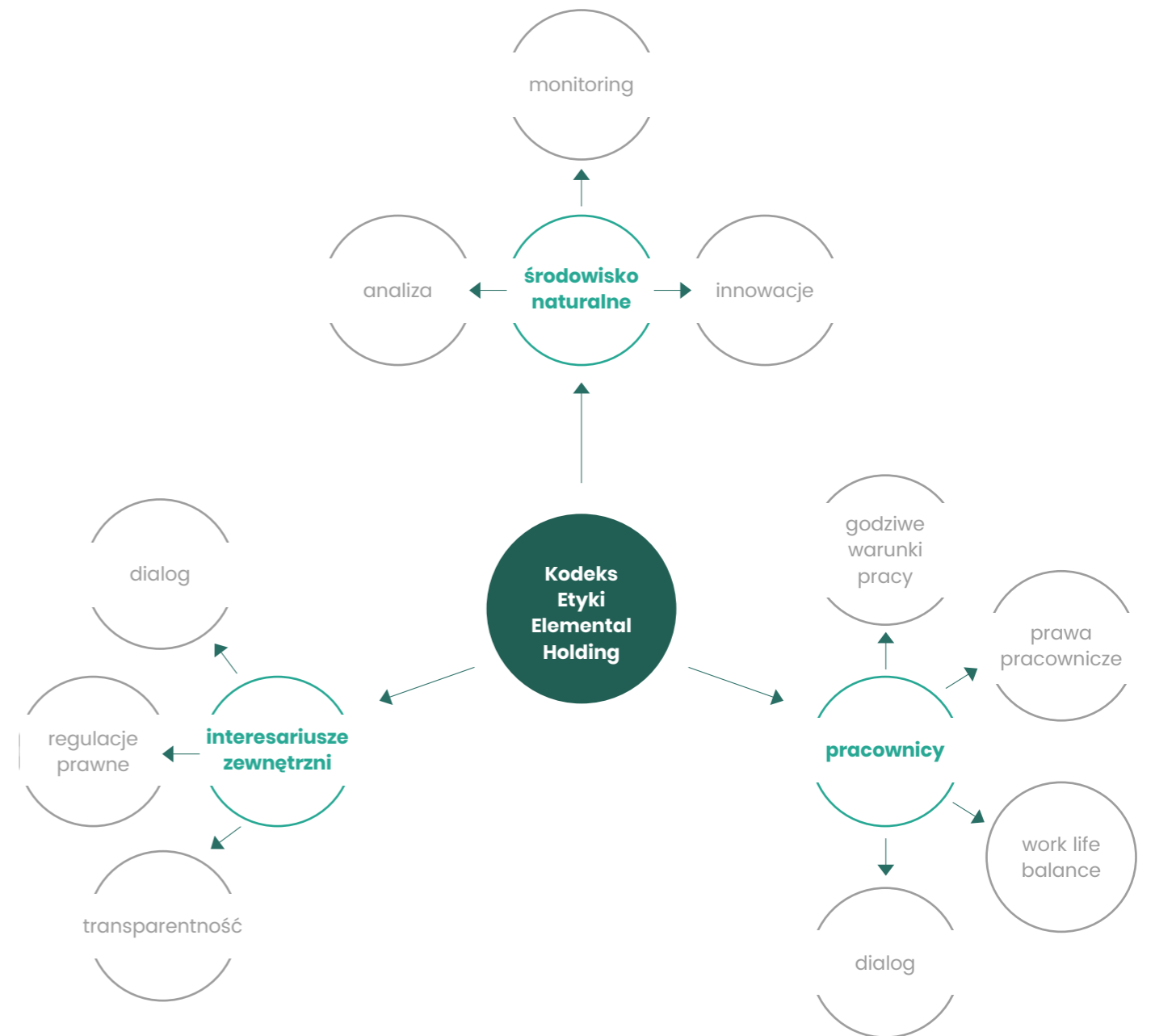
w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem

W 2022 roku Grupa skoncentrowała się na wdrożeniu podstawowych strategii i polityk zmierzających do zapewnienia odpowiednich ram korporacyjnych gwarantujących realizację przyjętej strategii biznesowej. Pierwszym kluczowym

elementem przyjętym w I kwartale 2022 roku w Grupie był Kodeks Etyki⁹, w którym opisane zostały wartości jakimi kieruje się Elemental oraz działania jakie podejmuje, aby je wdrażać w codziennej działalności.

Warunkiem wiarygodnego dialogu jest bycie sobą, dlatego że nasi rozmówcy wyczuwają, czy reprezentujemy samego siebie, czy stosujemy elementy retoryki i gry, czyli taktykę. Oczywiście taktyka jest ogólnie przyjętą praktyką, nie może jednak dominować nad sprawą i dobrą wolą.
Władysław Bartoszewski

Wychodząc poza działalność stricte biznesową Organizacja dokłada również starań, aby minimalizować wpływ swojej działalności na środowisko, poprzez minimalizację zużycia energii (zastosowanie paneli fotowoltaicznych), ograniczenie emisji spalin (poprzez inwestycje w środki transportu spełniające bardziej restrykcyjne normy) i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i ge-

nerowania zanieczyszczeń do środowiska, w tym wytwarzania odpadów w procesach produkcyjnych.

W procesach decyzyjnych dużo uwagi przywiązuje się do relacji z interesariuszami Grupy. Spółki z Grupy prowadzą działalność gospodarczą w różnych zakątkach świata, zróżnicowanych kulturowo,

⁹ https://elemental.biz/uploads/files/elemental_code_of_ethics.pdf

Jedną z trzech kluczowych dla Grupy wartości jest zasada partnerstwa pełnego szacunku. Partnerstwa z liderami spółek, które wspólnie tworzą siłę Grupy, współpracy z zaangażowanymi pracownikami i kompetentnymi menadżerami.

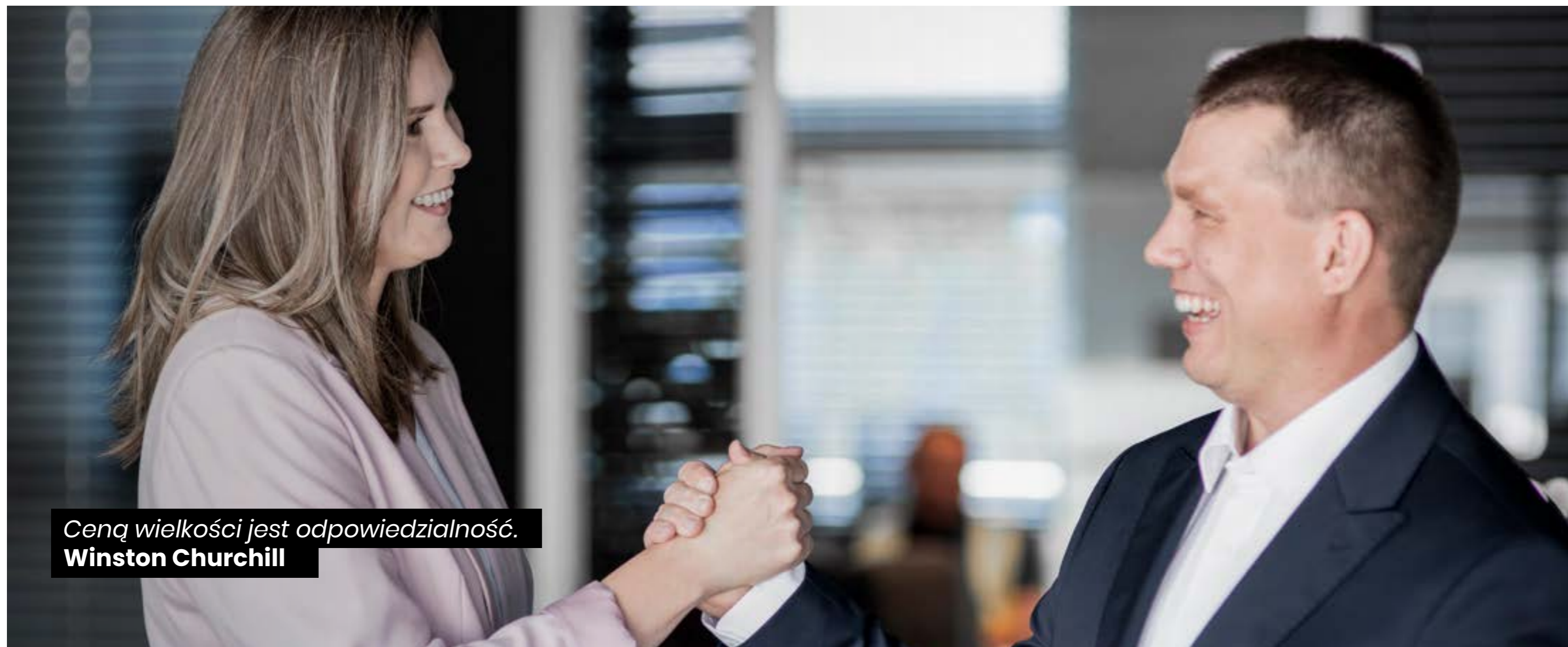
Koncentrując się właśnie na ludziach w Organizacji Zarząd zdecydował o przyjęciu w pierwszej kolejności Strategii Zarządzania Zasobami Ludzkimi¹⁰, Polityki Zarządzania Zasobami Ludzkimi¹¹ oraz Polityki Antymobbingowej¹²,

mając na uwadze, że to właśnie ludzie budują tę Organizację i należy zapewnić im narzędzia, które zapewnią im bezpieczeństwo i gwarancję praw.

Kolejną kluczową wartością zidentyfikowaną przez Grupę jest uczciwość i odpowiedzialność. Stąd kolejnymi politykami przyjętymi w Elemental w 2022 roku były Polityka Antykorupcyjna¹³ oraz Procedura Zgłaszania Nieprawidłowości¹⁴.

Jednocześnie jak przedstawione zostało w Kodeksie Etyki „Im bardziej jesteśmy skuteczni w dbałości o zachowanie zasobów naturalnych i w działaniach na rzecz ochrony środowiska, tym lepiej rozwija się nasz biznes. Rośnijemy w siłę chroniąc to, co dla ludzkości jest najważniejsze i pozwoli jej przetrwać.” Stąd kolejnym dokumentem jaki został wdrożony w Organizacji była Strategia Zarządzania Środowiskiem¹⁵. Realizując wyznaczone w Strategii cele, spółki z Grupy przyjęły również Politykę Zarządzania Flotą Samochodową określającą standardy i procedury

dotyczące nabywania, ubezpieczenia, użytkowania oraz zbycia pojazdów należących do spółek oraz opisującą działania mające na celu zmniejszenie wpływu Organizacji na środowisko zgodnie z przyjętymi zasadami zrównoważonego rozwoju. W polityce wspiera się inicjatywy zmniejszające poziom emisji spalin, które dostają się do środowiska na skutek użytkowania floty samochodów należących do Organizacji, jak również pojazdów podmiotów trzecich, które wykonują zlecenia na rzecz Grupy.

Ceną wielkości jest odpowiedzialność.
Winston Churchill

10 https://elemental.biz/uploads/files/elemental_code_of_ethics.pdf
11 https://elemental.biz/uploads/files/elemental_code_of_ethics.pdf
12 https://elemental.biz/uploads/files/elemental_code_of_ethics.pdf

13 https://elemental.biz/uploads/files/elemental_code_of_ethics.pdf
14 https://elemental.biz/uploads/files/elemental_code_of_ethics.pdf
15 https://elemental.biz/uploads/files/elemental_code_of_ethics.pdf

6.

System oceny ryzyka

w odniesieniu do kwestii

związanych ze zrównoważonym rozwojem

Zrównoważony rozwój jest integralnym elementem strategii Grupy.

Rozumienie i zarządzanie ryzykiem

związanych ze zrównoważonym

rozwojem jest kluczowe dla

utrzymania konkurencyjności,

zarządzania wpływem na

środowisko i społeczność, jak

również dla spełnienia zobowiązań

względem interesariuszy.

Grupa systematycznie buduje system oceny ryzyka w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem. W 2022 zostały wdrożone mechanizmy monitorowania podstawowych wskaźników środowiskowych istotnych dla oceny skuteczności działań podejmowanych na rzecz realizacji celów klimatycznych, a także badających możliwości wystąpienia w Organizacji sytuacji awaryjnych. Raportowanie wdrożone w Grupie obejmuje przede wszystkim kwestie społeczne (w tym pracownicze) oraz środowiskowe. Jednym z elementów badania łańcucha wartości było wdrożenie w relacjach z kontrahentami kwestionariuszy analizujących m.in.

posiadanie odpowiednich zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gospodarowania odpadami, zagadnienia związane z pracą dzieci, czy pracą przymusową.

Zidentyfikowaliśmy cztery główne obszary ryzyka, związane z własnymi operacjami Grupy i jej łańcuchem wartości, w tym z jej produktami, stosunkami gospodarczymi i łańcuchem dostaw, które mogą wpływać na zdolność do zrównoważonego rozwoju:

1. ryzyko ekologiczne: obszar ten obejmuje ryzyka związane z zanieczyszczeniem środowiska, zużyciem energii i wpływem na bioróżnorodność;
2. ryzyko regulacyjne: obszar ten obejmuje ryzyka wynikające ze zmian w prawie dotyczącym recyklingu i zarządzania odpadami, w tym transportu odpadów, a także wymogów dotyczących sprawozdawczości zrównoważonej;
3. ryzyko operacyjne: obszar ten obejmuje ryzyka związane z dostępnością surowców, utrzymaniem wysokiej jakości procesów recyklingu i minimalizacją odpadów;
4. ryzyko społeczne i wizerunkowe: obszar ten obejmuje ryzyka związane z oczekiwaniami społeczności lokalnej, klientów, partnerów biznesowych i społeczeństwa w ogóle.

Ocena ryzyka polega na szacowaniu prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz wpływu, jaki ryzyko to miałyby na działalność Grupy. Wykorzystujemy metodykę oceny ryzyka kierując się międzynarodowymi standardami ISO 31000.

1. Ocena ryzyka ekologicznego

W celu dokonania oceny ryzyka ekologicznego spółki z Grupy monitorują konsumpcję zasobów (wody, energii), wytwarzanie odpadów (w tym odpadów niebezpiecznych) i emisję zanieczyszczeń (śląd węglowy, ścieki). Ocenie poddawany jest także wpływ poszczególnych projektów i działań spółek na lokalną bioróżnorodność.

2. Ocena ryzyka regulacyjnego

W celu dokonania oceny ryzyka regulacyjnego Grupa, zarówno na poziomie centralnym jak i lokalnie, w poszczególnych spółkach zależnych, systematycznie śledzi zmiany w prawie w zakresie ochrony środowiska, w szczególności dotyczących zarządzania odpadami, a także przepisów dotyczących sprawozdawczości zrównoważonej oraz prawa pracy, aby ocenić wpływ potencjalnych zmian regulacji na działalność Grupy.

3. Ocena ryzyka operacyjnego

Spółki z Grupy regularnie oceniają procesy operacyjne pod kątem:

- a. efektywności i minimalizacji wytwarzanych odpadów,
- b. zwiększania wydajności procesów w zakresie osiągnięcia poziomów recyklingu,
- c. zwiększenia efektywności energetycznej procesów,
- d. trudności w dostępie do potrzebnych ilości surowców w postaci odpowiednio zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, katalizatorów, czy metali nieżelaznych,
- e. zawodności procesów produkcyjnych ze względu na awarię sprzętu,

- f. niewłaściwego zarządzania odpadami tj. potencjalne problemy związane z bezpieczeństwem i przepisami dotyczącymi odpadów,
- g. zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.

Kluczowe dla oceny ryzyka operacyjnego jest zapewnienie dostępności surowców niezbędnych do działalności, tj. katalizatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz metali nieżelaznych. Z tego powodu spółki monitorują stan i przepływ tych odpadów w gospodarce, aby ocenić ryzyko braku dostępności.

4. Ocena ryzyka społeczne i wizerunkowe

W celu dokonania oceny ryzyka społecznego spółki monitorują oczekiwania i opinie interesariuszy, w tym pracowników, społeczności lokalnej, klientów, partnerów biznesowych. Podstawowym zagadnieniem, które wpływa na wizerunek Organizacji jest skuteczność i zgodność z prawem zarządzania odpadami i kwestiami środowiskowymi, gdyż nieprawidłowości w tym obszarze mogą prowadzić do niezadowolenia społeczności lokalnej i potencjalnie do podjęcia przez inne podmioty działań prawnych wymierzonych w Organizację. Negatywne zdarzenia, takie jak awarie w procesach gospodarowania odpadami, problemy z bezpieczeństwem pracowników, czy negatywne wpływy na środowisko, mogą niekorzystnie wpłynąć na reputację firmy. To z kolei może wpłynąć na jej relacje z klientami, dostawcami i partnerami. Niezgodność z tymi przepisami może prowadzić do grzywien, sankcji i negatywnego wpływu na wizerunek i postrzeganie firmy. Brak akceptacji społecznej dla metod recyklingu używanych przez firmę może prowadzić do nacisków społecznych i politycznych, które mogą utrudnić prowadzenie działalności.

Zarządzanie ryzykiem związanym ze zrównoważonym rozwojem wymaga proaktywnego podejścia do minimalizacji potencjalnych negatywnych skutków. Spół-

1. Zarządzanie ryzykiem ekologicznym

Grupa przywiązuje dużą wagę do zastosowania najlepszych dostępnych technologii i praktyk w celu minimalizacji wpływu swoich działań na środowisko. Stosuje efektywne metody przetwarzania odpadów, które minimalizują emisję zanieczyszczeń i zużycie energii, a także prowadzi bieżącą ocenę działań w kontekście bioróżnorodności. W celu zagwarantowania wysokiego poziomu recyklingu przetwarzanych odpadów współpracuje ze sprawdzonymi globalnymi odbiorcami.

ki z Grupy opracowały sposoby zarządzania ryzykiem w każdym z omawianych obszarów:

2. Zarządzanie ryzykiem regulacyjnym

Grupa zbudowała silne struktury wewnętrzne zapewniające obsługę prawną i compliance dla spółek zależnych. Ponadto, w kwestiach wymagających specjalistycznej wiedzy z danego obszaru, spółki konsultują się z doradcami prawnymi i ekspertami zewnętrznymi, aby dobrze zrozumieć potencjalne skutki zmian regulacyjnych.

Proces oceny i zarządzania ryzykiem jest cykliczny i wymaga regularnego monitorowania i przeglądu. Grupa

wykorzystuje metryki i wskaźniki, które pomagają śledzić postęp i efektywność działań zarządzania ryzykiem.

źródło emisji ghg	Emisja [tony CO ₂ e]				
	CO ₂ e	% emisji	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
Zakres 1	5897,27	62,50%	5783,71	2,94	70,41
Paliwa	5857,06	62,08%	5783,71	2,94	70,41
Olej napędowy	4725,56	50,08%	4656,73	0,48	68,36
Benzyna	550,49	5,83%	546,97	1,83	1,68
LPG	292,51	3,10%	292,10	0,23	0,18
Gaz ziemny	269,71	2,86%	269,19	0,37	0,15
Olej opałowy	18,79	0,20%	18,72	0,03	0,05
Czynniki chłodnicze	40,21	0,43%	0,00	0,00	0,00
R410A	40,21	0,43%	0,00	0,00	0,00
Zakres 2	3537,91	37,50%	3537,83	0,05	0,03
Energia elektryczna	3529,40	37,41%	3529,40	0,00	0,00
Energia ciepła	8,52	0,09%	8,43	0,05	0,03
Zakres 1+2	9 435,18	100,00%	9 321,54	2,99	70,44

3. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Grupa nieustannie pracuje nad zwiększeniem sieci dostawców katalizatorów, zużytego sprzętu i metali nieżelaznych, żeby możliwie zminimalizować ryzyko dostępności surowców. Spółki z Grupy wchodzą na nowe rynki, a zarząd Grupy prowadzi również aktywną politykę akwizycyjną.

4. Zarządzanie ryzykiem społecznym i wizerunkowym

Spółki z Grupy dużo uwagi poświęcają współpracy ze społecznościami lokalnymi, pracownikami i kontrahentami, a także dążą do transparentnej komunikacji na temat naszych działań w zakresie zrównoważonego rozwoju.

A large, white, stylized number '2' is positioned on the left side of the page, partially overlapping the text boxes.

**Czynniki
środowiskowe**

1. Łagodzenie zmiany klimatu, w tym w odniesieniu do zakresu 1 i zakresu 2

W celu oceny wpływu działalności Grupy na klimat, spółki z Grupy obliczyły w 2022 roku:

a. emisje bezpośrednie (zakres 1), czyli emisje będące wynikiem działalności firmy, na przykład spalanie paliw w pojazdach czy urządzeniach grzewczych,

b. emisje pośrednie (zakres 2) pochodzące z zakupionej energii, takiej jak elektryczność, ciepło czy para.

W 2022 Grupa nie obliczała zakresu 3, czyli innych emisji pośrednich wynikających z całego łańcucha dostaw, dystrybucji, użytkowania i utylizacji produktów.

Bezpośrednie i pośrednie energetyczne emisje gazów cieplarnianych.

Źródło emisji ghg	Emisja [tony CO ₂ e]				
	CO ₂ e	% emisji	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
Emisje biogeniczne	224,71	100,00%	0,00	0,00	0,00
Olej napędowy - biogeniczny	203,59	90,60%	0,00	0,00	0,00
Benzyna - biogeniczna	21,12	9,40%	0,00	0,00	0,00

Zużycia paliw i energii są monitorowane w wewnętrznych rejestrach spółek. Obliczenia wielkości emisji GHG zostały przygotowane zgodnie ze standardami: The Greenhouse Gas Protocol A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised Edition, GHG Protocol Scope 2 Guidance.

Gaz cieplarniany ujęty we wskaźnikach emisji dla paliw, energii elektrycznej i ciepłej to CO₂. W obliczeniach uwzględniono także gazy wchodzące w skład uwalnianych czynników chłodniczych. Nie zidentyfikowano biogenicznych emisji CO₂.

Źródłami wskaźników emisji oraz wartości opałowych wykorzystanych do przeliczenia jednostek były publika-

cje KOBIZE (Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami), baza danych DEFRA (Departament Środowiska, Żywności i Spraw Wiejskich w Rządzie Wielkiej Brytanii), AIB (Association of Issuing Bodies European Residual Mixes 2021), Green-e® Residual Mix Emissions Rates, Our World in Data - Carbon intensity of energy production https://www.aib-net.org/sites/default/files/assets/facts/residual-mix/2021/AIB_2021_Residual_Mix_Results_1_1.pdf.

Współczynniki GWP (Global Warming Potential factor) dla czynników chłodniczych przyjęto zgodnie z 5 Raportem IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change).

Źródło emisji ghg	Emisja [tony CO ₂ e]				
	CO ₂ e	% emisji	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
Zakres 1	5897,27	71,42%	5783,71	2,94	70,41
Paliwa	5857,06	70,93%	5783,71	2,94	70,41
Olej napędowy	4725,56	57,23%	4656,73	0,48	68,36
Benzyna	550,49	6,67%	546,97	1,83	1,68
LPG	292,51	3,54%	292,10	0,23	0,18
Gaz ziemny	269,71	3,27%	269,19	0,37	0,15
Olej opałowy	18,79	0,23%	18,72	0,03	0,05
Czynniki chłodnicze	40,21	0,49%	0,00	0,00	0,00
R410A	40,21	0,49%	0,00	0,00	0,00
Zakres 2	2359,98	28,58%	2359,90	0,05	0,03
Energia elektryczna	2351,47	28,48%	2351,47	0,00	0,00
Energia ciepła	8,52	0,10%	8,43	0,05	0,03
Zakres 1+2	8 257,25	100,00%	8 143,61	2,99	70,44

Obliczenia przeprowadzono dla 31 spółek należących do Grupy Elemental Holding:

- Elemental Holding Sarl (Luxemburg)¹
- Elemental Holding S.A. (Polska)
- Elemental Asset Management Sp. z o.o. (Polska)¹⁶
- Elemental Strategic Metals Sp. z o.o. (Polska) – 85%
- Elemental H2tech Sp. z o.o. (Polska)¹⁶ – 85%
- Elemental Recycling Middle East DMCC (Dubaj)¹⁶
- Terra Recycling Sp. z o.o. (Polska)
- Tesla Recycling Sp. z o.o. (Polska)
- Elemental Geri Donusum A.S. (Turcja)
- Waste Management Georgia LLC (Gruzja)¹⁶ – 51%
- Ulus Geri Kazanım Madencilik Otomotiv Taşımacılık Sanayi İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi (Turcja)¹⁶ – 50%
- Recat GmbH (Niemcy) – 68%
- Syntom Metal Recycling Sp. z o.o. (Polska)
- Metal Holding s.r.o.(Słowacja)
- Elemental Catalyst Recycling Sp. z o.o. (Polska)
- PGM Group Sp. z o.o. (Polska)
- Kat-Metal Oy (Finlandia) – 51%
- Kat-Metal Ou (Estonia) – 80% z 51%
- PCB Tech Sp. z o.o. / Tesla Electrorecycling Sp. z o.o. (lokalizacja Bydgoszcz, Polska)
- Terra Electrorecycling Sp. z o.o. (Polska)¹⁶
- PGM of Texas (USA) – 66%
- MD Core LLC (USA)
- Legend Smelting and Recycling LLC (USA)
- Centex Converter Recycling LLC (USA)
- Elemental Resource Management Ltd. (Wielka Brytania) – 51%
- UAB EMP Recycling (Litwa) – 51%
- Elemental Group Consulting Sp. z o.o. (Polska)
- Elemental Asia S.A. (Polska) – 79,65%
- Elemental EMEA Global Trade Center DMCC (Dubaj)
- Elemental Asia SDN BHD (Malezja) – 54%
- Elemental Benelux BV

¹⁶ Spółka nie generuje zużyć

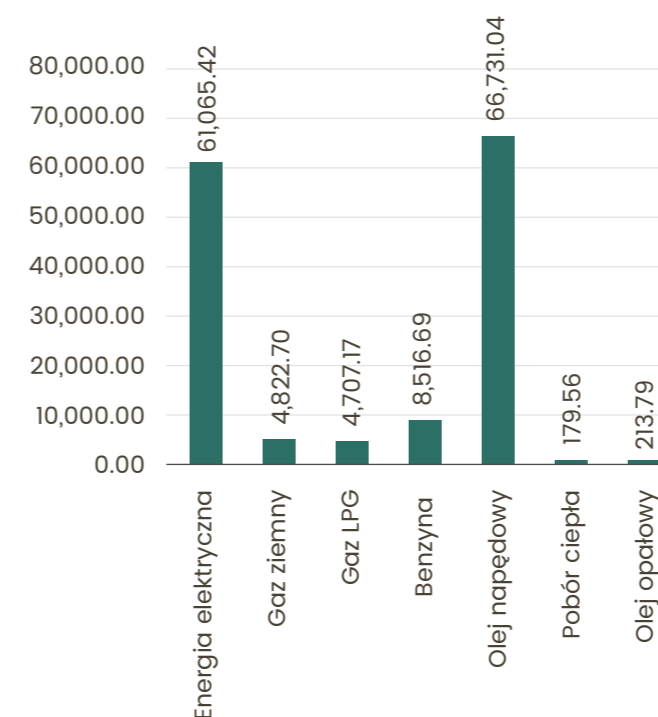
Jako kryterium konsolidacji wielkości emisji dla Grupy przyjęto kryterium kontroli operacyjnej. Wielkość emisji z wytwarzania zakupionej energii elektrycznej obliczono według dwóch metod. W przypadku metody location-based wykorzystano wskaźnik emisji średni dla Polski, zaś w metodzie market-based zużycie energii elektrycznej pomnożono przez wskaźnik odzwierciedlający decyzje zakupowe Organizacji. Uwzględniając hierarchię warto-

ści używanych wskaźników wg GHG Protocol do obliczeń wykorzystano wskaźniki residual mix dla danego kraju.

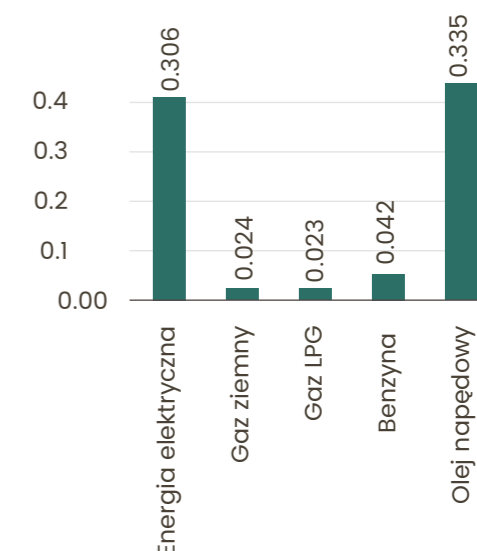
Zużycie energii i poszczególnych paliw w grupie w GJ/rok łącznie wyniosło **146 236,40 GJ**.

Intensywność zużycia energii w GJ na tonę odpadów w 2022 roku pokazano poniżej.

Łączne zużycie energii i paliw w grupie w 2022 w GJ

Wskazanie intensywności zużycia w Grupie w 2022 (GJ na Mg przyjętych odpadów)

2. Przystosowania się do zmiany klimatu

Zmiany klimatu zachodzące na Ziemi szczegółowo analizuje Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu, który co roku publikuje najnowsze informacje na ten temat w raporcie IPCC. W momencie opracowywania niniejszego raportu Grupy opublikowany już został 6 raport IPCC¹⁷.

Autorzy raportu wskazują, że szybkie i dalekosiężne zmiany we wszystkich sektorach i systemach są niezbędne do osiągnięcia głębokich zmian, konieczne są zrównoważone redukcje emisji dla zapewnienia zrównoważonej przyszłości. Systemy transformacji wiążą się ze znacznym zwiększeniem skali szerokiego portfela opcji łagodzenia skutków i adaptacji do zmian klimatu. Wśród koniecznych elementów transformacji wskazuje się między innymi zmiany w zakresie:

- systemów energetycznych – przejście na alternatywne źródła energii emitujące zerowy ślad węglowy,
- przemysłu i transportu – zmiany w zakresie całego łańcucha wartości obejmujące zarządzanie popytem, efektywność energetyczną i materiałową, technologie redukcji emisji oraz zmiany w procesach

produkcyjnych. W transporcie postępy w technologiach akumulatorów mogą ułatwić elektryfikację ciężkich samochodów ciężarowych i uzupełnienie konwencjonalnych elektrycznych systemów kolejowych. Ślad środowiskowy produkcji baterii i rosnące obawy dotyczące krytycznych minerałów mogą być uwzględnione w strategiach dywersyfikacji materiałów i dostaw, usprawnieniach w zakresie efektywności energetycznej i materiałowej oraz wdrożenia gospodarki obiegu zamkniętego.

Właśnie powyższe działania Grupa zidentyfikowała, jako te, które podejmuje w celu zredukowania swoich emisji. Z zakresu 1, czyli emisji bezpośrednich spółki z Grupy dążą do poprawy efektywności energetycznej, inwestują w technologie o niskiej emisji oraz w wykorzystywanie energii odnawialnej.

W 3 Spółkach w Grupie stosowane są następujące alternatywne źródła energii:

- w USA nasza spółka wykorzystuje energię słoneczną, a także odsprzedaje nadmiar wyprodukowanej energii
- w Malezji nasza spółka korzysta z energii geotermalnej, która jest wykorzystywana do pompy ciepła
- W Finlandii nasza spółka wykorzystuje zarówno energię wiatrową jak i wodną

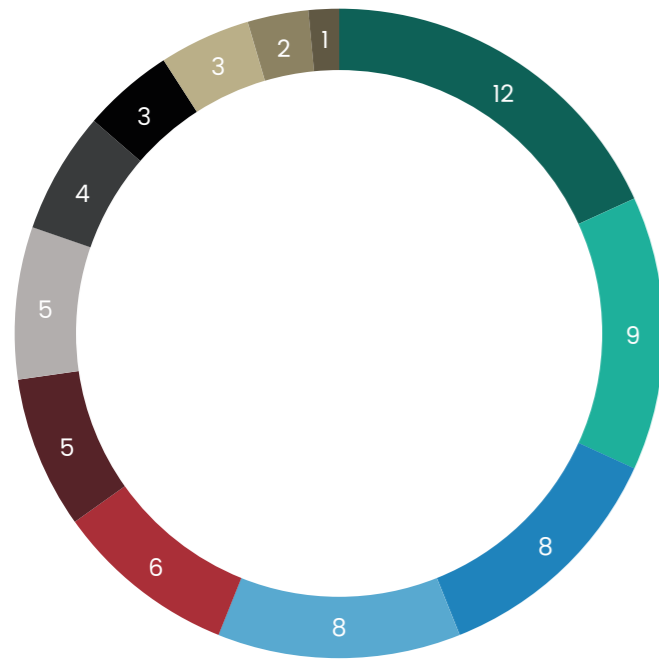
Z zakresu 2, czyli emisji pośrednich spółki podejmują działania w celu wyboru dostawców energii z niską emisją, podejmują inwestycje w technologie o niskim zużyciu energii oraz ulepszają efektywność energetyczną budynków.

Ponadto mając na względzie, że nawet drobne działania mają znaczenie, gdyż przyczyniają się do zwiększania świadomości pracowników i kontrahentów, dążymy do zwiększenia liczby spotkań on-line zarówno wewnątrz Grupy (pomiędzy współpracownikami w różnych lokalizacjach, czy nawet organizowanych na poziomie zarządczym – posiedzeń zarządów, czy rad nadzorczych), jak i z podmiotami zewnętrznymi, co zmniejsza konieczność odbywania podróży służbowych, w tym lotniczych. Ponadto wspieramy pracę w trybie hybrydowym, aby ograniczyć konieczność dojazdu do pracy.

W roku 2022 w 16 z 21 Zakładów (76%) wdrożono działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii elektrycznej. W spółkach, gdzie po wprowadzeniu powyższych kroków zostały przeprowadzone pomiary, średnie zużycie energii elektrycznej na skutek wprowadzonych działań spadło o około 15,10% w stosunku do roku 2021. Analiza przedstawionych danych pokazała, że pozytywny wpływ na zmniejszenie zużycia energii miała przeprowadzona w 2022 roku kampania edukacyjna wśród pracowników na temat sposobów oszczędzania energii w zakładzie produkcyjnym i biurze.

¹⁷ Aktualny raport, opublikowany w 03.2023 – https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf

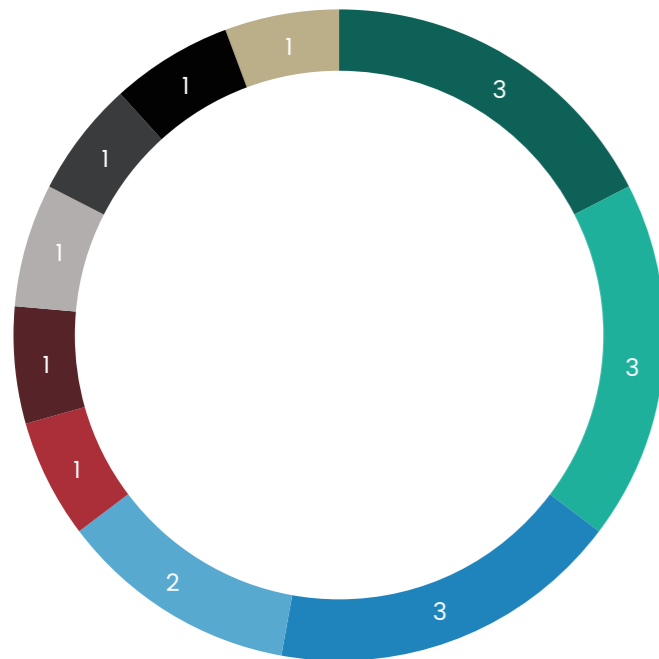
Liczba spółek, które podjęły różne działania w celu zmniejszenia zużycia energii elektrycznej

- wymiana żarówek na żarówki LED w biurze
- przeprowadzenie kampanii informacyjnych wśród pracowników o sposobach oszczędzania energii
- wymiana żarówek na żarówki LED w częściach produkcyjnych
- wdrożenie regularnych serwisów urządzeń klimatyzacyjnych
- ograniczenie chłodzenia pomieszczeń za pomocą klimatyzacji latem do 24-25 st. C
- wymiana urządzeń na bardziej energooszczędne
- wprowadzenie zakazu otwierania okien równocześnie z włączoną klimatyzacją
- ograniczenie oświetlenia zewnętrznego w godzinach nocnych
- wymiana oświetlenia zewnętrznego LED
- montaż czujki ruchu do oświetlenia
- zainstalowanie inteligentnego oświetlenia w budynkach
- zamontowanie sterowników czasowych do oświetlenia zewnętrznego

W roku 2022 w 10 na 21 zakładów (48%) wdrożono działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii cieplnej.

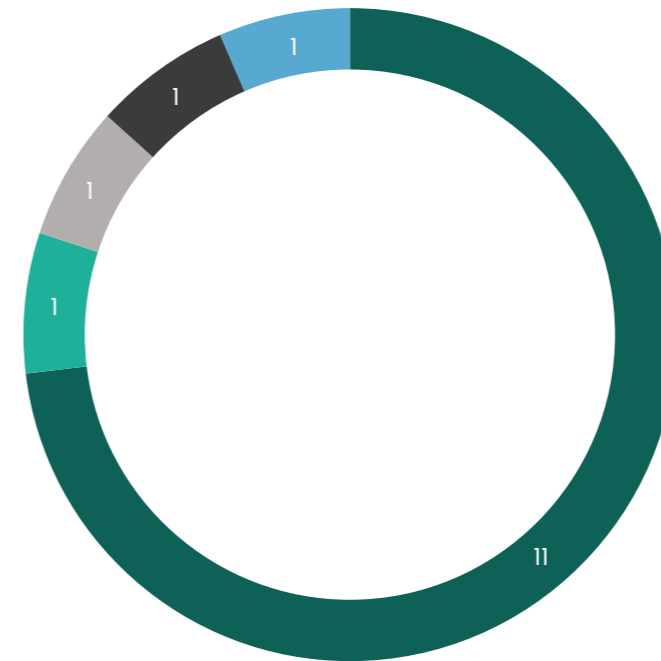
Działania w celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej wg liczby spółek

- ocieplenie budynków biurowych
- ograniczenie temperatury w pomieszczeniach zimą do 19-20 st. C
- wprowadzenie zakazu długotrwałego otwierania okien zimą z jednocześnie włączonym ogrzewaniem
- zainstalowanie czujników temperatury w pomieszczeniach
- ocieplenie budynków produkcyjnych
- wprowadzenie automatycznego zamykania bram wjazdowych na halach produkcyjnych
- wymiana pieca grzewczego na bardziej energooszczędny
- zmiana ustawienia mebli/zasłon w oknach w celu odstonięcia grzejników
- oddzielenie drzwi wejściowych do budynku w celu ograniczenia napływu zimnego powietrza w sezonie zimowym do wnętrza (wiatrołap, zasłony itp.)
- wdrożenie regularnego serwisowania przewodów kominowych i urządzeń grzewczych

Po wdrożeniu powyższych działań stwierdzono, że nastąpiła redukcja zużycia energii cieplnej, jednak z powodu braku pełnych danych porównawczych nie można określić jej poziomu. W celu monitorowania zużycia i weryfikacji skuteczności podjętych działań, w następnych latach planowane jest wdrożenie systemu opomiarowania poszczególnych elementów.

Liczba spółek

- splukiwanie WC z podwójnym przyciskiem
- fotokomórka w kranach w łazience
- czasowe baterie prysznicowe
- zredukowana ilość wody w spluczkach WC i bidetach
- perlatory w kranach

W całej Grupie systematycznie wdraża się ponadto plany ograniczenia zużycia wody do celów socjalno-bytowych jak i technologicznych, mając na uwadze wskazania Raportu IPPC o zagrożeniu dostępności wody pitnej. W 12 z 22 Spółek (57%) wdrożone są poniższe rozwiązania ograniczające ilość zużywanej wody.

Ponadto w Grupie standardem są działania zmierzające do wydłużenia żywotności materiałów, które finalnie stają się odpadami takie jak: stałe przeglądy i konserwację maszyn i urządzeń, zakup urządzeń do mikrofiltracji oleju. Polityka wydłużenia żywotności materiałów stworzona została dla wszystkich spółek Grupy Elemental, a w 2022 wdrożono ją w 9 spółkach, co stanowi 42% spółek operacyjnych należących do Organizacji.

3.

Gospodarka obiegu zamkniętego

Grupa Elemental działa w obszarze gospodarki nazywanym urban mining, czyli „kopalnictwa miejskiego”, który opisuje proces odzyskiwania surowców wtórnych, takich jak metale, z odpadów generowanych w miejskich obszarach.

Koncentruje się przede wszystkim na odpadach powstających w wyniku użytkowania różnego rodzaju produktów i urządzeń, takich jak komputery, telewizory, telefony komórkowe, czy sprzęt gospodarstwa domowego. Różne materiały, w tym cenne metale szlachetne i metale rzadkie, mogą być odzyskiwane z tych odpadów za pomocą różnych technologii recyklingowych. Urban mining jest coraz częściej postrzegane jako kluczowy element gospodarki o obiegu zamkniętym, która dąży do maksymalizacji wartości surowców poprzez ich

wielokrotne wykorzystanie i minimalizacji generowania odpadów. Jednocześnie warto podkreślić, że „kopalnictwo miejskie” ma przewagę nad tradycyjnym górnictwem w świetle działań podejmowanych na rzecz ochrony klimatu i łagodzenia skutków zmian klimatu, pomaga w redukcji emisji CO₂ oraz innych negatywnych skutków dla środowiska, takich jak degradacja terenu, zanieczyszczenie wód czy utrata bioróżnorodności, które są związane z eksploatacją kopalń. Co za tym idzie rozwój takich sektorów jak urban mining oznacza aktywne zwiększenie poziomów selektywnie zbieranych odpadów, przy zapewnieniu bezpiecznego dla środowiska odzysku materiałów wtórnych.

Odzysk metali szlachetnych z odpadów, czyli podstawowa działalność Grupy Elemental, jest jednym z kluczowych ogniw w systemie gospodarki cyrkularnej, o czym szczegółowo pisaliśmy w części I Raportu. Spółki z Grupy dążą do wdrożenia tego modelu ekonomicznego, który ma na celu zmniejszenie marnotrawstwa i ciągłego wykorzystania zasobów także w innych obszarach. W 42% spółek z Grupy używa się opakowań wielokrotnego użytku, naprawia pojemniki i kontenery, naprawia

się i odnawia sprzęt elektroniczny i biurowy, w miejsce zakupu nowego, kupuje się używane urządzenia jeśli jest to możliwe i ekonomicznie uzasadnione. Aż 95% spółek deklaruje, że nabywając nowe urządzenia, czy narzędzia zwracają szczególną uwagę na ich trwałość, możliwość naprawy, oraz możliwość recyklingu materiałów, z którego zostały wykonane. Jest to zgodne z zasadą gospodarki obiegu zamkniętego tzw. 3R: Redukcja, Reuse (ponowne użycie), Recykling, gdzie redukcja oznacza zmniejszanie ilości zużywanych surowców, reuse – ponowne wykorzystanie produktów lub ich części, a recykling – przetwarzanie odpadów na nowe produkty. Blisko połowa Spółek w Grupie (43%) weryfikuje dostawców wyposażenia i usług oraz kontrahentów pod kątem stosowania przez nich zasad zrównoważonego rozwoju.

Spółki samodzielnie dobierają dodatkowe cele w zakresie realizacji gospodarki cyrkularnej wykraczające poza ich podstawową działalność. Np. na Litwie w 2022 roku przeprowadzono szkolenia w zakresie poprawności sortowania śmieci, a w Turcji zredukowano ilość drukowanych dokumentów.

4.

Zużycie wody i zasobów morskich

W Grupie Elemental wodę do celów socjalno – bytowych pobiera się głównie z miejskich sieci wodociągowych, jedynie w spółce litewskiej źródłem jest własna studnia głębinowa. W żadnej lokalizacji nie pobiera się wody morskiej, ani wód powierzchniowych.

POBÓR WODY 2022 W MDM ³	ŁĄCZNIE W GRUPIE
Łączny pobór wody, w tym:	15,830
Pobór wody z ujęć/wodociągów miejskich	0
Pobór wody morskiej	0
Pobór wody powierzchniowej	0
Pobór wody głębinowej	0,0012
Pobór wody z drenażu	0

W roku 2022 trzy Spółki z Grupy Elemental (USA, Niemcy) wykorzystywały wodę do celów technologicznych. Źródłem tej wody, podobnie jak wody do celów socjalno-bytowych jest wodociąg miejski. W roku 2022 Spółki wykorzystywały do celów technologicznych jedynie 0,0004539955 Mdm³ (453 995,50 l) wody, która następnie została oczyszczona i zawrócona ponownie do obiegu przez oczyszczalnie firm zewnętrznych.

Żadna ze Spółek Grupy nie jest usytuowana na obszarach zagrożonych niedoborem wody, lub potencjalnymi podtopieniami, a także żaden z zakładów nie czerpie wody z rzek. Jedna ze Spółek Grupy Elemental (Litwa) korzysta ze studni głębinowej, z której woda używana jest do celów socjalno bytowych, a jej zużycie wody w roku 2022 to 1.218 l. Spółka posiada dokumentację określającą brak negatywnego wpływu poboru wody ze studni na lokalne środowisko naturalne i lokalną społeczność.

Poniżej przedstawiono całkowite zużycie wody w spółkach z Grupy.

	ILOŚĆ MDM ³ /ROK
Całkowite zużycie wody ze wszystkich obszarów	3,33
Całkowite zużycie wody ze wszystkich obszarów objętych deficytem wodnym	0

Wody opadowe w spółkach Grupy nie są zbierane, z wyjątkiem Słowacji. Wody te bezpośrednio wykorzystuje się do nawadniania terenów zielonych. Wody deszczowe pochodzące z terenów wykorzystywanych w celu prowadzenia działalności gospodarczej są traktowane jako naturalne składniki środowiska i są kierowane na powierzchnie biologicznie czynne, co przekłada się na oszczędność wody używanej do podlewania terenów zielonych oraz poprawę wilgotności gleby. W spółce słowackiej zbierana jest również woda deszczowa czysta również jest używana do podlewania terenów zielonych.

Wody deszczowe odprowadzane z terenów utwardzonych (parkingi, place manewrowe, drogi wewnętrzne), mogą być zanieczyszczone przez substancje ropopochodne. Te tzw. wody brudne odprowadzane są do odbiorców zewnętrznych po wstępnym podczyszczeniu. Na terenie 6 zakładów wody opadowe brudne są zbierane i wprowadzane do osadników, następnie do separatorów substancji ropopochodnych, 4 zakłady wykorzystują czystą wodę po oczyszczeniu do celów przeciwpożarowych, gromadząc ją w szczelnych zbiornikach retencyjno-odparowujących, w przypadku 2 innych spółek, ścieki te są odprowadzane do kanalizacji miejskiej.

W żadnej ze spółek ilość wody opadowej nie jest monitorowana.

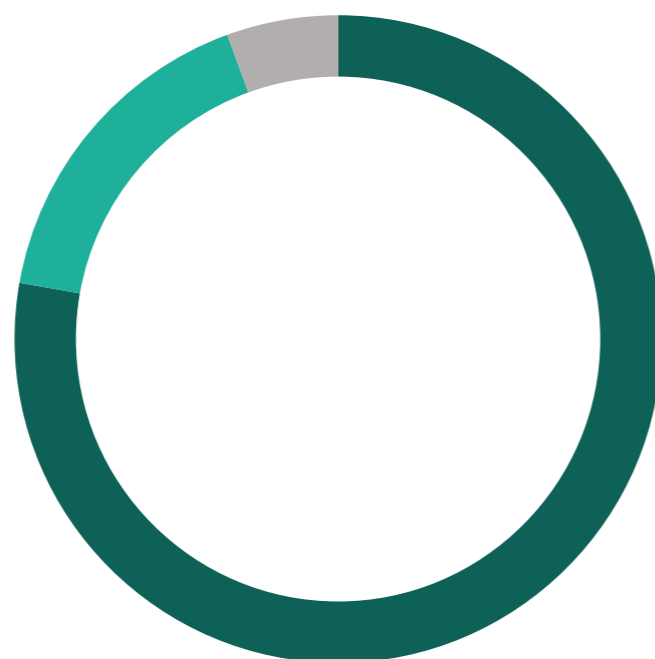

5. Zanieczyszczenia

1. Ścieki

We wszystkich krajach, w których Grupa prowadzi działalność obowiązują akty prawne regulujące parametry odprowadzanych ścieków, które są przestrzegane przy zrzucie ścieków do odbiorców zewnętrznych.

Spółki odprowadzają ścieki do systemów do 3 rodzajów systemów: kanalizacji miejskiej, szamba, a także do własnej oczyszczalni ścieków.

Systemy odprowadzania ścieków w Grupie

- kanalizacja miejska
- szambo
- własna oczyszczalnia ścieków

2. Gospodarka odpadami

W Grupie Elemental gospodarowanie odpadami stanowi podstawowy zakres działalności.

Grupa w swoich codziennych działaniach stosuje zasady zrównoważonego zarządzania odpadami i ograniczenia wpływu odpadów na środowisko i zdrowie ludzi, przede wszystkim stosuje jednak fundamentalną zasadę hierarchii odpadów zdefiniowaną w Ramowej Dyrektywie UE w sprawie odpadów (2008/98/EC).

Zgodnie z tą zasadą gospodarowanie odpadami w Grupie podzielone jest na pięć etapów, podejmowanych w kolejności, od najbardziej pożądanego do najmniej pożądanego:

a. Zapobieganie powstawaniu odpadów

Jak opisano powyżej w rozdziale o gospodarce cykularnej, spółki dbają o wydłużenie żywotności stosowanych maszyn, urządzeń, wyposażenia biurowego zarówno kierując się przy ich wyborze trwałością produktu, jak i zapewniając regularny serwis. Redukują używanie w procesach produkcyjnych, magazynowych i transporcie opakowań jednorazowych i zwracają uwagę na używanie w procesach operacyjnych w zakładach jak najmniej szkodliwych substancji podczas produkcji;

b. Przygotowanie do ponownego użycia

Ten etap ma szczególne zastosowanie w zakresie odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego i obejmuje czynności, takie jak czyszczenie, naprawa, sprawdzanie i odnowa, które umożliwiają ponowne użycie produktów bez zmiany ich pierwotnej formy czy funkcji. Takie zagospodarowanie odpadów nie jest możliwe na dużą skalę, jednak pewnej części sprzętu można nadać drugie życie;

c. Recykling

To jest podstawowy cel działalności Grupy Elemental. Zbierane w zakładach odpady poddawane są procesom odzysku, których celem jest właśnie przeprowadzenie recyklingu. Najważniejszą grupą surowców odzyskiwanych w ramach działalności Grupy są metale szlachetne i metale ziem rzadkich, ale spółki oddają do recyklingu również inne materiały odzyskane z odpadów: plastik, szkło, freon. Tesla Recycling, Terra Recycling oraz Syntom Metal Recycling wdrożyły i certyfikowały procesy utraty statusu odpadów dla niektórych metali nieżelaznych, które poddają procesom odzysku w swoich zakładach.

d. Inne metody odzysku

Inne niż recykling i oddanie do ponownego użycia metody odzysku również są stosowane w gospodarce odpadowej w Grupie.

e. Usuwanie odpadów

Jako najmniej pożądana opcja w hierarchii odpadów, stosowana jest tylko wtedy, gdy żadna z powyższych opcji nie jest możliwa. Usuwanie odpadów, na przykład na składowiskach, ma duży wpływ na środowisko i nie prowadzi do odzysku wartości materiałowej czy energetycznej odpadów. Jest to jedynie minimalny procent.

W celu zwiększenia świadomości społecznej na temat szkodliwego oddziaływania odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na środowisko, spółki zajmujące się gospodarowaniem tymi odpadami, który zgodnie z przepisami unijnymi zbierany jest bezpłatnie od konsumentów, prowadzą kampanie zachęcające użytkowników do oddawania sprzętu podmiotom uprawnionym i wdrożyły we współpracy z partnerami biznesowymi (organizacjami odzysku, czy importerami) programy ułatwiające konsumentom łatwe oddanie sprzętu wielkogabarytowego.

Spółki w Grupie działając zgodnie z lokalnymi przepisami regulującymi gospodarowanie odpadami, w zależności od rodzaju prowadzonej działalności posiadają niezbędne zezwolenia takie jak: decyzja na zbieranie odpadów, decyzja na recykling, decyzja na inne niż recykling procesy odzysku odpadów, pozwolenie zintegrowane, decyzje na magazynowanie, pozwolenia wodno-prawne, decyzje na transport odpadów niebezpiecznych, w tym na transport międzynarodowy.

W 8 zakładach Grupy Elemental został wdrożony system zarządzania środowiskowego ISO 14001 lub inny porównywalny. W roku 2022 Litewska Spółka EMP wdrożyła Europejski Standardowy Certyfikat Zgodności WEEELABEX dla osiągnięcia efektywnego zbierania i obsługi sprzętu elektrycznego i elektronicznego, jako następne dołączyły 2 spółki: Recat (Niemcy), Elemental Geri Donosum (Turcja). W Polsce Spółka Tesla Recycling uzyskała Certyfikat Rejestracji zakresu działalności obejmującej: recykling lub odzysk odpadów pochodzących ze zużytych urządzeń elektrycznych i nieżelaznych zgodnych z wymaganiami: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 (Alcumus ISOQAR) oraz Certyfikat Systemu Zarządzania potwierdzający utratę statusu odpadów (TUV NORD). Spółka Syntom Metal Recycling uzyskała certyfikat w zakresie: Recyklingu złomu metali żelaznych i nieżelaznych zgod-

ny z wymaganiami norm ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, 45001:2018-06 oraz Certyfikat potwierdzający utratę statusu odpadów (Polska Akademia Jakości CERT), Terra Recycling uzyskała Certyfikat Rejestracji zakresu działalności obejmującej: zbieranie i przetwarzanie zużytego sprzętu elektronicznego oraz elektrycznego zgodny z wymaganiami: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 (Alcumus ISOQAR) oraz Certyfikat Systemu Zarządzania potwierdzający utratę statusu odpadów (TUV NORD).

Z wyjątkiem USA wszystkie kraje, w których prowadzi działalność Grupa Elemental, obowiązują przepisy regulujące zasady prowadzenia ewidencji odpadów, jednak wszystkie spółki z Grupy prowadzą ewidencję na własne potrzeby. 48% Spółek prowadzi ewidencję odpadów w systemie operacyjnym do tego dedykowanym (w Polsce jest to system BDO, w spółkach zagranicznych system nie jest zunifikowany), 28% prowadzi tę ewidencję w sposób przez siebie przyjęty np. Excel.

W krajach, w których Grupa prowadzi działalność (z wyjątkiem USA i Malezji) obowiązują przepisy regulujące zasady przekazywania odpadów innym podmiotom do procesów odzysku lub unieszkodliwienia. Przekazanie odpadów do dalszego zagospodarowania zawsze poprzedzone jest udokumentowaniem przez odbiorcę

posiadaniem niezbędnych zezwoleń środowiskowych. W 62% spółki zlecają gospodarowanie odpadami podmiotom zewnętrznym poddając je uprzednio audytom środowiskowym.

Transport odpadów odbywa się zawsze zgodnie z przepisami krajowymi, a w przypadku transportu międzynarodowego zastosowanie mają regulacje konwencji bazylejskiej i przepisy wydane w związku z jej implementacją w poszczególnych państwach. Transport międzynarodowy odbywa się w zależności od rodzaju odpadu – drogą lądową oraz morską. Spółki wysyłają towary do ponad 30 krajów.

Większość pojazdów w Grupie spełnia normy emisji spalin EURO 6. Przy wyborze środka transportu do przewozu odpadów brane są pod uwagę następujące kryteria: pozwolenie na przewóz odpadów (w tym niebezpiecznych), wielkość pojazdu, używanie pojazdów przyjaznych środowisku, jakość usługi, cena, dostępność środka transportu. Część spółek przyjęła w 2022 roku Politykę Zarządzania Flotą Samochodową, która nakazuje w wyborze środków transportu zewnętrznego uwzględniać pojazdu normy emisji spalin. Grupa korzysta z usług dostawców posiadających stosowne uprawnienia do transportu odpadów niebezpiecznych (ADR), a spółki posiadające własny tabor posiadają certyfikat ADR.

MATERIAŁY W PROCESIE PRODUKCYJNYM

Grupa w celu zmniejszenia oddziaływania na środowisko w procesie produkcyjnym wykorzystuje opakowania niezwrótne wykonane z materiałów nadających się do recyklingu (takie jak folia termokurczliwa) oraz opakowania do wielokrotnego użytku (zwrotne) nadające się do recyklingu takie jak big-bagi, zbiorniki Mauzer i Euro palety. Opakowania te pochodzą z recyklingu i poddawane są recyklingowi po użyciu co pozwala na zminimalizowanie presji na środowisko naturalne poprzez wielokrotne ich wykorzystanie.

W 2022 roku w 8 Spółkach podjęto działania mające na celu zminimalizowanie wytwarzania odpadów innych niż niebezpieczne powstałych w wyniku użytkowania instalacji takich jak np.: smary oraz czyszczywa nie zawierające substancji niebezpiecznych: zainstalowano urządzenie do mikrofiltracji oleju, zestawy ograniczające rozlania i wycieki w procesach produkcyjnych, wdrożono stosowanie w maszynach wysokiej jakości lubrykantów i olejów. Za podstawową zasadę ograniczającą wytwarzanie odpadów przy użytkowaniu instalacji wdrożoną w spółkach przyjęto dokonywanie regularnych przeglądów urządzeń.

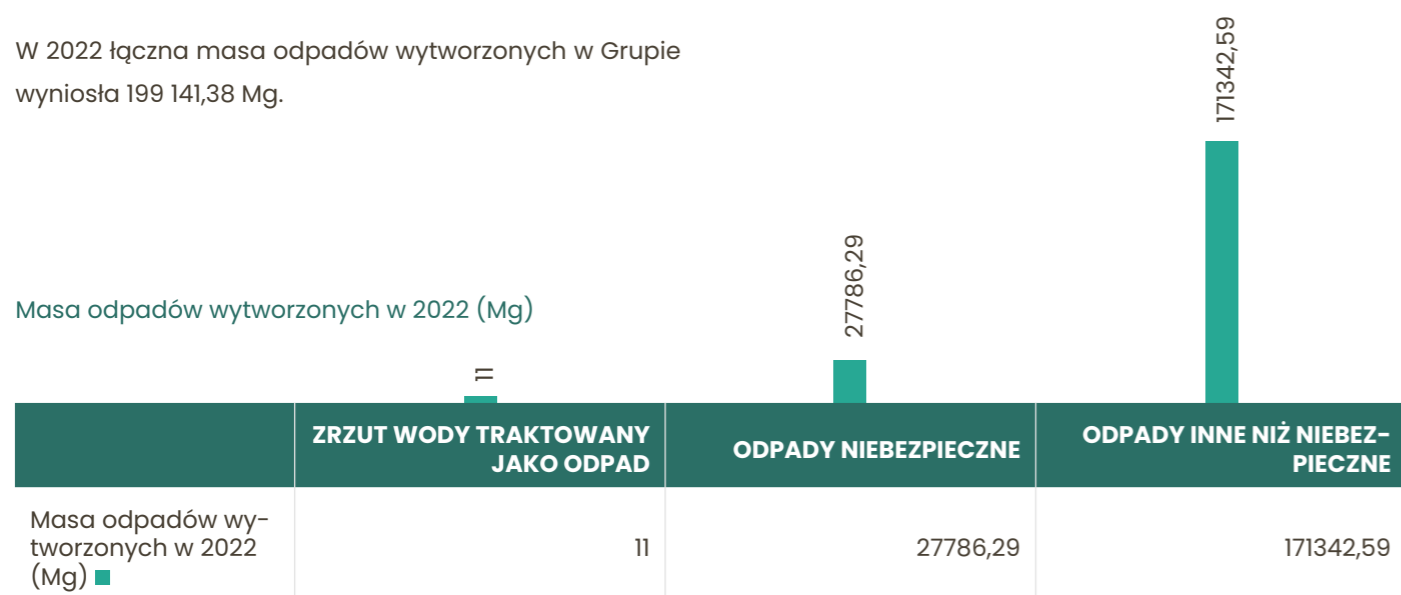
84,04

Mg/rok to łączna masa wykorzystanych opakowań zwrotnych i bezzwrotnych dla całej Grupy

WYTWARZANE ODPADY

W 2022 łączna masa odpadów wytworzonych w Grupie wyniosła 199 141,38 Mg.

Masa odpadów wytworzonych w 2022 (Mg)

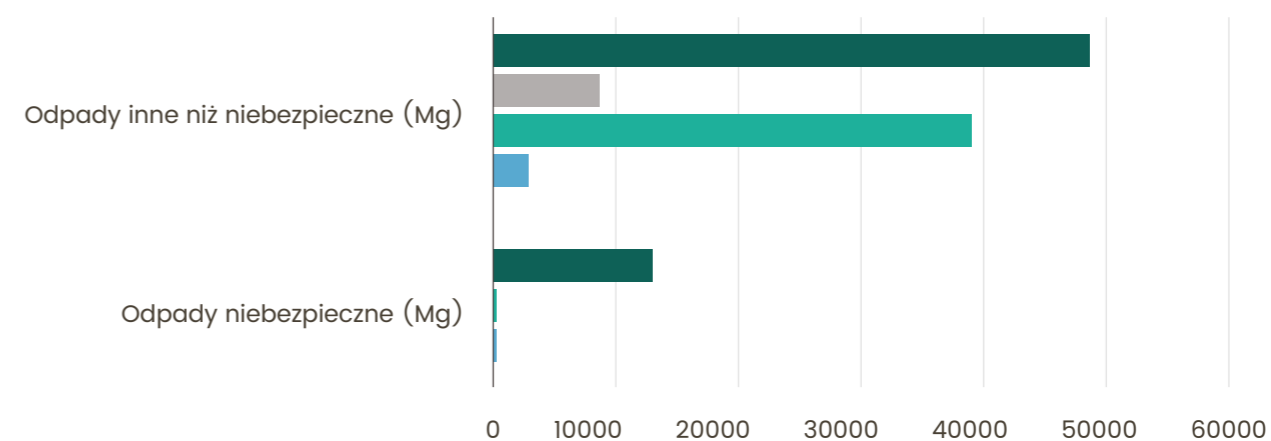
ODPADY PODDANE INNYM PROCESOM NIŻ UNIESZKODLIWIENIE (WYCOFANE Z UTYLIZACJI) (bez wody)

Łącznie w Grupie poddane procesom odzysku: 13.327,0305 Mg odpadów niebezpiecznych oraz 99.754,42 Mg odpadów innych niż niebezpieczne. Poniższy wykres przedstawia poszczególne procesy odzysku.

Procesy odzysku zastosowane w 2022 w Grupie

- inne procesy odzysku
- utrata statusu odpadu (metale)
- recykling
- przygotowanie do ponownego użycia

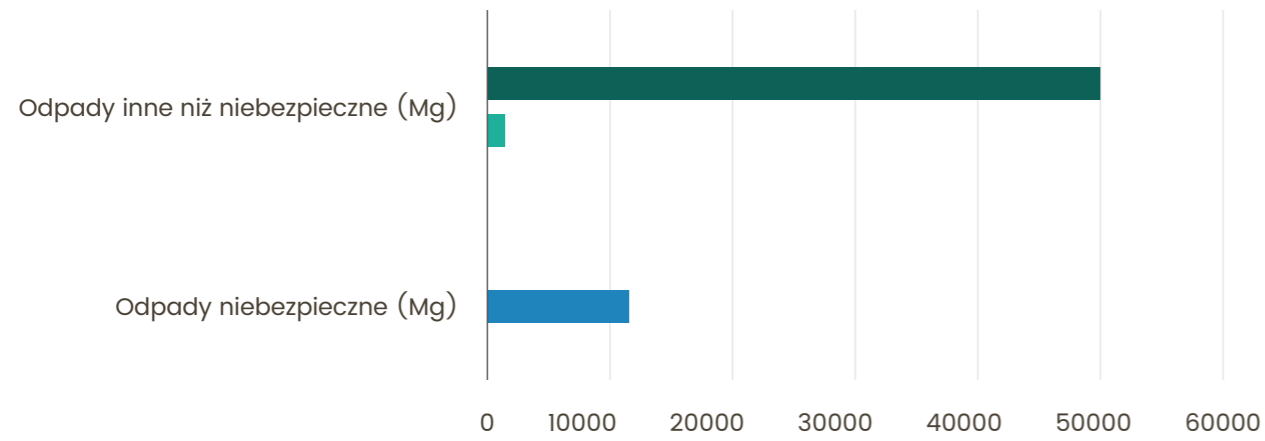
	ODPADY NIEBEZPIECZNE (MG)	ODPADY INNE NIŻ NIEBEZPIECZNE (MG)
inne procesy odzysku ■	13089,0305	49006,5081
utrata statusu odpadu (metale) ■		8581,096
recykling ■	237	39297,3924
przygotowanie do ponownego użycia ■	1	2869,4249

ODPADY KIEROWANE DO UTYLIZACJI (bez wody)

Do utylizacji oddawane są odpady, które nie mogą być poddane żadnemu z procesów odzysku. W 2022 procesom utylizacji poddano łącznie 1 170,00 Mg odpadów niebezpiecznych i 5 155,056 Mg odpadów innych niż niebezpieczne.

Procesy utylizacji zastosowane w 2022 w Grupie

- inne operacje utylizacji
- spalanie bez odzysku energii
- składowisko odpadów
- spalanie z odzyskiem energii

	ODPADY NIEBEZPIECZNE (MG)	ODPADY INNE NIŻ NIEBEZPIECZNE (MG)
inne operacje utylizacji ■	0	4984,496
składowisko odpadów ■	3	159,2
spalanie bez odzysku energii ■	0	0
spalanie z odzyskiem energii ■	1167	11,36

3. Emisje

EMISJE GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Tabela 1. Wielkość emisji GHG Grupy Elemental w podziale na źródła według metody market-based

Źródło emisji ghg	Emisja [tony CO ₂ e]				
	CO ₂ e	% emisji	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
Zakres 1	5897,27	62,50%	5783,71	2,94	70,41
Paliwa	5857,06	62,08%	5783,71	2,94	70,41
Olej napędowy	4725,56	50,08%	4656,73	0,48	68,36
Benzyna	550,49	5,83%	546,97	1,83	1,68
LPG	292,51	3,10%	292,10	0,23	0,18
Gaz ziemny	269,71	2,86%	269,19	0,37	0,15
Olej opałowy	18,79	0,20%	18,72	0,03	0,05
Czynniki chłodnicze	40,21	0,43%	0,00	0,00	0,00
R410A	40,21	0,43%	0,00	0,00	0,00
Zakres 2	3537,91	37,50%	3537,83	0,05	0,03
Energia elektryczna	3529,40	37,41%	3529,40	0,00	0,00
Energia ciepła	8,52	0,09%	8,43	0,05	0,03
Zakres 1+2	9 435,18	100,00%	9 321,54	2,99	70,44

Tabela 2. Wielkość emisji GHG Grupy Elemental w podziale na źródła według metody location-based

Źródło emisji ghg	Emisja [tony CO ₂ e]				
	CO ₂ e	% emisji	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
Emisje biogeniczne	224,71	100,00%	0,00	0,00	0,00
Olej napędowy - biogeniczny	203,59	90,60%	0,00	0,00	0,00
Benzyna - biogeniczna	21,12	9,40%	0,00	0,00	0,00

Tabela 3. Wielkość biogenicznej emisji GHG Grupy Elemental
EMISJE ZUBOŻAJĄCE WARSTWĘ OZONOWĄ (ODS)

Produkcja, import i eksport materiałów niszczących warstwę ozonową w tonach

0

Tabela 3. Wielkość biogenicznej emisji GHG Grupy Elemental
EMISJE TLENKÓW AZOTU (NO_x), TLENKÓW SIARKI (SO_x) I INNYCH SUBSTANCJI

Źródło emisji ghg	Emisja [tony CO ₂ e]				
	CO ₂ e	% emisji	CO ₂	CH ₄	N ₂ O
Zakres 1	5897,27	71,42%	5783,71	2,94	70,41
Paliwa	5857,06	70,93%	5783,71	2,94	70,41
Olej napędowy	4725,56	57,23%	4656,73	0,48	68,36
Benzyna	550,49	6,67%	546,97	1,83	1,68
LPG	292,51	3,54%	292,10	0,23	0,18
Gaz ziemny	269,71	3,27%	269,19	0,37	0,15
Olej opałowy	18,79	0,23%	18,72	0,03	0,05
Czynniki chłodnicze	40,21	0,49%	0,00	0,00	0,00
R410A	40,21	0,49%	0,00	0,00	0,00
Zakres 2	2359,98	28,58%	2359,90	0,05	0,03
Energia elektryczna	2351,47	28,48%	2351,47	0,00	0,00
Energia ciepła	8,52	0,10%	8,43	0,05	0,03
Zakres 1+2	8 257,25	100,00%	8 143,61	2,99	70,44

	Ilość w tonach za 2022 rok
Tlenek azotu (NO _x)	19,63276647
Tlenek siarki (SO _x)	0,157062132
Trwałe zanieczyszczenia organiczne (POP)	0
Lotne związki organiczne (LZO)	0
Niebezpieczne zanieczyszczenia powietrza (HAP)	0
Dwutlenek węgla	22636,57974
Inne - tlenek węgla (CO)	11,77965988
Pył całkowity	0,196327665

6.

Różnorodność biologiczna i ekosystemy

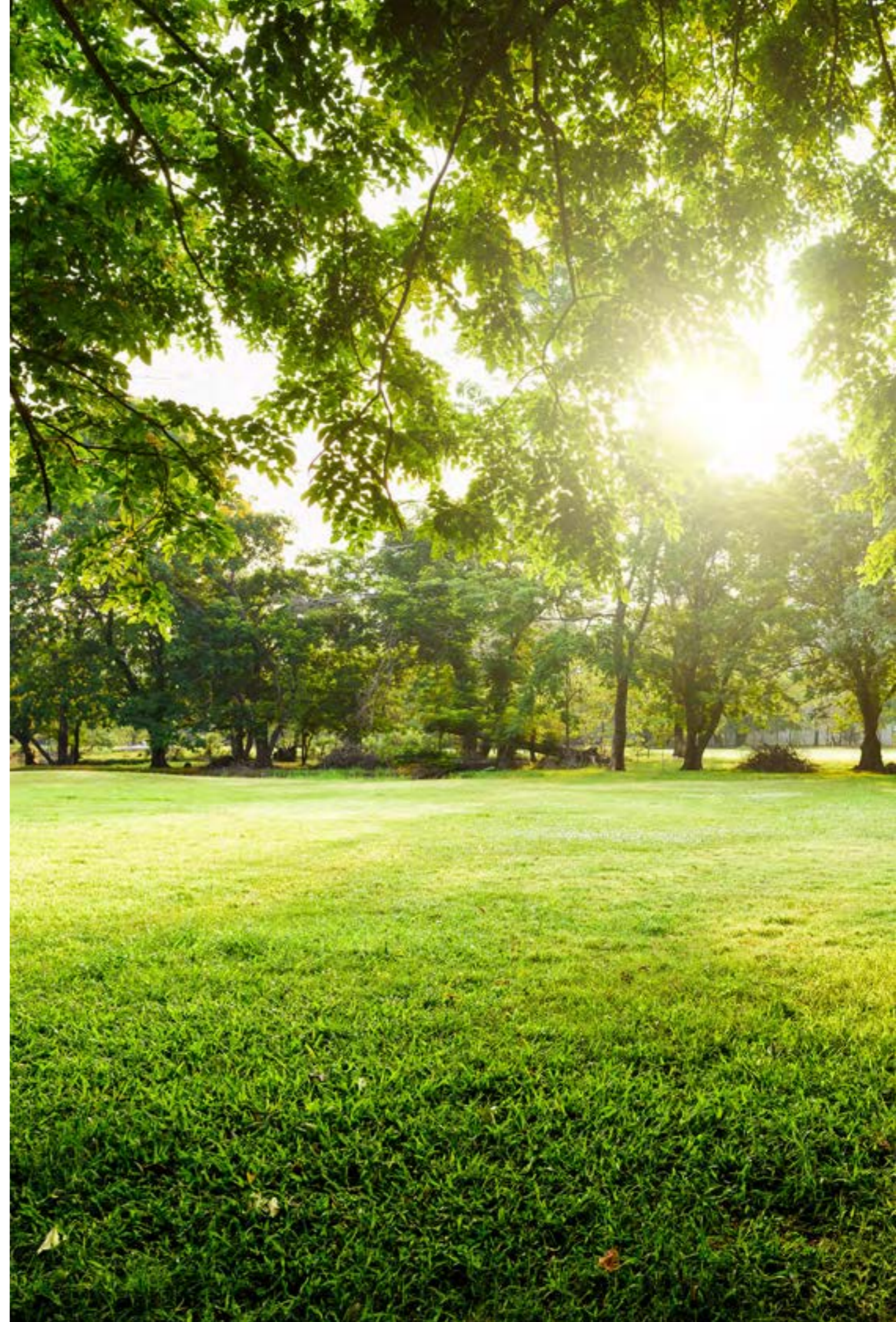
Grupa Elemental stosuje zasadę lokalizowania swoich zakładów na terenach już przekształconych przez człowieka, które nie wyróżniają się znaczącą wartością przyrodniczą, a do tego zlokalizowanych w odpowiedniej odległości od terenów od znaczącej wartości przyrodniczej.

W przypadku rozważania nowych lokalizacji dla prowadzenia działalności gospodarczej zawsze dokonywana jest również ocena stanu środowiska i koniecznego stopnia ingerencji podczas danego projektu. W przypadku, gdy przepisy prawa wymagają sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego, zawsze zlecane jest wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej, która jest ukierunkowana na sprawdzenie stanu środowiska, występowania potencjalnych miejsc bytowania gatunków chronionych, czy liczebność poszczególnych osobników.

Przeprowadzona analiza lokalizacji zakładów Grupy w stosunku do obszarów chronionych, w tym odrębnie obszarów Natura 2000 wykazała, że żaden z obiektów operacyjnych posiadanych, dzierżawionych, zarządzanych przez Grupę nie znajduje się na obszarach chronionych lub sąsiadujących z nimi ani nie jest obszarem znajdującym się poza obszarami chronionymi o dużej różnorodności biologicznej, który mógłby zostać scharakteryzowany zgodnie z listą statusu chronionego (takiego jak IUCN Kategorie Zarządzania Obszarami Chronionymi, Konwencja Ramsar), czy zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

Należy również podkreślić, że na terenach należących do Grupy Elemental nie są zlokalizowane siedliska gatunków chronionych.

Spółki z Grupy starają się minimalizować swój wpływ na różnorodność biologiczną. Jednym ze sposobów stosowanych w zakładach, także wtedy gdy są one zlokalizowane w strefach przemysłowych, jest zakładanie „zielonych stref” wokół obiektów, które mają w pewnym zakresie zrównoważyć przekształcanie gruntów pod działalność przemysłową.

**Czynniki
społeczne
i prawa
człowieka**

1.

Wstęp

Zgodnie z przyjętym w Grupie Kodeksem Etyki spółki są zobowiązane przestrzegać praw i wolności człowieka wyrażonych w wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Międzynarodowej Karcie Praw Człowieka¹⁸.

W szczególności w Elemental szanuje się:

- prawo do życia
- prawo do ludzkiej godności
- prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego
- prawo do opieki zdrowotnej
- prawo do wolności myśli, słowa, wyznania i poglądów politycznych,
- równouprawnienie kobiet i mężczyzn
- prawa pracownicze wśród których szczególnie istotne są: wolność do podjęcia zatrudnienia, prawo do sprawiedliwych, korzystnych i bezpiecznych warunków pracy, prawo do uczciwego wynagrodzenia i odpowiedniego wypoczynku, prawo do gromadzenia się i uczestnictwa w radach pracowniczych.

W zakresie powyższych wolności Grupa nie toleruje żadnych odstępstw, a jakiegokolwiek naruszenie powoduje natychmiastowe zerwanie wzajemnej współpracy. Powyższe zobowiązanie dotyczy całego łańcucha wartości. W wykonaniu powyższych deklaracji Grupa wdrożyła Politykę Zarządzania Zasobami Ludzkimi, która gwarantuje podstawowe prawa pracownicze:

godne warunki pracy, zgodnie z międzynarodowymi standardami, w tym podstawowymi konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy

zakaz pracy niewolniczej, zatrudnienia przymusowego, w tym przymusowej pracy więźniów

prawo do swobodnie wybranej pracy na zgodnie ustalonych warunkach

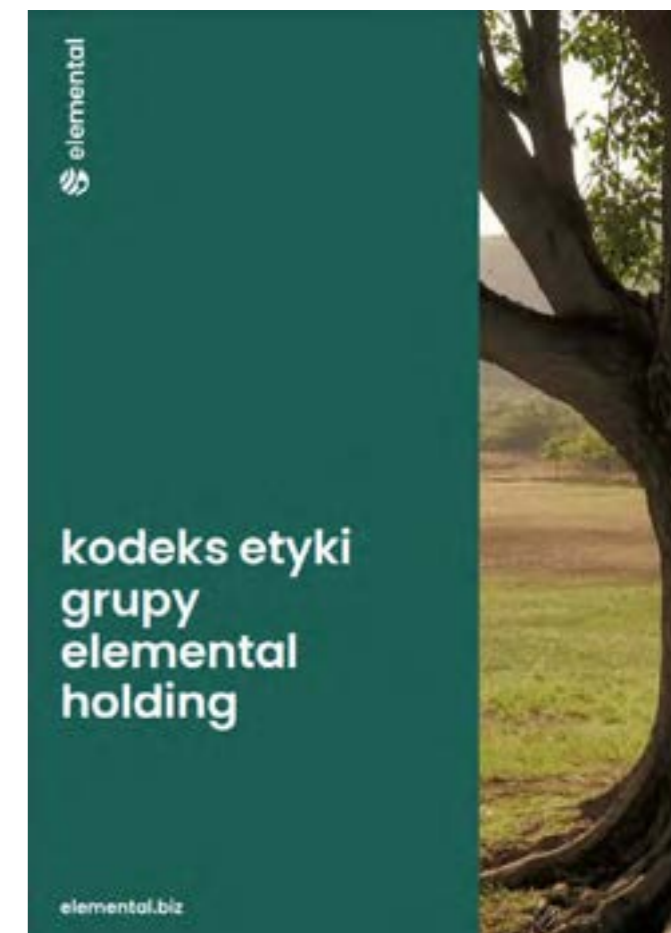

zakaz składania przez pracowników „depozytów” oraz deponowania dokumentów tożsamości w spółce

bezwarunkowa możliwość zakończenia zatrudnienia po okresie wypowiedzenia wskazanym w umowie

W Grupie obowiązuje bezwzględny zakaz korzystania z pracy przymusowej oraz pracy dzieci w całym łańcuchu wartości. Zabronione jest zatrudnianie osób, które nie ukończyły 15 lat, chyba że obowiązujące przepisy prawa stanowią inaczej (np. w celu stażu, czy przyucze-

nia zawodowego). W żadnym przypadku młodocianych do lat 18 nie zatrudnia się do pracy w nocy, ani w warunkach niebezpiecznych. Zakłady zabezpieczane są bądź przez pracowników spółki, bądź przez wynajętą firmę ochroniarską. Jednak w obu przypadkach osoby sprawujące ochronę są zobowiązane do poszanowania prawa każdego człowieka do wolności i bezpieczeństwa osobistego.

Grupa z każdym rokiem rozszerza swoją działalność na kolejne kraje i różne kontynenty. W swojej strategii ekspansji kieruje się zawsze zasadą poszanowania praw ludności rdzennej zgodnie z Deklaracją ONZ o prawach ludności rdzennej¹⁹ oraz Rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie łamania praw rdzennej ludności na świecie, w tym masowego wykupu gruntów rolnych (2017/2206(INI))²⁰. Proces nabywania nieruchomości jest nadzorowany z poziomu Zarządu

¹⁸ W tym zawartych w niej takich dokumentów jak: Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych

¹⁹ https://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/DRIPS_Polish.pdf

²⁰ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0279_PL.html

Grupy i analizowany również pod kątem zapewnienia, aby nie doszło do konfliktu i nabycia bez uprzedniej zgody społeczności tubylczych i lokalnych oraz przy lekceważeniu ich praw. Dodatkowo celem Grupy jest zapewnienie, aby prawo własności nieruchomości nie zostało nabyte w drodze wywłaszczenia lub innych dopuszczalnych krajowych procedur, które miałyby charakter przymusowy. Negocjacje z właścicielami, kończące się ugodą, nie mogą następować w warunkach, w których brak zawarcia ugody skutkowałby wywłaszczeniem lub innymi obowiązkowymi procedurami. W żadnym projekcie w Grupie nie wystąpiły mimowolne ograniczenia w użytkowaniu gruntów i dostępie do zasobów naturalnych, które powodowałyby, że społeczność lub grupy w społeczności utraciłyby dostęp do korzystania z zasobów. Nie była wymagana eksmisja osób zajmujących grunty bez formalnych, tradycyjnych lub rozpoznawalnych praw do użytkowania. Nie miało miejsca ograniczenie dostępu do gruntów lub korzystania z innych zasobów, w tym własności komunalnej i zasobów naturalnych, takich jak zasoby morskie i wodne, drewno i nieдрzewne produkty leśne, woda słodka, rośliny lecznicze, tereny łowieckie i zbierackie, pastwiska i obszary upraw.

Inwestycje i projekty, takie jak w Zawierciu, są prowadzone przy poszanowaniu praw społeczności lokalnych i przy ich udziale. W ramach procesu uzyskiwania decyzji budowlanych oraz zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gospodarowania odpadami opracowywany jest raport o oddziaływaniu na środowisko, który poddawany jest konsultacjom społecznym.

2.

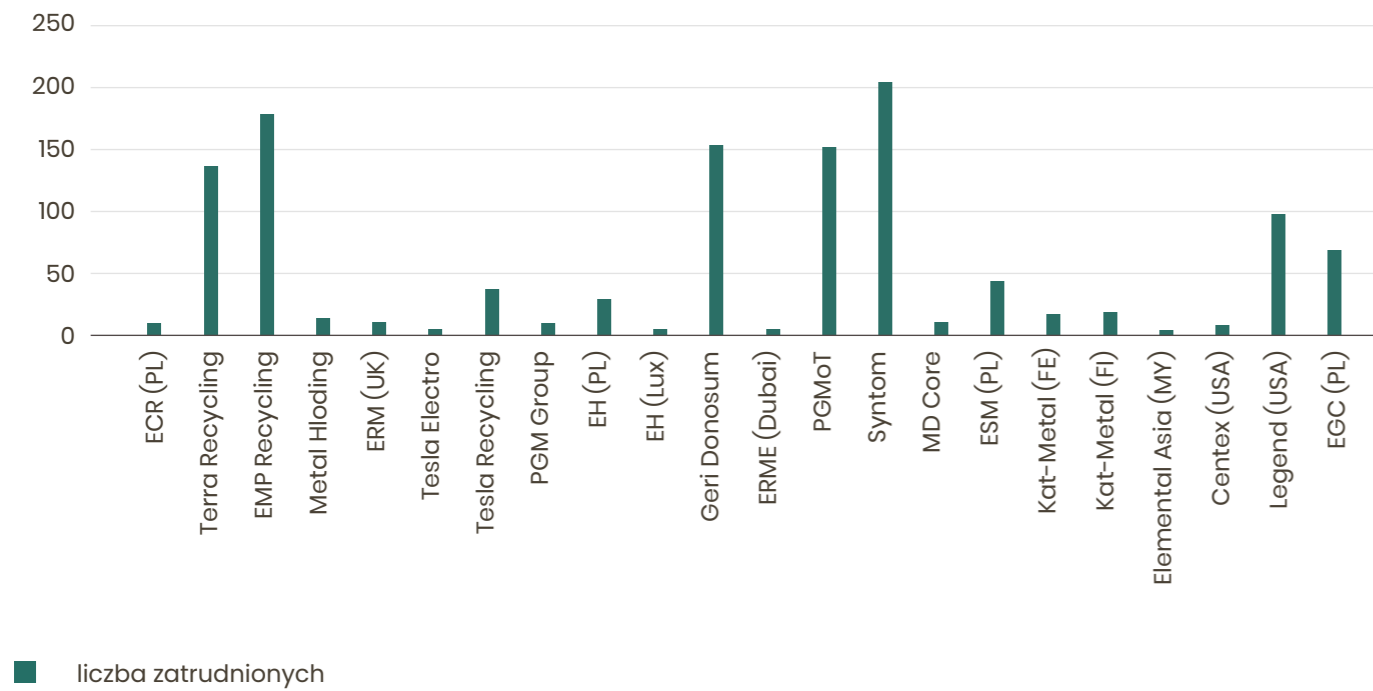
Pracownicy i warunki pracy

1. Zatrudnienie

Łączne średnie zatrudnienie w Grupie w 2022 roku wyniosło 1259,19 osób. Istotną cechą Grupy Kapitałowej Elemental jest duże zróżnicowanie wielkości spółek w zakresie zatrudnienia i skomplikowania procesów technologicznych, a co za tym idzie wielkości zakładów.

Zatrudnienie wg spółek

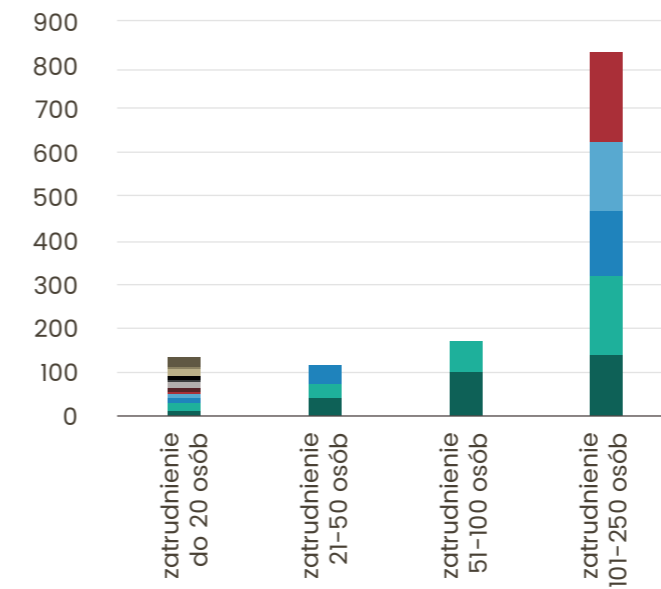

Poniżej przedstawiono podział Grupy z podziałem na udział małych spółek vs. dużych.

Jak wynika z poniższego, w Grupie jest 5 dużych spółek o zatrudnieniu w przedziale 101-250 osób, co łącznie za-

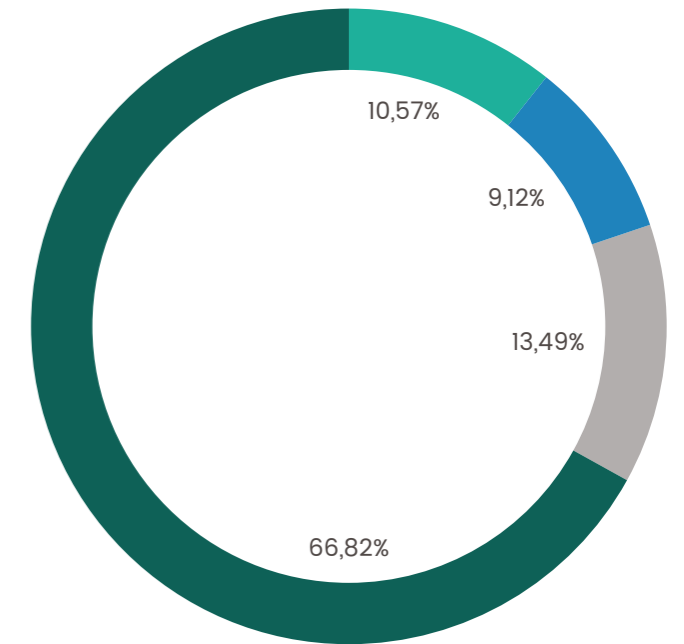
trudniających 66,82% pracowników Grupy, podczas gdy istnieje aż 12 spółek o zatrudnieniu nie przekraczającym 20 osób.

Udział spółek w Grupie wg stanu zatrudnienia

- spółka 1
- spółka 2
- spółka 3
- spółka 4
- spółka 5
- spółka 6
- spółka 7
- spółka 8
- spółka 9
- spółka 10
- spółka 11
- spółka 12

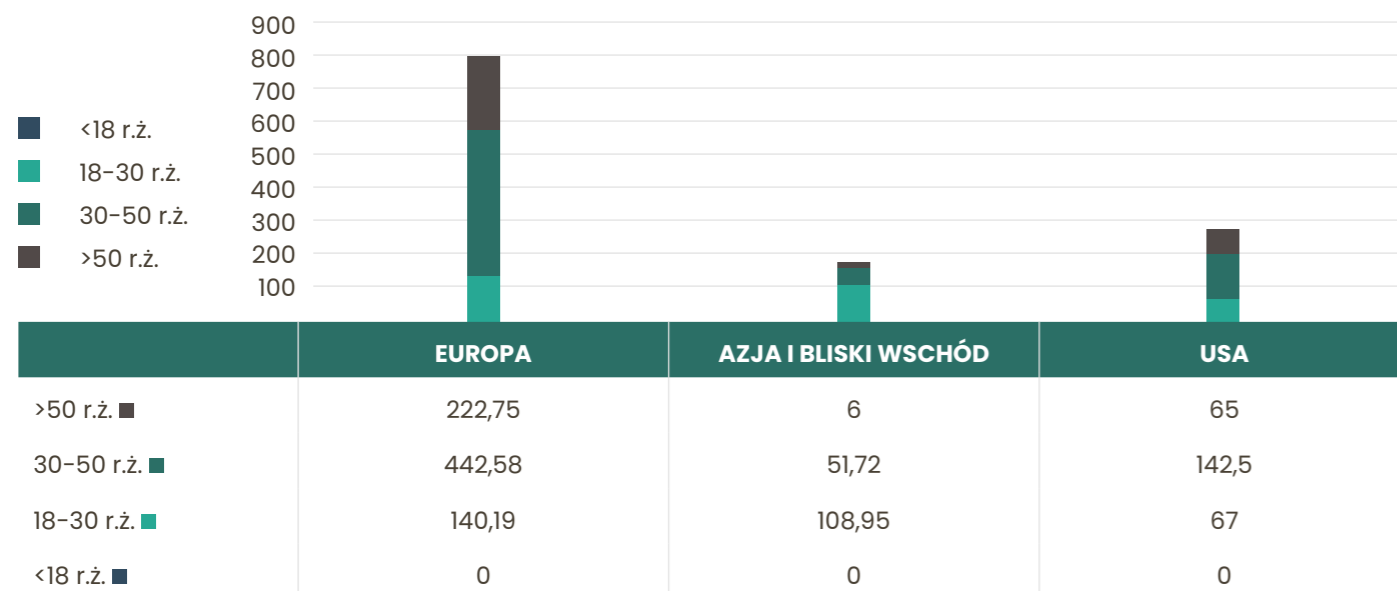
Udział spółek w Grupie wg stanu zatrudnienia

- zatrudnienie do 20 osób
- zatrudnienie 21-50 osób
- zatrudnienie 51-100 osób
- zatrudnienie 101-250 osób

Zatrudnienie w 2022 roku z podziałem na wiek (poniżej 30 lat; 30-50 lat; ponad 50 lat) według regionów (Europa/ Azja i Bliski Wschód / Stany Zjednoczone Ameryki) przedstawiano w tabeli poniżej.

Zatrudnienie w Grupie z podziałem wg wieku

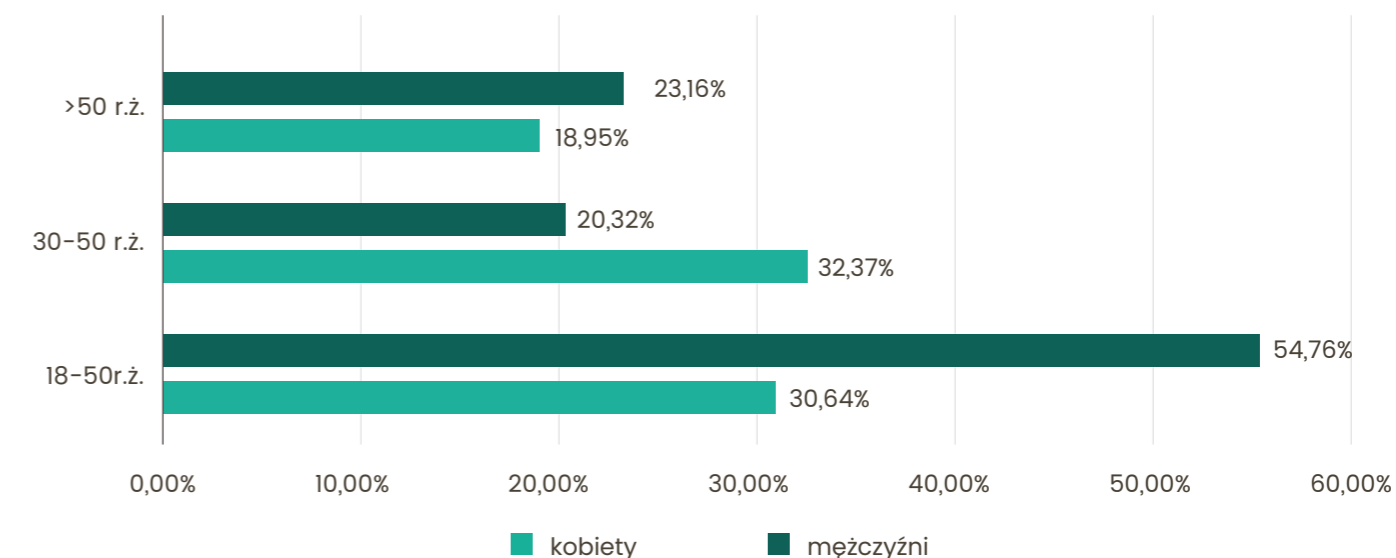
W Grupie nie są zatrudnione osoby poniżej 18 r.ż., co jest zgodne z przyjętymi zasadami.

W stosunku do roku poprzedniego odnotowuje się wzrost zatrudnienia o 17,61% (186,69 osób), z czego 74 osoby to kobiety, a 112 mężczyźni.

W 2022 roku 17 spółek w Grupie zatrudniało cudzoziemców. Łącznie jest to 50 osób z 18 krajów (alfabetycznie): Bułgaria, Honduras, Indie, Iran, Korea Południowa, Liban, Meksyk, Niemcy, Nigeria, Pakistan, Polska, RPA, Słowenia, Syria, Tunezja, Turcja, Ukraina, Włochy. Najwięcej zatrudnionych cudzoziemców jest z Syrii (6) i Ukrainy (9). W żadnej spółce cudzoziemcy nie stanowią istotnej liczebnie grupy pracowników, a ich zatrudnienie to w skali każdej spółki raczej jednostkowe przypadki. W Grupie stanowią oni łącznie jedynie 4,01% wszystkich pracowników.

Współczynnik rotacji w 2022 w Grupie wyniósł 22,53%, a szczegółowe rotacje w poszczególnych grupach wiekowych z podziałem wg płci przedstawia tabela poniżej.

Rotacje wg płci i wieku w Grupie

Na uwagę zasługuje, że najwyższy wskaźnik rotacji – prawie 55% odnotowano wśród młodych mężczyzn. Może się to wiązać z tym, że często dopiero rozpoczynają swoją karierę i są bardziej skłonni do eksplorowania różnych możliwości zawodowych. Mogą często zmieniać pracę, aby zdobywać doświadczenie, poszerzać umiejętności i znaleźć odpowiednie dla siebie stanowisko. Ponadto młodzi mężczyźni często są bardziej elastyczni i gotowi podejmować ryzyko związane z poszukiwaniem pracy w celu zdobycia doświadczenia i badania różnych ścieżek zawodowych, a także są bardziej otwarci na relokację geograficzną, co zwiększa szanse na znalezienie pracy optymalnej dla ich umiejętności i potrzeb. Młode kobiety bardziej przywiązują się do stanowiska. Ok. 24% mniej kobiet w tym wieku niż mężczyzn zmieniło pracę w Grupie. Wiąże się to zapewne z potrzebą stabilizacji zatrudnienia w związku ze związanymi z tym uprawnieniami rodzicielskimi. Na uwagę zasługuje, że współczynnik rotacji kobiet w obu przedziałach wiekowych 18-30 r.ż. oraz 30-50 r.ż. jest bardzo zbliżony i wynosi ok. 30%, wyraźnie spada – do 18,95% wśród najstarszych pracowników. Natomiast mężczyźni w wieku 30-50 lat oraz w grupie najstarszej powyżej 50 r.ż. wykazują porówny-

walne, bardzo dobre przywiązanie do pracy w Grupie. Współczynnik rotacji wynosi ok. 20%.

W 2022 roku spółki oferowały pracownikom następujące rodzaje benefitów:

- ubezpieczenie na życie
- ubezpieczenia NNW
- ubezpieczenie od niepełnosprawności i inwalidztwa
- prywatna opieka medyczna
- talony świąteczne
- karnety na siłownię
- posiłki pracownicze
- rowery pracownicze

W spółkach, w których nie jest to regulowane przepisami krajowymi, wśród benefitów przyznawanych pracownikom należy wskazać: rezerwę emerytalną, ubezpieczenie zdrowotne, a także urlop wychowawczy. Na uwagę zasługuje fakt, że w 82% Spółek w Grupie benefity są dostępne dla wszystkich pracowników niezależnie od formy zatrudnienia. Najwięcej pracowników korzysta z opieki medycznej oferowanej w formie pakietów.

Spółka realizując strategię work life balance wspiera rodzicielstwo i umożliwia swoim pracownikom korzystanie z urlopów rodzicielskich (zarówno przez matki jak i ojców) oraz wychowawczych zgodnie z obowiązującymi regulacjami krajowymi. W krajach, w których regulacje krajowe nie regulują urlopów wychowawczych, spółki z grupy oferują to jako bonus. W 2022 roku łączna liczba kobiet, które skorzystały z urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego wynosi 15. Z takiej formy urlopu skorzystało 9 mężczyzn, z czego 8 w spółce litewskiej, 1 w spółce tureckiej. W badanym okresie do pracy wróciły 3 kobiety z urlopów rodzicielskich. Wskaźnik powrotu do pracy po urlopie wynosi w Polsce 100%, a za granicą w jednej spółce 100%, w drugiej 77,8% – dotyczy zarówno mężczyzn jak i kobiet. Jak z powyższego wynika kobiety jak i mężczyźni korzystają z należnego im urlopu w stopniu porównywalnym. Większość pracowników powróciła do pracy po zakończonym urlopie rodzicielskim.

2. Zasady komunikacji z pracownikami na temat zmian w Organizacji ich dotyczących

Realizacja zasady partnerstwa w Organizacji wymaga wdrożenia odpowiednich mechanizmów komunikacji z pracownikami i współpracownikami. W 2022, w oparciu o przeprowadzone ankiety zidentyfikowano ten obszar jako wymagający poprawy. W tym celu utworzono departament komunikacji, którego zadaniem jest stworzenie skutecznych kanałów komunikacyjnych zarówno wewnątrz organizacji jak i wobec pozostałych interesariuszy.

Szanując zasadę partnerstwa przyjęto, że istotne zmiany operacyjne wdrażane są w Organizacji nie wcześniej niż z zachowaniem przynajmniej 14-to dniowego terminu liczonego od dnia poinformowania o zmianie. W przypadkach, gdy przepisy lokalne wymagają terminów dłuższych, zastosowanie mają terminy ustawowe.

W 2022 zrzeszenie się pracowników było oficjalnie uregulowane w polityce jedynie w 6 spółkach z Grupy (3 polskich i 3 zagranicznych). Jedynie w spółce litewskiej obowiązywał układ zbiorowy pracy, tam także powołana została rada pracownicza.

W celu uregulowania tego obszaru w Grupie podjęto w 2022 roku prace nad regulaminem rad pracowniczych, który przewiduje powołanie w spółkach zatrudniających ponad 50 pracowników rad złożonych z przedstawicieli pracowników, które mają reprezentować ich interesy wobec władz spółki w konsultacjach obejmujących sprawy dotyczących ich istotnych interesów. Wdrożenie regulaminu nastąpiło w 1 kwartale 2023 roku.

3. Szkolenia i edukacja

Rozwój i zwiększenie świadomości pracowników jest kluczowe dla rozwoju samej Organizacji, dlatego w Grupie duży nacisk kładzie się na zbudowanie systemu szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych. Ze względu na międzynarodowy charakter Grupy spółki inwestują w kursy nauki języka angielskiego oferowane pracownikom polskim współpracującym ze spółkami zagranicznymi. Ponadto spółki organizują szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe z zakresu:

- negocjacji handlowych
- rachunkowości

- systemów ISO
- czasu pracy kierowców
- transportu i spedycji
- HR, w tym np. szkolenie z zakresu modeli osobowości
- utraty statusu odpadów,
- obsługi wózków widłowych.

W roku 2022 przeprowadzono łącznie 3257 szkoleń w Grupie, z czego w 1504 wzięły udział kobiety, a w 1753 mężczyźni.

ŁĄCZNA LICZBA SZKOLEŃ	RADA NADZORCZA		ZARZĄD		DYREKTOR DEPARTAMENTU		MENADŻER DZIAŁU (KIEROWNIK)		KOORDYNATOR		STARSZY SPECJALISTA		SPECJALISTA		MŁODSZY SPECJALISTA		ASYSTENT		
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	
0	0	0																	
152			35	117															
132					58	74													
372							149	223											
399									359	40									
383											99	284							
777													351	426					
391															389	2			
651																	64	587	

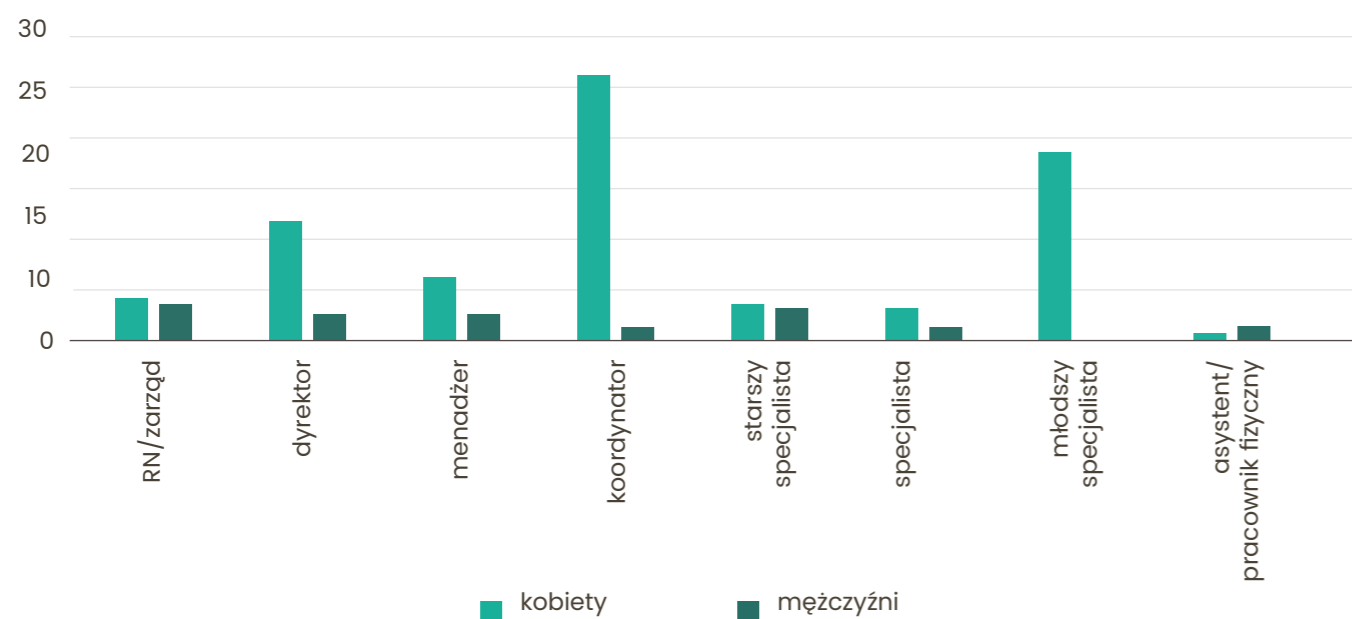
Szkolenia dostępne są dla wszystkich pracowników niezależnie od formy zatrudnienia oraz od płci, należy jednak zwrócić uwagę, że średnio na jedną kobietę przypada 5,6 godzin szkoleń, podczas gdy na mężczyznę jedynie 1,80164. Poniższy wykres przedstawia jak kształtuje się średnia liczba szkoleń przypadająca odpowiednio na mężczyzn i kobiety w strukturze zatrudnienia.

Duży nacisk kładziony jest na szkolenia z zakresu polityki antykorupcyjnej, polityki antymobbingowej. Wszystkie osoby zarządzające i na kierowniczych stanowiskach zapoznały się z polityką antykorupcyjną obowiązującą w Grupie.

Należy podkreślić, że podobnie jak w roku poprzednim, w żadnej ze Spółek należących do Grupy nie odnotowano w roku 2022 zdarzeń korupcyjnych, ani nie zgłoszono zdarzeń dyskryminacyjnych.

W celu zaznajomienia pracowników i współpracowników z procedurą zgłaszania nieprawidłowości, która została wprowadzona w Grupie w 2022, w 11 spółkach zostały przeprowadzone szkolenia z zasad zgłaszania nieprawidłowości, w szczególności obejmujące prezentację sposobu wysyłania zgłoszenia (w tym o możliwości anonimowego powiadomienia rzecznika etyki o naruszeniu).

Średnia liczba godzin szkoleń

osoby zarządzające i na kierowniczych stanowiskach, które zapoznały się z polityką antykorupcyjną w Grupie	osoby zarządzające i na kierowniczych stanowiskach, które uczestniczyły w szkoleniach antykorupcyjnych	pracownicy oraz współpracownicy (B2B), którzy zapoznali się z polityką antykorupcyjną obowiązującą w spółce	procent pracowników oraz współpracowników (B2B), którzy uczestniczyli w szkoleniach antykorupcyjnych w 2022
100%	70,80%	32,76%	35,45%

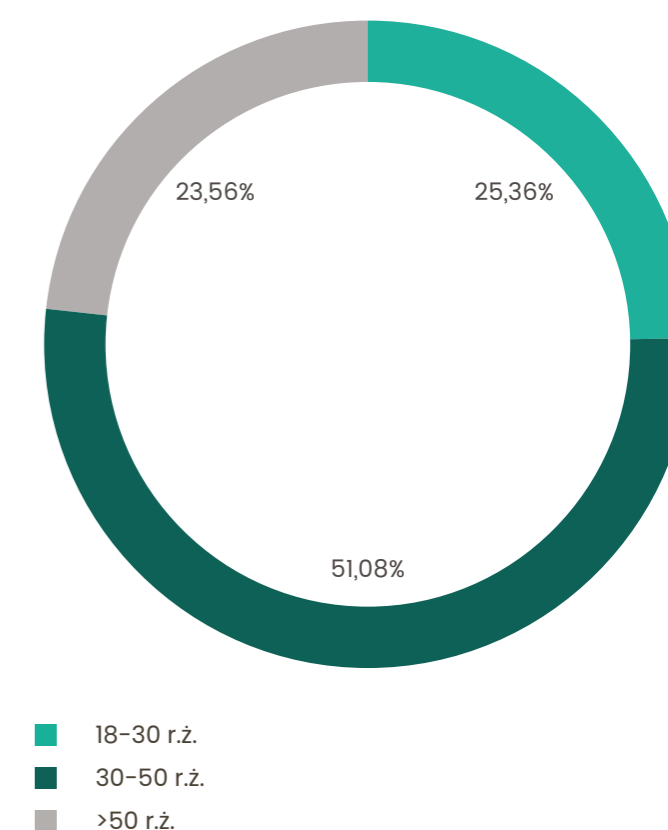
4. Różnorodność w Organizacji

Różnorodność w miejscu pracy pod względem płci i wieku przyczynia się do twórczego myślenia, innowacyjności i zwiększenia ogólnej wydajności firmy. Dlatego w Grupie Elemental w 2022 rozpoczęliśmy proces wdrażania polityki różnorodności i eliminowania uprzedzeń ze względu na płeć i wiek. Pierwszym, najważniejszym krokiem było przyjęcie formalnej zasady różnorodności w miejscu pracy, która stała się jednym z najważniejszych postanowień Polityki Zarządzania Zasobami Ludzkimi. W polityce wyraźnie podkreślono, że różnorodność jest ceniona i promowana, a zasady te mają zastosowanie w równej mierze w procesie rekrutacji, jak i w zakresie możliwości awansu oraz polityce wynagradzania. Kolejnym krokiem było wdrożenie niezależnych procesów rekrutacyjnych koordynowanych przez departament HR. Spółki m.in. dbają o to, aby ogłoszenia ofert pracy pojawiały się w różnych miejscach, aby dotrzeć do szerokiej grupy osób, zakazane jest stosowanie kryterium płci lub wieku w rekrutacji, choć oczywiście ze względu na konieczność posiadania minimalnego doświadczenia na stanowiskach specjalistycznych, wiek może stanowić naturalną barierę. Spółki prowadzą również szkolenia z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji i uprzedzeniom i zachęcają pracowników do integracji, aby pomóc w tworzeniu kultury szacunku i akceptacji. Ze względu na specyfikę branży w jakiej działają spółki Grupy, nie w każdym obszarze firmy jest możliwe zapewnienie różnorodności zatrudnienia w zespołach. W działach produkcyjnych, w transporcie (wśród kierowców), w obsłudze maszyn i urządzeń – przeważają mężczyźni, którzy co do zasady są bardziej predysponowani do tych zadań. Jednak w departamentach i działach, w których zakres wykonywanych prac ma charakter bardziej uniwersalny promuje się budowanie różnorodnych zespołów, gdyż może przyczynić się do poprawy kreatywności i efektywności, a także do promowania kultury różnorodności w Organizacji. W Grupie dużo uwagi przywiązuje się do równości szans w awansie i dostępie do szkoleń. Zapewnienie, że wszyscy pracownicy, niezależnie od płci czy wieku, mają równe szanse na awans i roz-

wój zawodowy, jest kluczowe dla utrzymania różnorodności na wszystkich poziomach Organizacji. Wsparciem dla młodszej grupy wiekowej oraz kobiet jest możliwość korzystania z elastycznego czasu pracy na większości stanowisk, oraz z pracy hybrydowej.

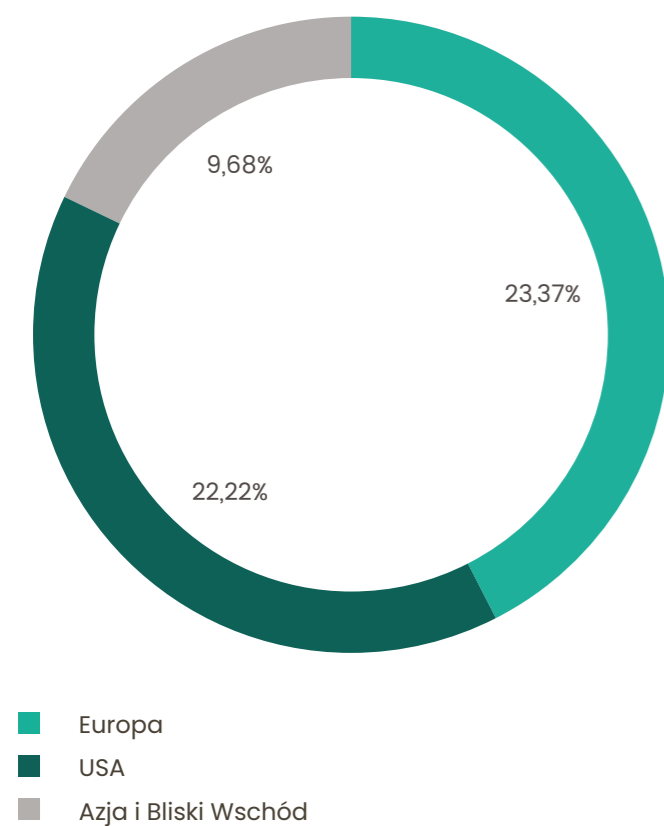
Analiza danych dotyczących zatrudnienia z podziałem na wiek wskazuje, że w Grupie udało się osiągnąć duże zróżnicowanie w tym zakresie.

Zatrudnienie w Grupie z podziałem na wiek

Z kolei jeśli chodzi o stosunek zatrudnienia kobiet do mężczyzn tu parytety osiągnane przez Grupę nie są dostatecznie zadowalające, aczkolwiek uzasadnione obiektywnymi powodami. Wśród zatrudnionych w Grupie – 21,29% to kobiety. Duży wpływ na taki współczynnik zatrudnienia kobiet ma branża i charakter wykonywanej pracy, w której przeważa praca fizyczna, obsługa maszyn i urządzeń, kierowanie pojazdami (samochody ciężarowe, transport wewnętrzny). Zatrudnienie kobiet wg podziału geograficznego przedstawia się następująco:

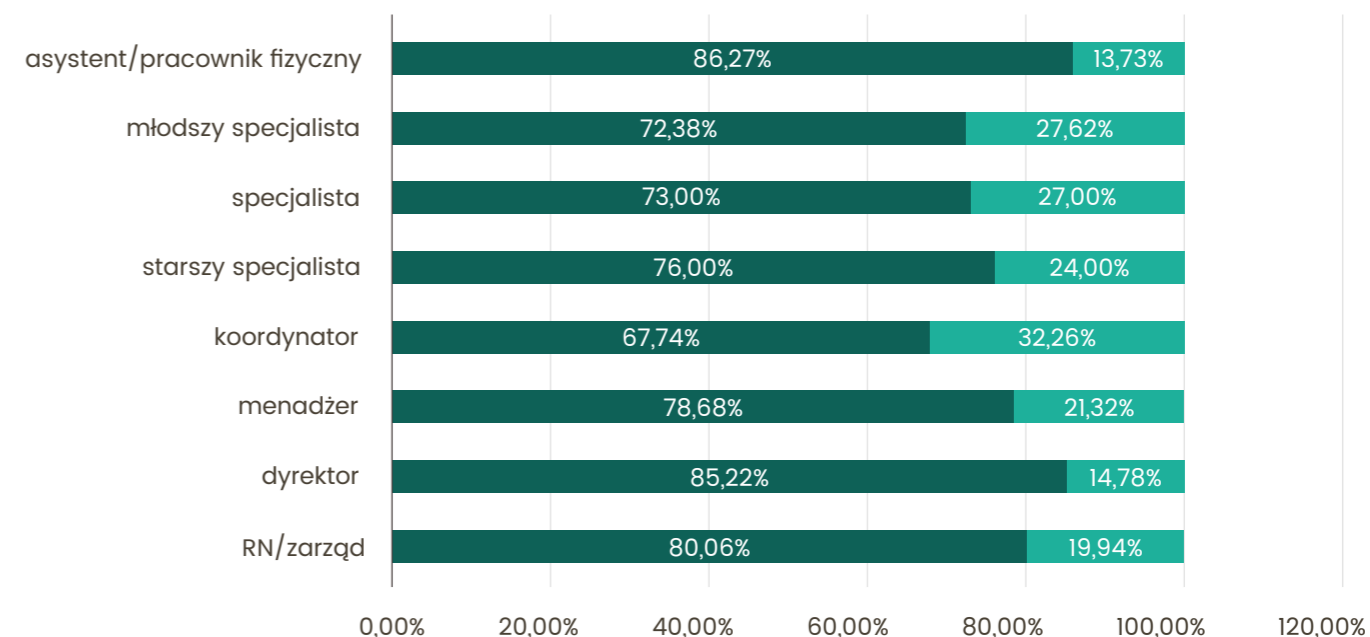
Kobiety w Grupie

Najniższy wskaźnik zatrudnienia kobiet wykazuje spółka z Turcji. Wyraźnie niższy w stosunku do reszty Grupy współczynnik zatrudnienia kobiet nie wynika z prowadzonej przez spółkę polityki dyskryminującej kobiety, a jest spowodowane lokalnymi uwarunkowaniami. Wg danych statystycznych publikowanych przez Turkstat za 2021²¹ średni wskaźnik zatrudnienia kobiet w Turcji był o ponad połowę niższy niż wskaźnik zatrudnienia mężczyzn, a w niektórych regionach różnica była jeszcze bardziej widoczna. Wyraźny wpływ na uczestnictwo w życiu zawodowym ma także poziom wykształcenia.²² Dla porównania wskaźnik zatrudnienia mężczyzn w wieku produkcyjnym w UE wyniósł 78,5% w 2021 r., przewyższając wskaźnik zatrudnienia kobiet (67,7%) jedynie o 10,8%.

Poniższy wykres wskazuje stosunek zatrudnienia kobiet i mężczyzn w Grupie na poszczególnych poziomach stanowisk.

Najniższy poziom zatrudnienia kobiet odnotowuje się na najniższych szczeblach w strukturze zatrudnienia – asystenci i pracownicy fizyczni. Wynika to z faktu, że pracownicy fizyczni są najliczniejszą grupą spośród osób zatrudnionych w Grupie, a ze względu na charakter pracy kobiety nie są zainteresowane jej wykonywaniem, z uwagi chociażby na ograniczenia fizyczne. Na kolejnych poziomach struktury (od młodszego specjalisty do menadżera) liczba kobiet jest zbliżona i średnio wynosi 26,44%. Wyraźnie mniej kobiet bo jedynie 14,78% zajmo-

wało w 2022 dyrektorskie stanowiska. Na poziomie zarządu i rady nadzorczej Grupy współczynnik ten wynosi 19,94%. Należy jednak zwrócić uwagę, że w spółce dominującej Grupy – Elemental Holding SA (Luxemburg), proporcje te zostały ukształtowane zupełnie inaczej – w Zarządzie spółki zasiada 50% kobiet i 50% mężczyzn. W spółce zależnej – Elemental Holding SA (Polska), która jeszcze w 2021 sprawowała kontrolę nad Grupą w zarządzie oraz radzie nadzorczej kobiety reprezentowały jedynie 20%.²³

21 <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Kadin-2021-45635&dil=2>

22 Według wyników badania aktywności zawodowej gospodarstw domowych; w 2020 r. odsetek osób w wieku 15 lat i starszych, które były zatrudnione, wyniósł w Turcji 42,8%. Odsetek ten wynosił 26,3% dla kobiet i 59,8% dla mężczyzn. Jednocześnie wskaźnik uczestnictwa wyniósł 12,4% dla analfabetek, 24,1% dla kobiet z wykształceniem niższym niż średnie, 29,9% dla kobiet z wykształceniem średnim, 37,0% dla kobiet z wykształceniem zawodowym i 65,6% dla kobiet z wyższym wykształceniem.

23 W listopadzie 2022 r. Parlament zatwierdził przełomowe przepisy dla zwiększenia równości płci w zarządach spółek. Tzw. „Dyrektywa kobiety w zarządach” wprowadza przejrzyste procedury rekrutacji w spółkach, tak aby do końca czerwca 2026 r. co najmniej 40% stanowisk dyrektorów niewykonawczych lub 33% wszystkich stanowisk dyrektorskich było obsadzone przez kobiety. Z przepisów wyłączone są małe i średnie przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 250 pracowników, więc nie obejmą one spółek z Grupy Elemental, jednak na poziomie spółki dominującej ambicją Grupy jest utrzymać minimum taką proporcję.

5. Polityka przeciwdyskryminacyjna

Zarząd Grupy jest świadomy, że zapewnienie równości wynagrodzeń jest ważnym czynnikiem zatrzymywania wykwalifikowanych pracowników, a co za tym idzie, warunkuje w dużej mierze rozwój Grupy. Jednocześnie uwzględnia zmieniające się w tym obszarze regulacje unijne, które wprowadzają obowiązek przeprowadzenia głębszej analizy danych dotyczących wynagrodzeń.²⁴

Prawidłowa analiza stosunku wynagrodzeń kobiet i mężczyzn w Grupie wymaga uwzględnienia kilku czynników:

1. Różnice w wielkości poszczególnych spółek

Jest to kluczowe, gdyż dane zbierane ze spółek zatrudniających 10-12 osób, przy przeważającej liczbie pracowników fizycznych i technicznych, są nieporównywalne z danymi ze spółek zatrudniających 50 osób i więcej.

2. Standaryzacja struktury zatrudnienia

Struktura zatrudnienia w spółkach począwszy od 2022 roku jest systematycznie porządkowana wg zasad przyjętych w Polityce Zarządzania Zasobami Ludzkimi. Przyjęcie siedmiostopniowej struktury (asystent/pracownik fizyczny; młodszy specjalista; specjalista; starszy specjalista; koordynator; menadżer; dyrektor) pozwala na planowanie ścieżki kariery, określenie obowiązków i uprawnień, czy zależności służbowych i porównywanie danych pomiędzy spółkami. Jednak należy pamiętać, że proces wdrażania struktury zatrudnienia jest czasochłonny, związany ze zmianami po stronie pracowników i dzieje się stopniowo w porozumieniu z zainteresowanymi stronami. Ponadto struktura siedmiostopniowa została stworzona z myślą o najbardziej rozbudowanych działach, stąd często w mniejszych jednostkach organizacyjnych występują nieobsadzone stanowiska, co

nie oznacza konieczności ich uzupełnienia, a jedynie służy potrzebom planowania ścieżki kariery i zapewnienia uporządkowanego systemu rozwoju działu.

3. Różnice a różnorodność

Przedstawienie struktury zatrudnienia w Grupie w sposób jednolity jak każdy schemat zmierza do uproszczeń. Nie uwzględnia różnic w wykształceniu, stażu, kompetencjach pomiędzy przedstawicielami poszczególnych zawodów jakich Grupa potrzebuje w celu zapewnienia wystarczających zasobów ludzkich dla realizacji zadań i strategii. Przykładowo można wskazać, że na poziomie pierwszym zakwalifikowane są osoby zajmujące stanowiska biurowe asystenckie z pracownikami fizycznymi. Na kolejnych szczeblach porównujemy pracowników działów administracyjnych (księgowość, kadry i płace, gospodarka magazynowa, ewidencje środowiskowe) z pracownikami działów handlowego, tradingu, prawnego, podatkowego, R&D itp. Zupełnie inne kompetencje i wymagania będą na stanowiska menadżerskie w spółkach operacyjnych, szczególnie tych o niskim zatrudnieniu, a inne w spółkach świadczących usługi serwisowe całej Grupie, gdzie często wymagane jest międzynarodowe doświadczenie.

4. Brak danych porównawczych

Analizując dane Spółka do Spółki zwraca uwagę fakt, że w ramach jednego działu w spółce na danym szczeblu występuje 1 pracownik, a nawet często na danym szczeblu w kilku spółkach nie występują pracownicy obu płci, bo zatrudnienie kobiet w Organizacji wynosi niewiele ponad 20%. Powoduje to zakłamanie wyników analizy, co jest jeszcze wyraźniejsze jeśli weźmiemy pod uwagę czynniki wskazane w pkt. 3 powyżej. Niska różnorodność płci na danym szczeblu i duże różnice pomiędzy działami

uniemożliwiają przedstawienie wiarygodnych wyników analizy wynagrodzeń uwzględniającą strukturę zatrudnienia.

Poniżej przedstawiono wskaźnik stosunku średniego wynagrodzenia kobiet w stosunku do mężczyzn wg struktury zatrudnienia w spółkach i na poziomach zatrudnie-

nia, na których na tym samym poziomie zatrudnione były kobiety i mężczyźni. Dodano jednak informację na temat łącznego zatrudnienia kobiet i mężczyzn w danej spółce, żeby podkreślić, że średnia w przypadku kobiet oparta jest często na małej liczbie danych jednostkowych. Należy ponadto pamiętać, że zatrudnienie na danym poziomie uwzględnia dane ze wszystkich działów w ramach spółki. Wskaźnik obliczono wg wzoru:

(średnie wynagrodzenie kobiet minus średnie wynagrodzenie mężczyzn)

x 100

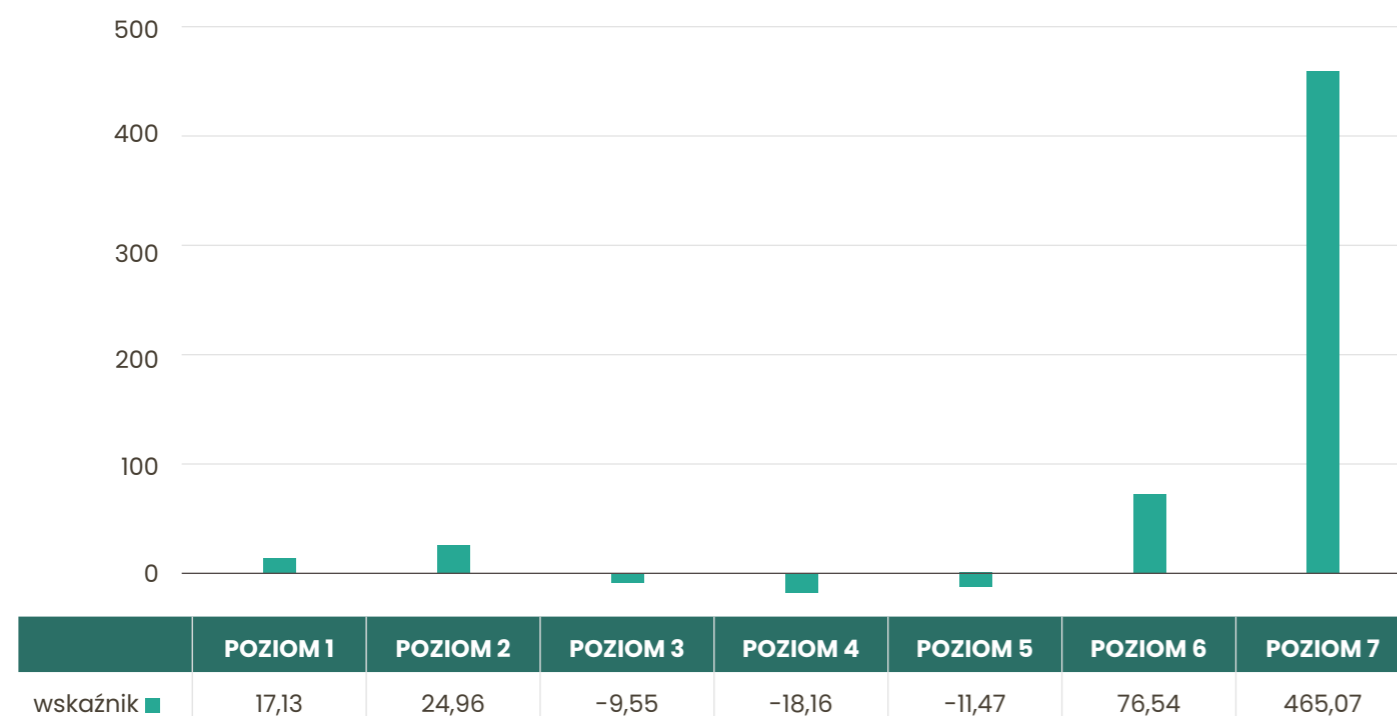
średnie wynagrodzenie kobiet

spółka	łącznie kobiety	łącznie mężczyzn	WSKAŹNIK STOSUNKU WYNAGRODZEŃ Kobiet DO MĘŻCZYŹN (STOSUNEK WYNAGRODZEŃ Kobiet DO MĘŻCZYŹN W PROCENTACH)						
			(asystent / pracownik fizyczny) poziom 1	Młodszy specjalista poziom 2	specjalista poziom 3	Starszy specjalista poziom 4	koordynator poziom 5	menadżer poziom 6	dyrektor poziom 7
Elemental Holding (PL)	12,96	17,95	21,02	24,96	9,41	-20,34	-57,12	367,51	
Elemental Catalyst Recycling	2	7,75			-3,47				
Elemental Asia (Malezja)	1,99	3,33			-46,22		49,75		
Elemental Geri Donosum	14	141	-1,11		1,80		-1,11		
Elemental Group Consulting	49,16	16,67	4,87		37,77	62,27	60,30	-6,63 85,28	
EMP Recycling	40	140			20,80		24,80	19,41	
KAT-Metal Fin	3	17	-18,28						
Tesla Electrorecycling	0,14	4,80	9,96						
Tesla Recycling	1,26	35,64			-75,30	-32,85	5,68		
Terra Recycling	6,64	128,17			36,14	-13,41			
PGM Group	0,75	10			-8,06				
PGM of Texas	31	123	-10,07		18,14	-9,98	65,01	-7,13	
CENTEX	6	3				-3,85	-48,19		
Syntom Metal Recycling	35,56	170,77	10,74		-0,56		-16,21	-11,21	

²⁴ W grudniu 2022 r. negocjatorzy Parlamentu i krajów UE uzgodnili, że unijne firmy będą zobowiązane do ujawniania informacji ułatwiających porównywanie wynagrodzeń osób pracujących dla tego samego pracodawcy, co pomoże ujawnić różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn. W marcu 2023 r. Parlament przyjął te nowe, wiążące środki zapewniające przejrzystość wynagrodzeń. Jeżeli sprawozdawczość dotycząca wynagrodzeń wykaże różnicę w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn wynoszącą co najmniej 5%, pracodawcy będą musieli przeprowadzić wspólną ocenę wynagrodzeń we współpracy z przedstawicielami pracowników. Kraje UE będą zobowiązane nakładać kary, np. grzywny, na pracodawców naruszających przepisy.

Proste podsumowanie powyższych danych w ramach każdego poziomu zatrudnienia w analizowanych Spółkach przedstawiono na wykresie poniżej

Łącznie wskaźnik wynagrodzenia kobiet i mężczyzn w przedstawionych powyżej spółkach wg poziomów

Mając na względzie problemy analityczne przedstawione powyżej celem jaki wyznaczył sobie Zarząd na kolejny rok sprawozdawczy, tj. 2023 jest przeprowadzenie pełnej analizy wynagrodzeń w każdej spółce należącej do Grupy z uwzględnieniem charakteru poszczególnych stanowisk, w celu zapewnienia bardziej dokładnych i wiarygodnych danych porównawczych oraz sporządzenie oceny wynagrodzeń pod kątem dyskryminacji płci. Kolejnym krokiem, w przypadku stwierdzenia rozbieżności większych niż 5% na poszczególnych stanowiskach, będzie opracowanie planu jak najszybszego wyrównania rozbieżności.

Zarząd Spółki w 2022 roku podjął działania w zakresie zwiększenia ochrony pracowników przed mobbingiem. Pierwszym krokiem była przyjęta w Grupie Polityka Antymobbingowa, której wprowadzenie poparte zostało szkoleniami pracowników mających na celu zwiększenie świadomości pracowników w tym zakresie. W części spółek przeprowadzono także ankiety satysfakcji pracowników, w których badano m.in. czy pracownicy dostrzegają zachowania dyskryminujące lub mające cechy mobbingu. W celu ochrony osób zgłaszających mobbing, czy inne nieprawidłowości wdrożono jednocześnie Procedurę Zgłaszania Nieprawidłowości, zapewniającą

możliwość anonimowego zgłaszania naruszeń (zarówno w formie zgłoszeń do skrzynek alarmowych, jak i drogą elektroniczną, poprzez wypełnienie m.in. anonimowego formularza na stronie internetowej). Wszystkie zgłoszenia kierowane są zgodnie z procedurą do rzecznika etyki działającego na poziomie spółki dominującej.

W 2022 roku nie zgłoszone zostały żadne przypadki dyskryminacji, ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, religię, poglądy polityczne, narodowość lub pochodzenie społeczne, ani z innych powodów, w związku z czym nie było konieczności wdrożenia żadnych działań naprawczych w tym zakresie.

3.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

1. System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy

W zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy krajowe regulacje prawne oraz lokalne uwarunkowania w spółkach Grupy znacząco się różnią. W latach poprzednich każda ze spółek operacyjnych przyjęła zgodny z prawem krajowym system zarządzania BHP i we własnym zakresie powoływała jednostki odpowiedzialne za utrzymanie tego standardu.

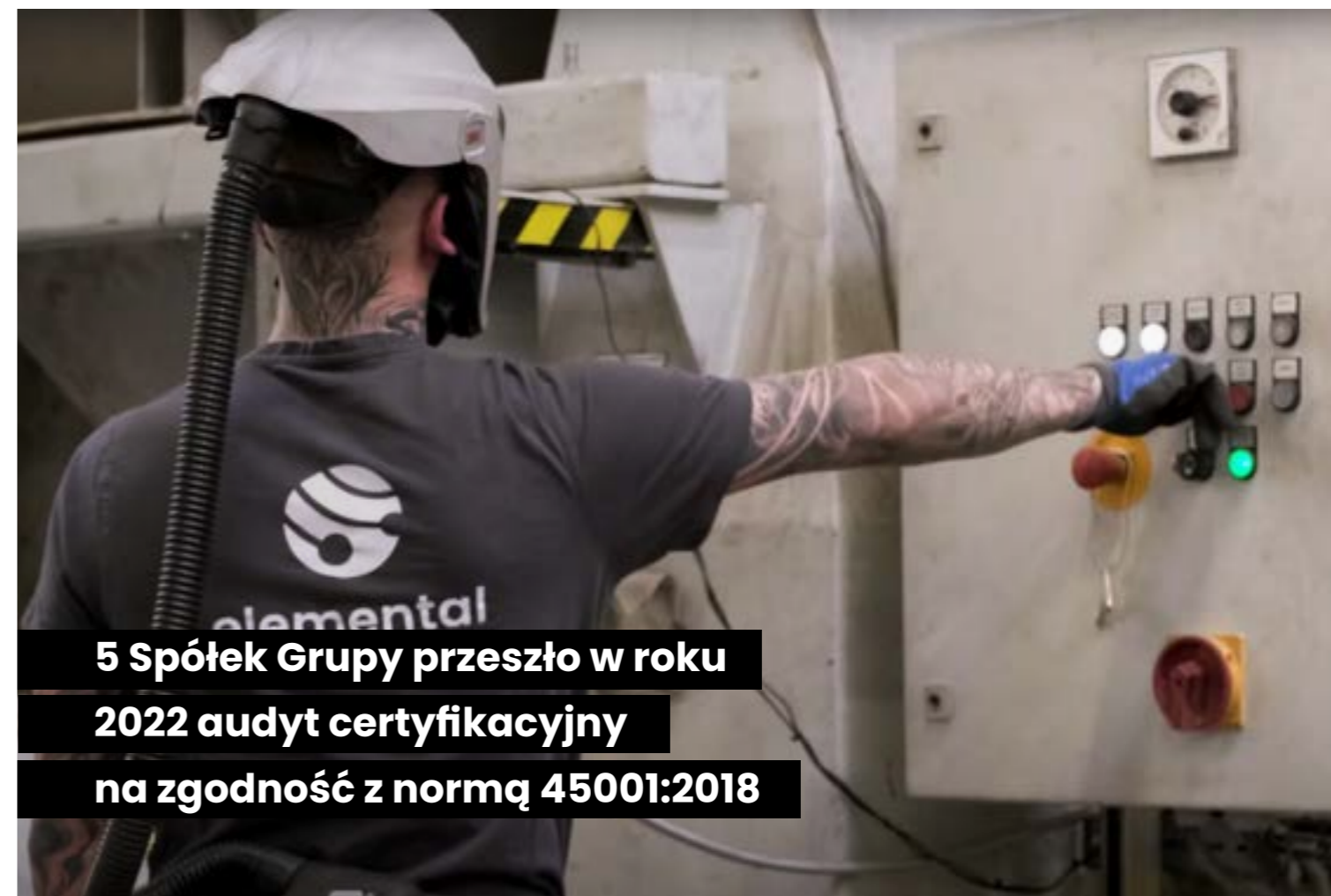
W efekcie w Grupie przyjęte są różne warianty zarządzania obszarem BHP.

W celu podniesienia standardów związanych z bezpieczeństwem pracy część spółek certyfikowała swoje systemy zarządzania BHP na zgodność z normą ISO 45001. W roku 2022 audyt certyfikacyjny na zgodność z normą 45001:2018 przeszło 5 Spółek Grupy.

Zarządzanie BHP

- zewnętrzny konsultant odpowiedzialny za BHP
- wykwalifikowany specjalista zatrudniony w spółce wykonujący zadania z zakresu BHP
- odrębna większa komórka do zarządzania BHP

5 Spółek Grupy przeszło w roku 2022 audyt certyfikacyjny na zgodność z normą 45001:2018

Mimo różnic na poziomie regulacji prawnych przyjęte zostały w Grupie określone standardy organizacyjne w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy. Do takich standardów można zaliczyć wdrożone rozwiązania w zakresie pomieszczeń socjalnych na terenie każdego zakładu pracy. Są one wyposażone w bieżącą wodę, urządzenia sanitarne, szatnie oraz przystosowane do higienicznego spożycia posiłków. Ponadto w lokalizacjach, w których występują niskie temperatury zewnętrzne, a pracownicy pracują na zewnątrz serwowane są posiłki regeneracyjne w sezonie zimowym. Nie mają w Grupie zastosowania regulacje dotyczące kwater pracowniczych, gdyż żadna ze Spółek z Grupy nie oferuje pracownikom takiego rozwiązania. W spółkach obowiązuje bezwzględny zakaz spożywania alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających jak i stawiania się w miejscu pracy pod ich wpływem. Palenie

jest dozwolone wyłącznie w wyznaczonych do tego celu miejscach. Pracownicy są objęci profilaktyczną opieką zdrowotną oraz mają bezpośredni dostęp do służby zdrowia. Jednym z preferowanych benefitów oferowanych pracownikom są pakiety medyczne, szczególnie w krajach, w których dostęp do państwowej opieki medycznej jest ograniczony.

Mając na względzie wdrożenie wspólnego dla Grupy systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieny pracy Zarząd Grupy przyjął w 2022 roku plan działań obejmujący: wyodrębnienie na poziomie centralnym jednostki koordynującej działania w obszarze BHP, audyt stanu BHP w spółkach w grupie, zidentyfikowanie istotnych różnic pomiędzy spółkami w grupie i opracowanie wspólnego dla Grupy systemu zarządzania BHP. W celu skoordynowania działań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pra-

cy w spółkach operacyjnych w Grupie w ramach działu zrównoważonego rozwoju wyłonione zostało stanowisko koordynatora ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, do zadań którego należy przeprowadzenie audytu wewnętrznego spółek operacyjnych, opracowanie wspólnie ze specjalistami działającymi na poziomie krajowym systemu dla grupy, a następnie nadzorowanie wdrażania systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, monitorowanie skuteczności łagodzenia ryzyka i środków zaradczych, a także wsparcie Organizacji w iden-

fikacji wszelkich nowych rodzajów ryzyka i oddziaływań pojawiających się w trakcie działalności spółek i w podejmowanych projektach. Do zadań koordynatora należy również rejestrowanie zgłoszenia wypadków, incydentów i naruszeń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. W tym zakresie ma on możliwość konsultowania się z poszkodowanymi lub dotkniętymi skutkami wypadku osobami, aby zapewnić, że rejestrowanie wypadków i incydentów odbywa się w prawidłowy sposób, a także zarekomendować odpowiednie działania korekcyjne.

2. Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i badanie incydentów

W zakładach należących do Grupy identyfikuje się i ocenia ryzyko związane z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz zdrowiem publicznym, a także potencjalne niekorzystne oddziaływanie wynikające bezpośrednio lub pośrednio z działalności, w sposób ciągły. Naczelną stosowaną zasadą jest zasada ostrożności, zakładająca, że działania podejmowane są zapobiegawczo, w celu wy-

eliminowania wszelkich oddziaływań u źródła. Przyjęte środki dobierane są zależnie od charakteru i skali zidentyfikowanych zagrożeń, a także potencjalnych skutków. Środki ochrony, czy szkolenia dobierane są bez dyskryminacji ze względu na podstawę zatrudnienia, płęć czy staż pracy.

W działalności produkcyjnej identyfikuje się następujące główne zagrożenia bezpieczeństwa:

-

zagrożenia wynikające z metod przenoszenia materiałów
-

zagrożenia wynikające z właściwości samych metali
-

zagrożenia związane z substancjami niebezpiecznymi znajdującymi się w odpadach, które podlegają obróbce materiałowej
-

zagrożenia wynikające z zanieczyszczenia metali substancjami niebezpiecznymi
-

zagrożenia związane z napromieniowaniem metali

W Grupie istnieje duża świadomość potencjalnych zanieczyszczeń w złomie i pracownicy są przygotowani do monitorowania poziomów substancji niebezpiecznych w ich środowisku pracy (np. stosowane są czujniki Geigera, czy spektrometry). Dużo uwagi poświęca się zapewnieniu, że dostawy złomu pochodzą z wiarygodnych źródeł, które przestrzegają ustalonych wytycznych, a charakterystyka materiału jest badana niezwłocznie po przyjęciu do zakładu.

Do głównych zidentyfikowanych w Grupie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa pracy należą:

załadunek i rozładunek

transport bliski (wewnętrzny) oraz drogowy (zewnętrzny)

procesy rozdrabniania i separacji złomu

cięcie palnikiem gazowym

prasowanie odpadów

Załadunek i rozładunek

Załadunek i rozładunek to podstawowy element każdego procesu przetwarzania odpadów. W zakładach Grupy przetwarzane są odpady wielkogabarytowe (np. lodówki, pralki) oraz odpady metalowe (np. wióry stalowe, blachy).

●
przedmioty
wybuchowe

●
przedmioty
łatwopalne

●
przedmioty
o działaniu
żrącym,
trującym lub
rakotwórczym

●
przedmioty
emitujące
niebezpieczne
promieniowanie

Kontrola przeprowadzana jest w formie dokładnych oględzin poszczególnych przedmiotów zaliczonych do złomu, wyłącznie przez osoby wyznaczone przez pracodawcę, posiadające ukończone szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy tego rodzaju pracach. W celu ograniczenia ryzyka związanego z procesem załadunku i rozładunku stosuje się odpowiednią kombinację środków ochrony indywidualnej (PPE), takich jak kaski, bezpieczne buty, rękawice, odzież ochronną i ochronę górnych dróg oddechowych, jeśli w trakcie pracy powstają niebezpieczne pyły lub pary, aby zapewnić odpowiednią ochronę przed zagrożeniami zdrowia i życia pracowników. Pomiar hałasu są prowadzone na stanowiskach pracy i tam, gdzie dochodzi on do wartości 80 dB podejmowane są działania zaradcze, mimo, że NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie hałasu) - odniesione do 8-godzinnego dobowego wymiaru czasu pracy - wynosi 85 dB ale podany próg traktowany jest w spółkach Grupy jako wymagający podjęcia działań korygujących.

Transport bliski (wewnętrzny) oraz drogowy zewnętrzny

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności w zakresie BHP należy w analizie zagrożeń uwzględnić również transport drogowy. Spółki nie oferują swoim pracownikom grupowego transportu osobowego, jedynie

wyposażają niektóre stanowiska pracy w osobowe samochody służbowe. Transport samochodowy towarów odbywa się w dużym stopniu przy wykorzystaniu własnych środków transportu ciężkiego.

Z tego względu bezpieczeństwo ruchu drogowego jest promowane w Organizacji poprzez:

przyjęcie limitów czasu trwania podróży

prawidłowe planowanie dyżurów kierowców, aby uniknąć przemęczenia

unikanie niebezpiecznych tras i pór dnia w celu zmniejszenia ryzyka wypadków

stosowanie urządzeń kontroli prędkości (regulatorów) w ciężarówkach

zdalne monitorowanie działań kierowcy przy użyciu systemów GPS w samochodach obejmujących również kontrolę prędkości

regularną konserwację pojazdów i stosowanie części oryginalnych lub zamienników zatwierdzonych przez producenta w samochodach obejmujących również kontrolę prędkości

szkolenia z zakresu bezpiecznej jazdy

Stosowane środki transportu bliskiego to wózki widłowe, ładowarki kołowe oraz ładowarki chwytakowe Fuchs.

Transport bliski stwarza zagrożenie kolizji z pieszymi i innymi pojazdami, zahaczenie o przeszkody, przewrócenie się pojazdu ze względu na niestateczność ładunku, przewożenie ludzi na widłach wózka oraz upadki z ramp załadunkowych (zarówno magazynowych jak i zamontowanych na pojazdach). W celu ograniczenia ryzyka, w Grupie wymaga się, aby:

- kierowcy, operatorzy wózków i dźwigów posiadali odpowiednie ważne uprawnienia oraz byli odpowiednio przeszkoleni w zakresie obsługi sprzętu,
- szczególną uwagę zwraca się na zasady bezpiecznego załadunku/rozładunku, limity obciążenia,
- wymaga się, aby pracownicy poddawali się kontroli medycznej w wymaganych przepisami okresach,
- kierowcy i operatorzy muszą przeprowadzać kontrole pojazdów przed lub po zmianie w zależności od przeznaczenia pojazdu,
- na terenie zakładów obowiązują regulacje ruchu na drogach wewnętrznych, ograniczenia prędkości, a także wymagania dotyczące kontroli pojazdów, zasady i procedury operacyjne (np. zakaz używania wózków widłowych z opuszczonymi widłami),
- pojazdy ciężarowe (w większości, bo nie jest to obwarowane wymogami prawnymi w części krajów

np. w Polsce nie ma takiego wymogu, a w USA – tak, zgodnie z regulacjami federalnymi opartymi na standardach OSHA) i wózki widłowe obowiązkowo wyposażone są w dźwiękowe sygnały ostrzegawcze uruchamiane w procesie cofania,

- prowadzone są szkolenia wewnętrzne z zakresu BHP, m.in. z załadunku i transportu towarów.

Procesy rozdrabniania i separacji złomu

W zakładach należących do Grupy stosuje się pracę ręczną w procesie segregacji złomu elektrycznego i elektronicznego, rozkręcania sprzętu np. komputerów, usunięcia elementów takich jak kable, agregaty, czy cewki oraz ręcznej segregacji złomu metali. Podczas tych procesów pracownicy noszą środki ochrony indywidualnej, takie jak dopasowane do zagrożeń rękawice ochronne, jeżeli istnieje możliwość zetknięcia się z metalem lub inną substancją, której kontakt ze skórą mógłby spowodować niekorzystne skutki zdrowotne. Nawet w przypadku metali, które nie podrażniają skóry, kontakt z ostrymi lub spiczastymi kawałkami złomu stwarza ryzyko skaleczenia lub otarcia rąk lub innych części ciała. Dużo uwagi poświęca się egzekwowaniu, żeby pracownicy nosili odpowiednie środki ochrony indywidualnej, takie jak rękawice i trwała odzież chroniąca przed przecięciami kończyn i innych części ciała.

Ponadto w procesie rozdrabniania odpadów stosuje się młyny (przetwarzanie katalizatorów, przetwarzanie kabli) oraz strzępiarki (stosowane są one m.in. w konwerterach folii, konwerterach ram stalowych, na liniach do rozdrabniania płytek elektronicznych oraz do recyklingu lodówek). Urządzenia te są zabezpieczone przed niekontrolowanym wyrzutem elementów, ale emitują hałas oraz pyły. W Spółkach Grupy stosowane są nauszniki ochronne oraz maski przeciwpyłowe.

Złomowane obiekty, takie jak np. lodówki, czy klimatyzatory mogą zawierać oleje lub inne materiały, które wprowadzają dodatkowe zagrożenia dla procesu. Dlatego jest istotne, aby upewnić się, że zostały usunięte tego rodzaju materiały przed wprowadzeniem złomu do maszyn procesowych. Np. chlorofluorowęglowodory (CFC) i amoniak muszą być usuwane z systemów klimatyzacji, aby zapobiec narażeniu pracowników na te czynniki drażniące i zapobiegać uwalnianiu tych gazów do atmosfery. Usuwanie CFC dotyczy również rozdrabniania lodówek.

Cięcie palnikiem gazowym

Klasyczne palniki do cięcia stosowane w zakładach Grupy wykorzystują gaz, co wiąże się z narażeniem pracowników na działanie iskier i płynnych cząstek pyłu

metalowego, na działanie wysokich temperatur, jasnego światła, które może uszkodzić oczy (światło zarówno w zakresie widzialnym, jak i poza nim). Palniki mogą stwarzać zagrożenie toksyczne lub duszące w przypadku wycieku. Butle ze sprężonym gazem stwarzają zagrożenie wybuchem chemicznym jak i fizycznym. Z powyższych względów procesy związane z cięciem palnikami są pod stałym nadzorem osób bezpośrednio nadzorujących. W ramach realizacji procedur bezpieczeństwa wdrożonych w Grupie gazy przechowywane są w bezpiecznych miejscach. Zbiorniki są kontrolowane, testowane i odpowiednio oznakowane podczas przechowywania oraz przed przemieszczaniem i użyciem. W ramach ochrony indywidualnej pracowników wykonujących prace spawalnicze lub cięcie metali zastosowanie mają odpowiednie środki ochrony oczu i twarzy, takie jak przyłbica spawacza z odpowiednimi przyciemnionymi soczewkami oraz odzież żaroodporna lub ognioodporna w zależności od ekspozycji na czynniki szkodliwe. Ponadto stosuje się techniczne środki kontroli, takie jak wentylacja, która może obejmować lokalny wyciąg lub kabinę lub przenośny lokalny wyciąg. W Grupie stosowane są odpylacze stacjonarne oraz odpylacze przenośne w razie potrzeby w danym miejscu pracy. Tam, gdzie wentylacja lub inne rozwiązania techniczne nie są w pełni skuteczne lub nie są wykonalne, pracownicy muszą nosić środki ochrony indywidualnej (np.

ochronę dróg oddechowych), aby zmniejszyć narażenie poniżej NDS i NDSCh.

Prasowanie

Złom metalowy jest często zagęszczany za pomocą pras w celu przyspieszenia wydajności topienia poprzez umieszczenie w piecu większej ilości metalu, niż byłoby to możliwe w przypadku umieszczenia w nim przypadkowego asortymentu arkuszy i innego złomu. Prasy wykorzystują wydajne układy hydrauliczne do zagęszczania złomu. Pracownicy muszą przestrzegać procedur blokowania/oznakowania w celu odłączenia zasilania od wszystkich urządzeń przed czyszczeniem lub konserwacją. Każda prasa posiada instrukcję stanowiskową odpowiednio oznakowanie oraz zabezpieczenia. W przypadku sprzętu służącego do rozdrabniania i cięcia dużych elementów z metali żelaznych pracownicy muszą zachować bezpieczną odległość od pracujących maszyn i podjąć odpowiednie środki ostrożności w celu zminimalizowania ryzyka. Aby zapewnić bezpieczeństwo pracującym zainstalowane są osłony, aby blokować wyrzucanie kawałków metalu z tych maszyn, a pracownicy są przeszkoleni w ramach szkolenia stanowiskowego, jakie materiały można, a jakich nie można podawać do maszyny, aby zapobiec nieprawidłowemu działaniu. Oprócz zagrożeń fizycznych związanych

z prasowaniem i rozdrabnianiem, procesy te powodują również powstawanie znacznych ilości pyłów. Pracownicy zabezpieczeni są w odpowiednie środki ochrony indywidualnej zabezpieczające ich przed zagrożeniami.

Wiele z powyższych procesów zużywa duże ilości energii elektrycznej stwarzając zagrożenia związane z pracą w środowisku wysokiego napięcia. W celu przeciwdziałania zagrożeniom wszystkie układy zasilania urządzeń osłonięte są osłonami nieprzewodzącymi, których zdjęcie wymaga użycia narzędzia, a obszary wysokiego napięcia są chronione przed dostępem osób nieupoważnionych, a same instalacje elektryczne podlegają przeglądom zgodnie z regulacjami prawnymi obowiązującymi w danych krajach, w których działają Spółki z Grupy.

3. Ochrona przeciwpożarowa i ratownictwo

medyczne

Na szczególną uwagę zasługują w zakładach prowadzonych przez spółki z Grupy zagadnienia związane z ochroną przeciwpożarową. Pożary i wybuchy wynikające z zapalenia się łatwopalnych materiałów lub gazów łatwopalnych mogą prowadzić do strat materialnych, jak również możliwych obrażeń lub wypadków śmiertelnych wśród pracowników.

We wszystkich Spółkach Grupy obszary te są zidentyfikowane, oznakowane a pracownicy poinformowani o zagrożeniach w danych obszarach oraz szczególnych wymagach bezpieczeństwa, które tych miejsc dotyczą.

W zakładach identyfikuje się następujące obszary, w których może wystąpić ryzyko pożaru lub wybuchu:

- strefy magazynowania substancji chłodniczych odzyskiwanych z chłodziarek
- strefy magazynowania butli z gazami (propan-butan, acetylen)
- bezpośrednie otoczenie młynów kulowych, gdzie potencjalnie możliwe są wybuchy pyłów

Przyjęte w Organizacji strategie zapobiegania i kontroli różnią się w zależności od sektora działalności konkretnej spółki, ale zasadniczo obejmują następujące rozwiązania:

przechowywanie materiałów łatwopalnych i utleniaczy z dala od źródeł zapłonu

szkolenia pracowników w zakresie zapobiegania i gaszenia pożarów i reagowania na zidentyfikowane zagrożenie

szkolenia pracowników w zakresie obchodzenia się z materiałami łatwopalnymi

odpowiednie oznakowanie obszarów zagrożonych pożarem

wyposażenie budynków w urządzenia gaśnicze i samozamykające się drzwi o wymaganej klasie odporności ogniowej zgodnie z obowiązującymi przepisami

bezpieczne określenie miejsc składowania materiałów palnych (np. daleko od punktów wejścia i wyjścia do budynków, daleko od wylotów lub otworów wentylacyjnych obiektu itd.)

4. Przygotowanie na sytuacje awaryjne

W znaczącej większości spółek Grupy są powołane zespoły ratownicze złożone ze stałych pracowników posiadających przeszkolenie z zakresu organizacji ewakuacji, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego i udzielania pierwszej pomocy. Liczba przeszkolonych w tym zakresie osób różni się w zależności od kraju, a także zależy od liczby zatrudnionych osób w Spółce.

W 2022 roku szkolenia dedykowane do prowadzenia działań ratowniczych przeszło ok. 200 osób we wszystkich Spółkach Grupy. Dodatkowo w większych spółkach opracowane są dokumenty związane z reagowaniem na sytuacje niebezpieczne w tym pożary, wybuchy i inne miejscowe zagrożenia.

5. Komunikacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz szkolenia pracowników

W celu utrzymania wysokiego poziomu świadomości wśród pracowników w zakresie BHP w Grupie przyjęto następujące sposoby komunikacji tych zagadnień do zespołu:

- materiały informacyjne, w tym w formie obrazkowej dotyczące kwestii i procedur bezpieczeństwa i higieny pracy
- obiekty należące do spółek z Grupy są wyposażone w gaśnice
- odpowiednie oznakowanie lokalizacji podręcznego sprzętu gaśniczego
- odpowiednie oznakowanie dróg ewakuacyjnych
- tablice ostrzegawcze i informacyjne na terenie zakładów
- wyznaczone są strefy składowania materiałów niebezpiecznych
- dokumenty zabezpieczenia przed wybuchem
- szkolenia przeciwpożarowe
- instalacje przeciwpożarowe
- odpowiednie procedury dot. zabezpieczenia przed wybuchem (w obiektach, w których występują strefy zagrożone wybuchem)

Tam, gdzie to było możliwe realizowane były w 2022 roku ćwiczenia z lokalnymi jednostkami ochrony przeciwpożarowej na terenie zakładów.

Skuteczność działań podejmowanych przez Organizację w zakresie BHP jest ściśle uzależniona od poziomu wiedzy wyższej kadry kierowniczej, osób bezpośrednio kierujących pracownikami na liniach produkcyjnych, pracowników danego obszaru.

Szkolenie wstępne ogólne i stanowiskowe z zakresie BHP obejmuje

100% niezależne od stanowiska i formy zatrudnienia

Podstawowy program szkolenia zawodowego oraz kursy specjalistyczne w zakresie BHP dla specyficznych zagrożeń zdefiniowanych w ocenie ryzyka stanowiskowego muszą zapewnić, że pracownicy są zorientowani w zagrożeniach związanych z poszczególnymi zadaniami lub elementami procesu. Dlatego kluczowe jest, aby przed dopuszczeniem do stanowiska pracy pracownik został przeszkolony w zakresie BHP, a także aby nie dopuszczać niewykwalifikowanych pracowników do obsługi sprzętu, który może wymagać szkolenia z zakresu bezpieczeństwa.

Szkolenia pozostałe przeprowadzone w 2022 w Grupie

250 osób

W części spółek, zgodnie z wymogami prawa danego kraju wyznaczono pracowników wykonujących zadania związane z ratownictwem i udzielaniem pierwszej pomocy, którzy odbyli specjalne szkolenie, aby nie dopuścić do nieumyślnego zwiększenia narażenia i zagrożenia dla zdrowia ich samych lub ich współpracowników.

W związku z panującą w roku 2022 pandemią Covid-19 we wszystkich spółkach przeprowadzono szkolenia dotyczące zapobiegania zarażeniom (zarówno siebie jak i innych poprzez umiejętność rozpoznania symptomów choroby, stosowania maseczek i przestrzegania zasad reżimu sanitarnego w przypadku zakażenia), a także zapewniono możliwość szczepień.

6. Zapobieganie i łagodzenie skutków dla bezpieczeństwa i higieny pracy bezpośrednio związanych z relacjami biznesowymi

Spółki z Grupy, szczególnie w procesach inwestycyjnych zapewniają poprzez odpowiednie zapisy umowne, a także poprzez monitorowanie prawidłowej realizacji ich wykonania, że dostawcy usług budowlanych, jak również ich kontraktorzy i ich podwykonawcy zostali odpowiednio przeszkoleni przed rozpoczęciem pracy w za-

kresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Spółki zatrudniają wykonawców, którzy mają możliwości techniczne w zakresie zarządzania kwestiami bezpieczeństwa i higieny pracy swoich pracowników poprzez zapewnienie im odpowiednich środków ochrony osobistej, czy wyposażenia stanowisk pracy.

7. wypadki i urazy związane z pracą

Analiza stanowisk pracy w Grupie wykazała, że w spółkach występują następujące zagrożenia i ryzyka urazów:

●
ruchome części maszyn

●
wystające elementy maszyn

●
upadek na tym samym lub niższym poziomie

●
ostre narzędzia, ostre fragmenty metalu

●
porażenie prądem elektrycznym

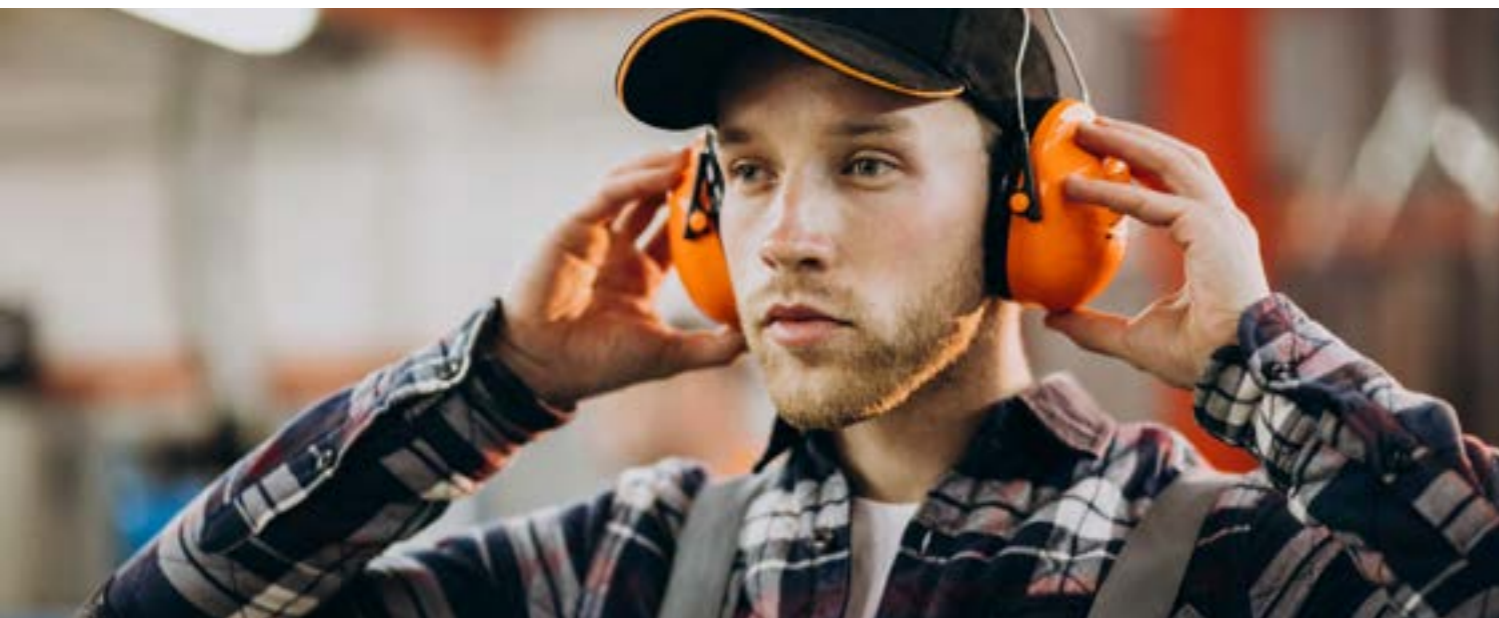
●
alergie skórne

●
zatrucie oparami rtęci ze stłuczonych świetlówek

●
nadmierne obciążenie stresem i choroby pochodne

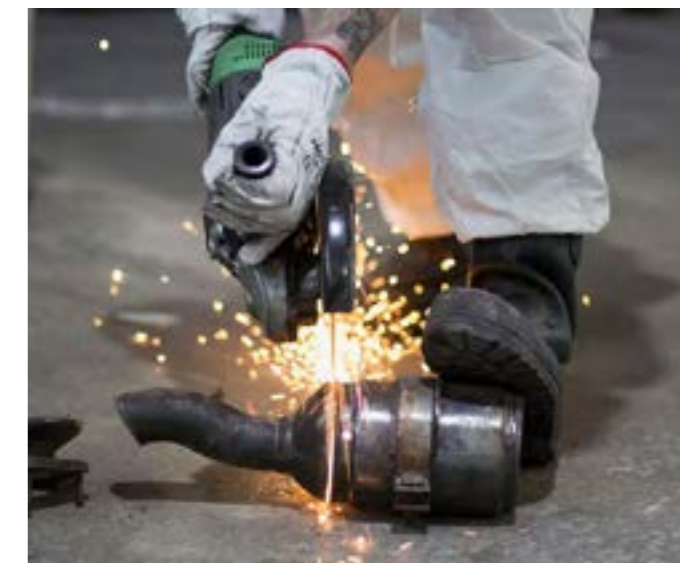
●
choroby układu mięśniowo-szkieletowego

●
choroby zakaźne (COVID-19)

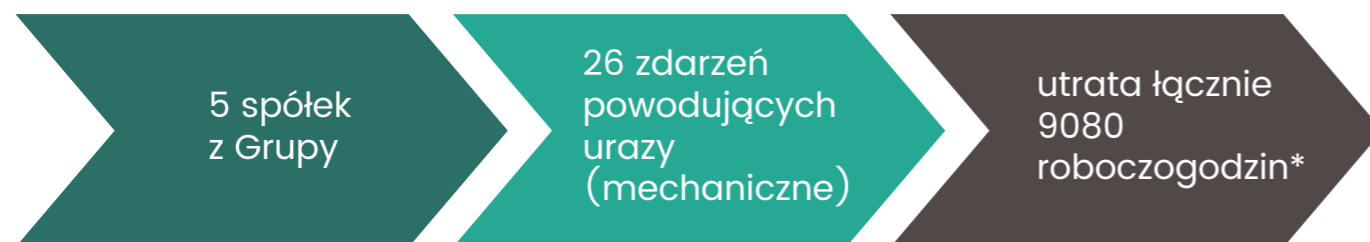
8. Choroby zawodowe

Za chorobę zawodową uważa się schorzenie, które znajduje się w wykazach chorób zawodowych²⁶. Jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że choroba została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanym „narażeniem zawodowym” uznaje się, że wystąpiła choroba zawodowa. W 2022 roku w Grupie nie stwierdzono przypadków wystąpienia chorób zawodowych.

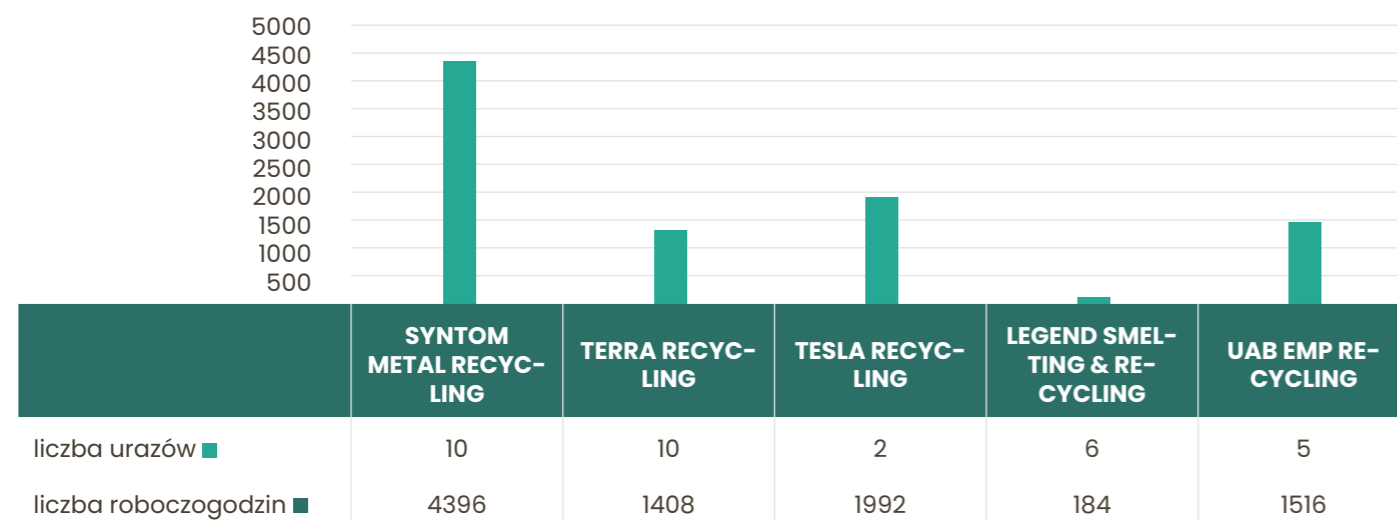

Oprócz wymienionych zagrożeń istnieją również zagrożenia dotyczące czynników szkodliwych dla zdrowia pracowników, takie jak: hałas i wibracje oraz uciążliwych, takie jak: mikroklimat zimny lub gorący.

W 2022 w żadnej ze Spółek Grupy nie odnotowano wypadku śmiertelnego, ciężkiego ani zbiorowego. Miejsce miały natomiast urazy mechaniczne (złamania, skręcenia, stłuczenia, skaleczenia).

łącznie wskaźnik wynagrodzenia kobiet i mężczyzn w przedstawionych powyżej spółkach wg poziomów

* średnia roczna liczba roboczogodzin przypadająca na jednego pracownika w spółce to około 2000 roboczogodzin
 26 opracowanie np. National Institute for Occupational Health and Safety NIOSH czy European Agency for Safety and Health at Work

4. Działania społeczne w grupie

CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH

Podstawą prowadzenia działań społecznych w otoczeniu i rozwoju Grupy w pełnej synergii i zgodzie z interesariuszami jest członkostwo i praca spółek Grupy w organizacjach branżowych na całym świecie. W 2022 roku były to:

- Maryland Core Inc (USA) – Institute of Scrap Recycling Industries (ISRI),
- Legend Smelting & Recycling (USA) – Institute of Scrap Recycling Industries (ISRI), Automotive Recyclers Association (ARA),
- Elemental Holding S.A. (Polska) – European Clean

- Hydrogen Alliance (ECHA),
- PGM of Texas (USA) – International Precious Metals Institute (IPMI), Institute of Scrap Recycling Industries (ISRI), Automotive Recyclers Association (ARA),
- Syntom Metal Recycling (Polska) – Bureau of International Recycling (BIR),
- Tesla Recycling (Polska) – Bureau of International Recycling (BIR),
- Elemental Strategic Metals (Polska) – EIT RawMaterials,
- Elemental Strategic Metals (Polska) – IPCEI,
- EMP Recycling (Litwa) – European Electronics Recyclers Association (EERA),
- Kat Metal OÜ (Estonia) – Estonian Electronics Indu-

- stries Association,
- Kat Metal OÜ (Estonia) – Estonian Chamber of Commerce and Industry,
- Kat Metal OY (Finland) – Finnish Scrap Dealer Association.

SPONSORING I AKCJE CHARYTATYWNE

Grupa Elemental w ramach działań sponsoringowych koncentruje się na wspieraniu rozwoju triathlonu. Od 2015 roku Elemental Holding jest sponsorem serii międzynarodowych zawodów triathlonowych Elemental Tri Series. Zawody odbywają się w Polsce w Olsztynie i Białymstoku. Od 2017 roku zmagania w Olsztynie są klasyfikowane w ramach Pucharu Europy na dystansie sprinterskim Europejskiej Unii Triathlonu (ETU), a udział w zawodach całej serii ETS pozwala uzyskiwać punkty w klasyfikacji Pucharu Polski. Pod koniec maja 2022 roku do rywalizacji o tytuł Mistrzów Europy stanęli zawodnicy Elity, U23, Juniorów, Age-Group oraz Paratriathloniści. Po raz dziesiąty rozegrano również zawody z cyklu Elemental Tri Series. Ponadto w zawodach rywalizowali w ramach Pucharu Polski kategorie zawodników: młodziczek, młodzików, juniorów i junierek młodszych z cyklu Pucharu Polski. Na listach startowych znajdowało się

prawie 1000 zawodników i zawodniczek z 36 krajów. Jako pierwsi do współzawodnictwa, w podziale na 6 kategorii, przystąpili Paratriathloniści.

W lipcu 2022 podpisana została umowa sponsoringowa z Robertem „Wilku” Wilkowieckim. Współpraca z Robertem jest kolejnym elementem strategii wspierania rozwoju polskiego triathlonu przez Grupę oraz stałej współpracy z Polskim Związkiem Triathlonowym, w którego władzach są przedstawiciele Grupy – Paweł Jarski oraz Krzysztof Spyra. Robert Wilkowiecki jesienią 2022 wystartował jako czwarty w historii zawodnik z Polski w kultowym wyścigu – Mistrzostwach Świata Ironman na Hawajach. Zajął 39 miejsce, należy jednak podkreślić, że mimo odległej pozycji był to najlepszy rezultat czasowy w historii polskiego triathlonu na mistrzostwach świata.

W związku z wybuchem wojny w Ukrainie w lutym 2022 roku polskie spółki wspierały finansowo organizacje, które bezpośrednio docierały z pomocą takie jak Polska Akcja Humanitarna, Polski Związek Karate Tradycyjnego oraz Fundację „Chocimska”. Grupa przekazała także środki organizacji TRIAL International, która m.in. prowadzi działania związane ze ściganiem zbrodni wojennych w Ukrainie.

Grupa Elemental przekazała również w 2022 środki, które pomogą w działaniach statutowych Fundacji Edukacyjnej Jana Karłowicza. Fundacja propaguje postawy humanitarne, najwyższe standardy służby publicznej, obronę praw człowieka i budowanie relacji społecznych opartych na tolerancji i otwartości.

Spółka Elemental Strategic Metals prowadząca inwestycję na terenie gminy Zawiercie przekazała na rzecz Szkoły Muzycznej środki na zakup instrumentów muzycznych.

Co roku pracownicy polskich spółek angażują się w działania Szlachetnej Paczki wspierając najuboższych. W ramach akcji tradycyjnie wspierane są rodziny z miast, w których spółki prowadzą działalność.

Litewska spółka EMP Recycling w 2022 roku wsparła kilka projektów. Przekazała środki finansowe organizacji „Save the Children” pomagającej ukraińskim dzieciom, które zamieszkały na Litwie po wybuchu wojny w Ukrainie. Wspólnie z litewską firmą informatyczną zebrali, naprawili i przekazali komputery ukraińskim dzieciom, które uczą się na Litwie. Spółka przekazała również środki na działalność infolinii wsparcia emocjonalnego. EMP Recycling było partnerem „Hack4Vilnius”, które ma na celu promowanie innowacji, generowanie pomysłów, które pomagają rozwiązywać problemy stolicy i działających tu przedsiębiorstw oraz oferować alternatywne i innowacyjne sposoby ich rozwiązywania. Oprócz tego spółka angażuje się w prowadzenie lekcji na temat sortowania i recyklingu elektroniki. W 2022 roku pracownicy odwiedzili 8 szkół rejonu wileńskiego.

Fińska spółka Kat Metal OY współpracuje ze społecznością lokalną, w szczególności młodzieżą skupioną wokół kościoła. Spółka wspiera także żeńską drużynę rugby – Wasa Royals.

W celu monitorowania działań spółek należących do Grupy w zakresie sponsoringu i działalności charytatywnej, także w kontekście zapobiegania działaniom korupcyjnym, Departament Komunikacji prowadzi Rejestr Da-

rowizn, do którego zgłaszane są wszelkie podjęte tego rodzaju inicjatywy w Grupie.

Grupa Elemental od kilku lat współpracuje z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo ludzi oraz usuwanie skutków wypadków i katastrof ekologicznych. W ramach współpracy Grupa udostępnia powierzchnię zakładów pod ćwiczenia Państwowej Straży Pożarnej, które mają na celu ewaluację umiejętności działań w nietypowych zakładach produkcyjnych oraz przygotowanie jednostek straży pożarnej do likwidacji zagrożeń w zakładach zajmujących się składowaniem i przetwarzaniem odpadów oraz wypracowanie wariantów gaszenia pożarów odpadów zużytego sprzętu AGD i RTV.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

W konkursie organizowanym przez PwC Polska, Puls Biznesu, PFR TFI oraz KUKE Elemental Holding SA (Polska) został uhonorowany nagrodą główną w kategorii „Inwestor”. Nagroda została przyznana za najlepszą strategię inwestycyjną zakładającą osiągnięcie pozycji lidera na globalnym rynku urban mining w segmentach strategicznych green metals i recyklingu. Oprócz głównej nagrody spółka otrzymała również wyróżnienie w kategorii „Czempion zrównoważonego rozwoju – ekologia”, będącej nagrodą dodatkową, przyznawaną w uznaniu działalności ekologicznej podejmowanej przez firmę. W tej kategorii doceniony został projekt zakładu do recyklingu baterii Li-Ion w Zawierciu.

W konkursie organizowanym przez Dziennik Gazetę Prawną i PwC Polska zauważono zaangażowanie Grupy w ochronę środowiska i zrównoważony rozwój społeczny. Nagroda Diamentowa Lidera ESG w kategorii „Innowacja” dotyczyła inwestycji w Zawierciu. Jury konkursu doceniło wkład w rozwój gospodarki w obiegu zamkniętym, pionierski na naszym rynku pomysł odzyskiwania metali szlachetnych ze zużytych baterii, a także planowaną instalację fotowoltaiczną mającą zasilać pracę tego zakładu.

W grudniu 2022 roku Grupa otrzymała nagrodę i podziękowania od Ukraińskiego Związku Karate Tradycyjnego za udzieloną pomoc młodym zawodnikom z Ukrainy i ich rodzinom. Grupa pomogła zorganizować ich pobyt w Polsce w pierwszych tygodniach wojny.

W marcu 2023 został przyznany Pawłowi Jarowskiemu CEO Grupy Elemental tytuł EY Przedsiębiorca Roku 2022, który został również zwycięzcą konkursu w kategorii Produkcja i Usługi.

4

**Czynniki
związane
z zarządzaniem**

W celu zapewnienia systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w Grupie zostały powołane jednostki organizacyjne takie jak:

- Departament Controllingu, do którego zadań należy weryfikacja danych zbieranych zarówno w ramach sprawozdawczości finansowej jak i sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- Departament Zrównoważonego Rozwoju w ramach, którego powołano koordynatorów, do zadań których należy nie tylko zbieranie danych z poszczególnych obszarów objętych raportowaniem, ale także prowadzenie audytów spółek i weryfikacja jakości danych oraz wdrożonych procedur.

W 2023 Zarząd Grupy planuje wdrożyć Politykę Zarządzania Spółkami Zależnymi, w której określony zostanie szczegółowo system raportowania finansowego oraz zarządczego, w tym zakresie zrównoważonego rozwoju.

Powołany również w 2023 zostanie Departament Audytu Wewnętrznego, raportujący bezpośrednio do Komitetu Audytu funkcjonującego w ramach Rady Nadzorczej Grupy.

Mając na uwadze, że każda organizacja boryka się z problemem nieuczciwości zarówno pracowników jak i kontrahentów, Grupa wdrożyła w 2022 roku Procedurę Zgłaszania Nieprawidłowości. Przypadki naruszeń wpływają na prawidłowe funkcjonowanie Organizacji, w tym prowadzą do zakłóceń konkurencji, zwiększają koszty prowadzenia działalności gospodarczej, szkodzą interesom interesariuszy, czy też zmniejszają aktywność inwestycyjną. Osoby na co dzień przebywające w środowisku, w którym dochodzi do nieprawidłowości są bliżej informacji co pozwala na sprawniejsze ustalenie i zapobiegnięcie nieuczciwym lub nielegalnym praktykom. W związku z tym tak istotne jest wprowadzenie skutecznych, poufnych i bezpiecznych kanałów dokonywania zgłoszeń i zapewnienia sygnalistom skutecznej ochrony przed działaniami odwetowymi. Warto zwrócić uwagę, iż Procedura zgłaszania nieprawidłowości przyjęta w Organizacji ma zdecydowanie szerszy zakres przedmio-

towy co do przyjmowanych skarg, niż to wynika z powszechnie obowiązujących przepisów. Spółki z Grupy na swoich stronach internetowych umieściły formularze do anonimowego i nie anonimowego zgłaszania nieprawidłowości. W zakładkach zostały również umieszczone skrzynki zapewniające możliwość bezpiecznego i dyskretnego wrzucenia informacji. Do rozpatrywania zgłoszeń został powołany Rzecznik Etyki działający z ramienia spółki dominującej Elemental Holding SA z siedzibą w Luxemburgu. W 2022 roku w ramach przyjętej procedury zostało rozpatrzone jedno zgłoszenie.

Grupa nie toleruje bez względu na skalę jakichkolwiek form korupcji, zarówno w sektorze prywatnym jak i publicznym (łącznie z przekupstwem, wymuszeniami, nadużywaniem władzy w celu osiągnięcia korzyści dla siebie lub bliskich, wręczania nienależnych gratyfikacji w celu wpłynięcia na podejmowane decyzje, otrzymywania dowolnych rzeczy wartościowych lub przysług w celu zapewnienia zwrotnych korzyści). W 2022 Elemental przyjął i wdrożył Politykę Antykorupcyjną, zgodnie z którą osoby otrzymujące podarunki lub innego rodzaju korzyści o charakterze korupcyjnym, muszą odmówić ich przyjęcia i niezwłocznie powiadomić bezpośredniego przełożonego, Departament Compliance lub odpowiednie organy. Z wyjątkiem relacji z organami publicznymi, dozwolone są uprzejmości biznesowe, takie jak podarunki lub różne formy rozrywki, jeśli mają niewielką wartość i nie narażają na szwank uczciwości lub reputacji żadnej z uczestniczących osób i nie można ich potraktować jako mających na celu uzyskanie nieuczciwej przewagi. Wszelki wkład w działalność charytatywną i sponsoring powinien być przejrzysty i dokonywany zgodnie z obowiązującym prawem i nie należy wykorzystywać takich działań w celu ukrywania korupcji. W celu weryfikacji dokonanych darowizn został wprowadzony centralny rejestr darowizn i sponsoringu prowadzony przez Departament Komunikacji. Pracownicy i współpracownicy zobowiązani są również do unikania sytuacji, w której mógłby wystąpić konflikt interesów pomiędzy nim a Grupą. Wszelkie okoliczności stwarzające niebezpieczeństwo faktycznego lub nawet pozornego konfliktu interesów, przed podjęciem jakichkolwiek czyn-

ności, powinny być zgłoszone przez danego pracownika/współpracownika do przełożonego lub bezpośrednio do Departamentu Compliance zgodnie z odpowiednią procedurą zgłaszania nieprawidłowości. Po otrzymaniu stosownych zgłoszeń w zakresie wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów, Spółki niezwłocznie podejmują stosowane działania w celu wyeliminowania takiego zjawiska lub złagodzenia jego skutków.

Spółki z Grupy nie angażują się w działalność polityczną, w tym działalność lobbingską. Ewentualne zaangażowanie pracowników oraz współpracowników w działania polityczne ma charakter wyłącznie i całkowicie prywatny. Zgodnie z Kodeksem Etyki w tego typu aktywności nie wolno w jakikolwiek sposób angażować marki Elemental Holding, a faktu że dana osoba pracuje w Grupie, nie wolno wykorzystywać do celów politycznych. Jakiegokolwiek formy wspierania działalności społecznej, w tym stowarzyszeń, czy organizacji, przez naszą Grupę Kapitałową są jawne.

Grupa prowadzi przejrzystą politykę wobec dostawców, z poszanowaniem dobrych obyczajów i w oparciu

o uczciwe zasady rynkowe. Nie nadużywa pozycji rynkowej i nie pozyskuje informacji dotyczących konkurencji w sposób nielegalny, w tym w szczególności nie rekrutuje pracowników konkurencji w celu otrzymania od nich poufnych informacji wewnętrznych, jak również stanowczo odcina się od wszelkich form szpiegostwa przemysłowego. Procesy podejmowania decyzji w Grupie są niezależne, warunkowane interesem Organizacji. Zgodnie z Kodeksem Etyki Grupa powstrzymuje się od działań naruszających przepisy antymonopolowe, w tym nie uznaje niedozwolonych porozumień, umów dotyczących cen, warunków sprzedaży, podziału rynków lub klientów czy też innych działań ograniczających zasady uczciwej konkurencji zarówno ze strony sprzedających jak i kupujących. W stosunkach z dostawcami spółki z Grupy stosują jednolitą politykę zakupową obejmującą równe praktyki płatnicze, w szczególności nie stosując praktyk opóźniania płatności na rzecz małych i średnich podmiotów. Podkreślenia wymaga fakt, że branża gospodarowania odpadami należy do sektorów, w których przewagę konkurencyjną stanowi pewność zapłaty do dostawcy, co zwiększa możliwości zakupowe i wolumen nabywanych odpadów.

elemental